

Apr 26

R4

Ex Libris *[faint handwriting]*

Lilife myslu

[Faint handwritten text, possibly names or titles]

[Faint handwritten text at the bottom of the page]

ECPHONEMATA LITVRGIEY GRECKIEY

To jest: To co przy Liturgiey Káptan / Dyákon /
y Chor **WGŁOS** tylko spiewają:

Ze Mszey S. Bazylego Wielkiego, y S. Iana Chryzostoma wyjęte: y
Ięzykiem Słowieńskim, á Charakterem Polskim, z nowym Wykładem
na Ięzyk Polski na przeciwnych Painach położonym: do tego, z Suma
Rubryk teyże Liturgiey, sporządzone, y do Druku podane:

Tudzież!

HARMONIA

Albo

Krotkie Pogodzenie Różnic w Obrzędach, między Mszą S. Rzymską,
á Liturgia Grecką: z **OBLASNIENIEM** Obrzędów, y Dołożeniem
SPOSOBU, Nabożnego, á pożytecznego Słuchania Mszey S. tak Rzym-
kiej, iako y Greckiej: napisane, y do Druku także podane :

Przez **W. X. PACHOMIUS A OHILEWIGZA S.** Theol. Dos-
kora, Zakonu S. **BAZYLEGO W.** Wikarego Generalnego.

W WILNIE

w Drukarni Monasterya S. Troycy. O. O. Bazylianów,
Roku Pańskiego 1571.

B H C P Q

W
X
I
R
S
B

Lawont. Willat. sculp.

D I K M

IN STEMMA

ILLVSTRISSIMÆ GENTIS

POLVBINSCIÆ

*Dic, Generosa quid hæc AQVILÆ præcordia spirant,
Dum patulo SOLEAM Corde, CRVCEM QVE gerit &
Scilicet, alta ciet SACRI moltimis BELLI,*

Et SOLYMIS SOLEAM figere, luce CRVCE.

Hinc calet: obtusiq; minax REGINA VOLVCRVM, †

Omnis ad EOAS † fertur anhelæ PLAGAS.

I, SACRÆ SILICI SOLEAM Q; all de MECOENAS:

NOMINIS & CHRISTI prome TVIQVE iubar.

Ad sinistra
enim versa e
in Stemmate
quod Patr
Lingua die
mus verti C
entem versu

B

95581

Kaumer

S. IAN CHRZOSTOM

Homil. 24. in Ep. I. ad Cor.

Do tego nas (do Jedności z Bracią) wleźcie, straszliwa ona,
i grozna Ofiara, chcąc po nas, abyśmy, jedney iak naybárdziej
miedzy sobą myśli będąc, do niey przystępowali, y z miłością pa-
żająca, aż w ORŁY przemieniałac się, aż pod niebo wybitali się.
Gdzie bowiem, prawi, Trup, tam y ORŁOWIE. Trupem
Ciało nazywając dla SMIERCI. Gdyby bowiem on nie u-
pádł Trupem, mybyśmy nie powstałi. A ORŁAMI nazywa,
dając znać, że kto przystępuje do CIAŁA tego, ma y wyniosły
mieć V myśl, y nie z ziemią spólnego nie mieć, ani na doł pádąc,
y czolgać się po ziemi; ale ustawicznie piory ORŁEMI wyno-
sić się, y na SŁONCE SPRAWIEDLIWOSCI patrzeć,
y bystre mieć V myślowie Oczy. ORŁOWI bowiem, ani Kawek
jest to Stoł. Ci, y w on czas zaleca mu w drogę, gdy będzie zstę-
pował z Nieba, pożywałac go tu godnie, iako ci ktorzy niego-
dnie przystępuia, na ostatni przyda bak.

*IASNIE WIELMOZNEMV,
A Memu wielce Memu Pánu, y Dobrodzietowi
Iego Mct Pánu*

ALEXANDROWI
HILAREMV
POLVBINSKIEMV

*MARSZALKOWI WIELKIEMV W. X. Lit.
Leżyczkiemu, Bobroyskiemu, Rudobielskiemu, Welatys-
kiemu, &c. &c. Staroście.*

*OEKONOMIEY BRZESKIEY
ADMINISTRATOROWI,
Pánu á Dobrodzietowi Miłościwemu.*

S Z tak nizko, to iest, ná tych *Kártách* moich
wsiádt, Bystrolotny, á Piory w spaniatęgo Bo-
hátyrskiego Vmysłu w Niebo wybijający się O-
RZEŁ Twoy, *Iásnie Wielmożny, á mnie*
wielce Mciny Pánie Marszałku Wielki W.
Xięstwa. Lit., nie *Authora* wziętość, który pod iego raczey
SKRZYDLAMI, sam swemu nie wśaiac *Pierzu*, szuk
lichey *Pracey* swey, *Swiátka*, y promieñi *Słonecznych*: áái po-
lor *Pismá*, ile nájętnościá niektórych, zyczliwych ná to,
Blzyiációl, z pod *Ręki* prawie (mimo iná *dozrzálsz* *Luku-*
brás

bracya) pod *Prasę* wypchnionego: lecz zwabił go, iemu.
y chuci jego, wyższemi nad te niskie gminu swiatowego gusty,
zaprawionej smakami, własny, za którym się aż tu zapędził.
O BŁOW. *Gdzie będzie Ciało*, Greski text czyta; *Gdzie bę-
dzie Trup*, tam się y ORŁOWIE zgromadza. iest
Gádka, w ktorej, sámc siebie zawiázala Wcielona Mądrość,
Matth. 24. 28. Która *Gádka*, tak rozwiązuie Ambroży S.
Iest to, prawi, on Trup, oktorym powiedziáno: *Ciało moje pra-
wdziwie iest Pokarmem: a Krew moja prawdziwie iest Na-
piem: Około tego Trupa prawdziwi Orłowie sa, ktorzy
Skrzydłami latala duchownemi*. więc przez Trupa rozumie
Salmeton *Obłow*, ktory chwytá Orzeł. Wspaniáły bowiem, prá-
wi, Pták iest Orzeł, zdechłina się nie kármi, ále co sam z ima,
y zabite. Ktory animusz, samemu tylko Czarnemu, dáie *Aldro-
uandus*, Orłowi. Anie twemuż tu w tych Czarnych ORŁACH,
żywy ten CIAŁA Chrystufowc°, á duchownie na Ołtarzu TRU-
PEM położone° OBŁOW, iest przysadzony ORŁOWI! Czarnemu: to iest, Prawdziwemu ORŁĘCIV ORLICE oney, ktora
Czárna iest, ále *Piękna*: Kościółá mowię *Prawdziwe°* Katho-
ckiego *Prawdziwemu* Synowi, ktorej Mátki kto Synem nie iest,
Práva do tej Karmie nie ma. Czarnemu; albowiem w *ciemnym*
Obłoku wiáry, Okiem iednák ORLIM, ána żadná, piekielna kus-
rzawc Inowierskich błędow niezmarużoný, *Prawdy* Boskiej do-
sięgaiaćemu. Iakiemu OKV, zostawioný od Chrystusa nazywa
Vpominkie Eucharystya B. Wawrzyniec Iustynian, *Ser. de Euchar.*
Czarnemu; albowie o *Kościół*, y *Wiare*, iak wiele rázy w Przo-
dákách Twych, niech Kroniki przypominaiż; w Tobie w oczach
naszych, kilkanásicia roznych, á tych znacznych y odważnych Ex-
pedycyy, przeciwko Herezyey, y Schizmie, szczęśliwie, y znie-
śmier-

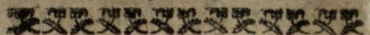
śmiertelną Sława, a zwycięstwę odprawionych, okurzonemu, na
które odwagi, trzeba Katholickiemu Kawalerowi, jako Dawidowi
przeciwko swym nieprzyjaciółom, *zmaćnać się Chleby Pokła-*
dnemi Eucharystyey, mowi *To. Pl. Erb. 447.* częstemi, ago-
dnemi Komuniami: y *zagrzewać Kielichem zbawienia*: aby
od niego *urzędzony* (co mowi stosując Eucharystya do Męczen-
ników *Aug. S. in Psal. 35.*) *zapominał swoich, nieznał ani*
żony płaczącej, ani Synow, ani Rodziców, dokładam; ani siebie,
idąc na Wojnę, idąc do potrzeby. Atenci, tak Drogi, O R-
Ł. A Twego, a iemu tak Własny *Obłow*, tak go do siebie obro-
cił: iż żądzą jego zapalony, wkońciey niemógł, y w spaniałych,
a Świętych myśli swych napaść, tak wielkim dostatkim jego;
iaki jest w Ofiarach tak gestych Kościoła S. Rzymskiego; ale
ytam go doszedł, gdzie od Schizmy przywędzone^o, drobna bār-
dzo pożywa go gromadka niedozrzątych O R L A T: ostatek
idzie, niestetyż! na pokarm ogromny brzydkich Krukow stadō,
ktorzy go na części rozdieraia, targaiac *Jedność Kościelną*, y
żra, *znowu Krzyżniac sami sobie Syna Bożego*, *Heb. 6. 6.* gdzie
żywcę go, żywą Wiara, a Katholickim umysłem, y gorliwością
przywrocenia winney mu czci y Reliicy Katholickiey, w Myśl, y
baczenie wziawszy, pod Styl niepolorownego Piotra, ymialkiey
Authora Erudycyey, na te Karty spuscił, ysā oto nánich vsiadł. Coż?
niech on, zapomniawszy podłości tych *Papierow*, y ich *Authora*
niskości, sw^o się trzyma *Obłowu*. Ia iednak, dostoyne^o mu vsiebie
nie nadybiac mieysca; oto go, z *Obłow* swy tylko co związane^o,
wespol z tymże *Obłowem*, y *Papierami* memi, a oraz y z tym
mym szczęściem, y mną samym, niecę na Pokoy Twoy, y wracam,
dodając Tobie, *Iasnie Wtelmożny*, *amnie wielce Miłostiwoy*
Pante, y *Debrodzietu moy*. Iesli y ia dodaięmu, co apes-
tyu do tey *Boskiej zwierzyny* zmey strony: będziesz ra-
czyt

czył wysokim swym z tych samych Pápielow rozadzić Rozu-
mem. Tegom pewien, że *Stateczka obiańionych Obrzędow*
Mszey S. ktorą ten narzucił *Oblow*, dotrzyma go, same-
mu Oku niepuszczonemu. *Obrzędy* bowiem, iako mówi *Ca-*
tech. de Sacram. in gen. Sect. 18. Rzecz obiańiała, y przed
oczy kłáda, á głęboko w serca wiernych w bitaia, y myśli za-
patrniacych się ludzi, do pojęcia wysokich rzeczy wynosza.
A bardziej dotrzyma samo tego Boskiego *Oblowu Serce*: to
jest *Ofiary, y Sakramentu Mszey S. Istota*, (ktora się też tu,
ileszczupłość *Książki* ogarnąć może, objaśnia z *Oycow SS. y*
Nauki Kościelney) doyrzana iednak; bo *Oko* ten *Oblow* ima,
y trzyma. Przymiżę *WIELKI W, X. Lit, MARSZAŁ-*
KV, maluczka tę *Praca* moję, á *Authora* iey, *Stugę* nayliz-
szego *Twego*, nie z *vstug* ktorymic niewydoła, ále z *Ofiary*
v *Oltárza*, ktora sama, ácz z *osoby* swey stawać przed *Bogiem*
niegodzien, v *Maiestátu* iego może, mierz; y *miey* za *vstawi-*
cznego Bogomodlę swego, w *Pańskiej* go *swoiey* chowa-
jąc *Protekcye*. Dat, w *Wilnie*, w *Monastyrze S. Troyce*.
Roku P. 1671. 28. Iulij.

Wmći Mego wielce Mćwego Pána y Dobrodźcia,

Naniższy *Stuga*, y
Bogomodlea.

Pachomius Obilewicz S. Theol. Doctor.
O. S. B. M. V. G

DO CZY

Ktorego proszę, aby chci
wprzody nim przysta
Książ.

ECPHONEMATA te/iuż raz wie
ne w bezupleysey Książeczce pod Tytułem
co znaczy powsechnie Tłumaczenie, Roku
Praca Dycow załonu mego Bytenstich/ za powodem/ y pod
Imieniem JMci Pana Alexandra Słizsia, Stólnika Osmian-
skiego, gorliwego Batholika / y nakładem/ JMci. Ktory/ ta-
to sam/ nie tylko goracym nabożenstwem Batholickim/ ale
(czadła nabożenstwa goracością) y samy spiewanie Słowien-
skim/ zwykł w Cerkwiach S. Bościołowi Rzymstiemu po-
słusnych/ oddawać sowitz Bogu swemu w Ofierze zakryte-
mu Chwały Trybut: tłumiac glosem Batholickim/ on tał
feroce na Wschod Słoneca rozlegiego Gminu Schizmas-
tyckiego wrzast/ ktorym zagłusła to Nabożenstwo, albo Ri-
tū w vsách Bościach: Tał zyczyl/ aby ta Bśiażka do drugich/ te
swocie osobna rozszerzyl/ y pomnożyl dewocya, a osobliwie aby
dogodził Batholikō/ ktorzy w drodze/ albo w inych okolicano-
ściach/ Kościoła Katholickie^o mieć nie moga/ a Mshey Greckiey,
y iey Obrzędow nierozumiela: a chcieliby iakozkolwiek rozumieć
cosie w niey dzieie. A podobaly się były te Bśiażki wielo, ale
przez lat dwadzieścia/ ile w zamieszaney Dyczynie/ wyginęły,
aż też kazal ie sobie ponowione podać do Reku Jasnie Wiel-
możny Meccenas moy / JMci. Pan Marszałek Wielki W^o
K. L. ypatrzywoby do tey vsługi licha Osoba moia. Widziałe

do Prasy / Skropione cudzey
tu prezentować roszkaniu.
PARISKJEX OSO-
zbyt snádz na on czas potwas
bez Rubryk Liturgiey, bez Obia-
stona z Textem Greckim / ináwet
Tytułu : wisc z pomieszany *Stowien-*
Polczyzna ná przemiany Textem / iáť w
wzajem / y co by bylo, nie przyložywšysis moia też
stałkolwiek *Praca*. *Śaczym* / przyložylem *Kalli* / choć *prze-*
sticy, bo od iney poważniejšey / ktoram temuż *Mecenasowi* *des-*
stynował był / naleganiem *Przyjaćioł* *oderwaney* *Pracey*.
Ecphonemata tedy / ktore same szeregulne gotowe miałem /
y nowo z *Słowienstiego* / y *Greckiego* *Języka* *odemnie*
przetłumaczzone / *Rubrykami* *obiasnione* / y *rozłożeniem* *Tex-*
tu Słowienstiego / á *Tłumáczentá* *Polskiego* *na osobne* *Painy* /
wzajem *na przeciw* *sobie* *położone* / *przejrzałem* : á *donich*
Nowy *Traktáćik*, y *całe* *nowe* / á z *pod* *reť* *i* *zaraz* (*iáť* *y* *to* *co*
teraz *piśe*) *pod* *Pras* *idaca* *wyřtáwiony* *Práca* / *przydálem* /
nazwáwšygo *HARMONIA* *OBRZEDOW*. *ktory*
co *w* *sobie* *zámýka* / *dowiedźsis* *z* *pierwšych* *zaraz* *tego* *liniy* / á
bardziej *sam* *przećzy* *rawšy* *Traktat*. *Suma* *iednať* *tego* *na* *tych*
sie *trzech* *rzeczach* *obraca* ; *na* *Obtáśnieniu* *przedniejšych* *Obrze-*
dow *Ńšey* *S.* *tať* *Rzymstiey* / *iáť* *y* *Greckiey* : *Pogodzeniu*
Różnic *miedzy* *obiema* *Ńšami* : y *Spasobie* *sluchanta* *naboźne-*
go *Ńšey* *S.* *spolnego* *oboiey* *Ńšey*.

Całe to Pismo moje vsam ze iest *Katholickie*, y *szczerego*
Práwdy *Katholickiey*, á *żadna* *obca* *nie* *zameconego* *nauka*
wyćzerpnione *Zrządła* / o *co* *też* *iedyna* / y *szczegulna* *była* *moia*
trořka.

troška. Zaczem/ v ciebie *Katolicki Czytelniku*/ bezpiecz-
testem przysiażnego Oka: albo/ iesli bym sie w czem / bedac
Pondyczey/ iaká jest ludzka/omyłkom podlegley/nie postrzegł/
ten sobie obiecuięswor/że mie w pomniš; iáá/niech cień będzie
niezgody znauka *Wiary*. albo *Obyczáitow* *Katolickich*/ odstepnie
samego siebie: z tym sie oswiadczaiac/ że Rozum moy wshy-
tel/ y Wola poddane/ y zrzekám sie oboygá cale/ iedyney *Matce*
Kościółowi *S. Katolickiemu* *Rzymstiemu*: ktoremu same-
mu winienem dwa drogie *Kleynoty* moie / *Prawdę* *Wiary*,
y *Nadźięę z barwienia* mego.

Ty zas/ pro *Kościół* *Rzymstiego* nie słucháš/ wiem że
będziesz gryzł wedźidło/ y wielec się będzie nie podobalo tu do
mnie. Ale ia cie słuchać gotow/ y byles sam chciał/ v kontens-
towác.

Naprzod tedy/ w pomniš; sie/ choć na pierwsze zaraz wey-
rzenie/ niemaš oco. Czemu ia/ pišac o rzeczach/ y *Obrzędach*
Greckich, zażywám słow *Latinickom* tylko/ iakó ty mowiš/
w *Polskim* *Jezyku* słužacych: iakie sa, *Kościół*, *Mśza*, *Káptan*,
Biskup, zc. pominawšy *Ruskie*/ álbo *Greckie* nazwišta: *Cer-
kwie*, *Liturgiey*, *Prezbytera*, *Episkopa* zc. Odpowiadám.
Bo piše *Polakom*/ y po *Polsku*. zaczym y ia cie pytam. Cze-
mu/ gdy mowiš po *Polsku*/ nazywaš. *Śbawiciela*/ *Zbaw-
ciem*, á nie *Spásem*: *Krzyž*/ *Krzyzem*, nie *Krestem*: *Baw-
ka*/ *Káwka*: nie *Hálka*: zc. owšem tych samych słow *Pol-
skich*/ iuz zażywaš w *Jezyku* *Ruskim*/ maiać to za ozdoba ier-
zyka *Ruskiego*/ pogladzić go *Polskim* iakim *Słowem*. Aleć
nie oro między námi idzie. Pytam cie; *Cerkiew*/ czy takie/ y
iednakóž jest *Domem* *Bozym* na sprawowanie *Tajemnic*
Boških *poswicony*/ albo *wińšy* *rozumieniu* *wyžšy*/ *Zgroma-
dzeniem*

żeniem wiernych, iáto y Kościół? y Liturgia, czy także iest
Ofiara Ciála y Krwie Pańskiej/ iáto y Msza? Jesli także/ y
toż iest Cerkiew, co do rzeczy samey/ co y Kościół; á Litur-
gia, co y Msza; czemuż Cerkwie nie mam nazwać Kościoła:
á Liturgiey Mszy. Jesli nie także/ y nie toż. Toć/ álbo Cera-
kiew, y Liturgia nie będą Domem Bożym, zgromadzenie wiers-
nych, Ofiara &c. Albo Kościołowi tego/ y Mszy wymiesz. A
tak wydaś twoie Schizma. Aleć który Sabor, álbo Kanon za-
kazał Rusi/ w rzeczach ich Kościelnych zażywać słowa
Polskich: V par te Bracisku letša czyni/ V por. który v ciebie
iast Kanonem/ y który do tego was przywiódł/ że aby się nie
nazywać spólnie z Rzymiány/ nawet Katholikámi/ który Ty-
tuł iedynie śczyćiliáś w sycy. Dycowie Świéci/ y który iest
Haslem Páwdziwego Chrześcianina/ á Prawdziwe^o Kościo-
ła Chrystusowego Syna/ położonym w Hasle Wiáry, w-
wyznánii Iedne^o, Święte^o, Powszeczac^o (po Grecu Katholickie-
go) y Apostolskiego Kościoła: nazywacie się nowym/ á no-
woścyleonym nazwiskiem / v Dycow S. S. niesłychánym//
Prawosławnokatholikámi, którym: to Tytułem zdobi was
Mohila w Kathechizmie Kiiowskim, wydanym Roku 1643.
Ano/ kto z Katholika niewyšedł/ niepotrzebuie tey do swo-
go własnego/ á prostego Imienia łáty. Wier przed Mohila
y wspomnieć nie mogliácie Imienia Katholickiego: Błabo-
czestwymii nazywaiac się. iáto y Grecy Orthodoxámi się ná-
zywais/ to iest/ Prawosławnymi; nie Katholikámi. Apo-
mniećby/ iż tak chronili się Katholickiego Imienia Herety-
cy/ wynayduiáć sobie iac vdatne nazwiska; oni Angelici/ álbo
Angelscy; Apostolici, Apostolscy; Encraíta, Powośćiagliwi. &c.

Porozore. Vpomnišsja o Przydátek w Kredzie, y od Sya

od ktorego uwolnił Grekow Sobor Florentski / byleby
woterzylu Pochodzenie Duchu S. od Oycy, y od Syna: a ta w Ec-
phonematach, dotkladam go / y dotkladam iuz wshedy Vnici
iawnie przy Nabozenstwach swych. Na to placs. Uwolnił
od Przydárku Sobor Florentski / ale go niezakázal. A ia / co
wierzę sercem / nie mam tego wyraźnie wyznawac Vsty: Do
tego / Grecy odpadli od Wiary o Pochodzeniu Duchu S. na
onym Soborze objaśnionej. Zaczym / gdy mowis teraz w
Kredzie od Oycy, rozumieis przez to, że od samego, co jest he-
rezya. A z herezya / przeciwnym iey trzeba sie potykać Wy-
znaniem. Wisc beda iedno z Katoликami / y mieszkaic mie-
dza nimi / bylobyto zgorzeniem w vsach Katolickich / ro-
znić od nich wslowach Katolickiego Wyznania.

Potrzenie. Rzeczysz: Alec y Obrzedom (ktore co do
Wiary maia) niesolguies. Odpowiadam. Obrzedy iesli
są złączone / z gotowym vmyslem / na to wshytko / co onich ze-
chce postanowic Naywyszhy Swiata Pasterz / sa Swiete / y
nieporuszone / bo sa zasadzone na Opocę Wiary: a takci swoich
Obrzedow trzymajis sie Lacinnicy / gotowi ich wstapic / a na
ich miejsce ine / iako naprzyklad Grecie / przyiac / gdy by tak
rozkázal Naywyszhy Pasterz. Ktoby zas wolal Poslussenstwa
ku Naywyszhemu Biskupowi / y Wiary wstapic raczey / aniż
Obrzedow / y dla nich od Kostiola sie rwac: ten / tym samy
dalby Obrzedy, iako bron podniesiona przeciwko Kosciolowi /
na siusna do kazdego prawdzivego Katoлика indigna-
cy. Co gdy wważysz / zrozumiesz mie w całej Ksiazce / y wznasz / że
nie niemam przeciwko Obrzedom; ale przeciwko Bledom,
gdzie trzeba / mowie.

Naoftatek, Rzeczysz. Ksiazka ta miejscami cierpla jest:
y doleci

y doleżdzia Berekow. Anichy potym latrzyć. Odp. Styllest
Oycow SS. zawołany / Prawdę romawiać tał naytagoś
dniew w zarwiedzłone ludzie : a na Błedy ostro nastepować.
Czytać / tał oni piśa przeciwko heresyō / y Schizmom ; pioruny /
nie słowa naczytaś. Coż y ta czynić wsiluis / ysame szegulne
Błedy tu gānt. wisz nietykae ni kogo. A iesli Berek ogolē
w spominam. tedy godni sa tego / że Swiat oni zapalili. Ja
radbym wcuter sie obrocił / gdybym / mogli zolē ta ktora bie-
dna Rus z Berekow wyssła / iakozkolwieł roztworzyć / ā
zdziezale dusze oglastać. Radbym / y krowia moja tego doka-
zał. Co / Piorom tym swiadcze w Krew Chrystusowa omo-
czonym : to iest / tymże y lednym / ktorym o Krowi Chrystusow-
wey za Jedność Kościelno wylaney / tu sie piśalo.

Wisz ieslić sie przecie niepodobara. wnidz do Pokoiku
wnetznego / serca y sumnienia wlasnego / y tam sie z samy
tylko soba / ā P. Bogiem zamkni. ā posluchay coe powie Duch
S. ktory przez Bościol / y iego Posłance / do Ucha / ā przez
nātchnienia do serca / kōłace. bylebyś Vszymiał ku sluchaniu.
A wperwiam / że zemina bedzies trzymal. Patrz iednak pil-
no / ā byś w przody wypedzil z Serca Grzech. Albowiem we
złostliwa duszę nie wnidzie mądrosć, āni będzie mieszkać wcie-
le grzechom poddanym. Sap. 1. 4. A gdzie Duch S. nie będzie
przytomny w sercu Sluchacza, prozua iest Mowa Vczacego.
mowi Grzegorz S. Wielki / Pāpiez. hom. 30. sup. Euang.

Przymiż / tał Katholicki, iako y Akatholicki Czytelniku /
te Praca moie / ktora mi Bog / y Sumnienie dyktowālo / za
dobce. ā badz / Ty Katholicki Czytelniku / nā mie kāsław : ācy
drug / nā sie. bo tał będzies kāsław y nā mie.

ECPHONEMATA LITVRGIEY GRECKIEY

To jest: To co przy Liturgiey Káptan/ Dyá-
kon / y Chor wGŁOS tylko spiewáia: Ze Mszey
S. Bazylego Wielkiego/ y S. Janá
Chryzostoma wyjate.

A w stepie do tych *Excerptow* LITVRGIEY
Greckiey, dam iedną, y drugą *Przestroge*, po-
trzebna Czytelnikowi. A *Naprzód*; nazwałem
te *Excerpty*, ECPHONEMATA *Litur-*
giey Greckiey ogólnie; nie wiąząc ich do iedney
Bazylego, albo Chryzostoma, S. Mszey, iako ie
wiąże do tey drugiey HERMENIA, ws pomniona na po-
czatku *Przedmowy do Czytelnika*. Aby wiedział Czytelnik, iż
Spiewante, y Obrzędy te powtórzone wszytkie, są iedną á ied-
ną w oboiey Mszey. A zatym wiedział y to, iż temi *Excer-*
ptami dość uczyni którey kolwiek iedną z tych dwóch Mszey,
które z nich zdarzemu się byż przytomnym. zechcei przy-
łożyć się *Attencya* do niey, albo spiewaniem do Choru.

Powtore; iż w Harmoniey Obrzędow, która się dołoż,

Ecphonematách, różdziemy z *Thomasza S. Msza S. Rzym-
ska*. iakoteż według *niey y Grecka*. na *Pięć* przednieyszych *Części*;
aby kto nie jest biegły *w Obrzędach Greckich*, bez trudności
do káżdey mógł trafić *we Mszey Greckley Części*; Oro ie tu
ma naznaczone: *Pierwsza* tedy *Część*, zaczyna *Kapłan* gdy
mowi; *Blahostowenno Carstwo Oca, y Syna, y Świątábo Dne
cha Śc.* masz to na *Karcie A pag. 2.* na początku *Painy*.
Druga Część, poczyna się z *Epistoła*, *ktorey* miéysce *we Mszey
Greckley*, *wkáże Kárta B. pag. 2.* w *postrzodku Painy*.
Trzecia od *Hymnu* nazwanego *Hymnus Cberubicus*. Masz
go na *Karcie B. 3. pag. 2.* na początku *Painy*. *Czwarta*
Od *Modlitwy* *Kapłánskiey* przed *Komunia*, *która* śicho
czyta pod czas *Litaniey Wsá Śwástya pomlannusze, Śc. Patrz*
na *Karcie D. o. pag. 2.* ku koncu *Painy*. *Piata* na-
státek *Część*, *Gdy* *Dyakon*, *ábo* *sámże* *Kapłan* *mowi* *Litania*
Prosti *pryemszyi* *Świątych* *bezsmertnych* *Śc.* *położona* *na*
Karcie E. o. pag. 2. przy koncu *Painy*.

Rubryki Liturgiey, *wyrażone* *wydatnieyszym* *Dru-
kiem* *Polskim* *między* *Ecphonematy* *czytay* *wciász*, *idąc* *z* *liniey*
skonczoney *na* *iedney* *Painie*, *do* *liniey* *drugiey* *Painy*, *á* *od* *tey*
wracając *się* *na* *drugá* *linia* *Painy* *pierwszey* *Śc.* *Naprzykład*
choesz *czytać* *Rubrykę*, *położoną* *na* *Karcie* *A. pag. 2.* *zaraz*
z *początku* *Painy*; *Stanowšy* *przed* *Ołtarz* *ic.* *Czytay* *że* *á* *tak*

Stanowšy *przed* *Ołtarzem* *Kapłan* *z* *Dyá-
konem* / *wzywáia* *Ducha* *S.* *á* *przystápiwšy*
do *Ołtarza* / *Kapłan* *całnie* *Ołtarz* / *á* *Dyáko-*
nowi *dáie* *całować* *Krzyż* / *y* *Benedykcyá* *ic.*

ECPHONEMATA

LITURGIEY S.

KAPŁAN z DYAKONEM wżławszy na ściebtor
wszytek do sprawowania Ofiary S. służacy, y ręce
wmywszy, przystępuia do Zertownika, albo ad Mensam Of-
fertorij. Gdzie Kapłan gotwie, y na Pátencie kładzie
Ahniec, to jest Hostya większa, ofiaruiac iá ku czci y na
pámiatkę Chrystusowa. Y zaraz wlewa do Kielichá Wi-
no, y Wodę. Potym przydãie do Hostyey większey Czãsti,
to jest Hostye mnieysze, albo Komunikanty, ofiaruiac tãż Ofia-
rę przytjernszey Czãstce kuczci Nasw. Panny, przy drugich
porzãdkiem kuczci Anyołów, y SS. Bożych, ktore tam mianu-
te, osobliwie ku czci Świętego, oktorem Msza mieć chce, y kto-
rego wten dzien przypãda pamiatka. Tudzież za zwiierz-
chność Duchowna, y Swiecka, za Fundatory y Dobrodzieie
żywe y zmarłe, y zãwszytkie ogolem wierne żywe takze y
zmarłe, te wspominać z osobnã, y imieniem za ktore Msza ma
Nakrywa Pokrowcami (Ja to Pála, Velum &c.) Pátenc y
Kielich. Zã tym mowi Modlitwę Offertorij. A kończac
Offertorium kãdzi Kapłan SS. Dãry, a Dyakon ludzi, y
przystępuia do Oltarza.

1712 O

2

Stano

95581

ECPHONEMATA

Stánawšy przed Oltarzem Káplan z Dyak
 piwšy do Oltarzá / Káplan cáluie Oltarz / á
 ctia / ktora wziamšy Dyakon / á stanawšy

Dyakon

BŁAHOŚŁOWI WŁADYKO.

Káplan

Błahostoweńno Cárstwo Otca, y Syna, y Swiataho Ducha,
 nyni y prisno, y wowiki wikom.

Chor.

Amin.

D. Mirom Hospodu pomolimsia.

CH. Hospodi pomiluy

D. O swyznim miri, yspasenij dusz naszych, Hospodu pomolimsia.

CH. Hospodi pomiluy:

D. Omiri wšeho mira, blahostojanij Swiatych Bożyich Cerkwij,
 y Soiedinenij w sich, Hospodu pomolimsia.

CH. Hospodi pomiluy.

D. O Swiatym Chrami sem, y iže so wiroiu, blahowiniem y stra-
 chom Bożym w schodiaszczych woń: Hospodu pomolimsia.

CH. Hospodi pomiluy.

D. O Archiepiskopi našzem N. czeštnim Prezwiterstwi, iže o Chri-
 ſti Diakonstwi, wšem priczti y ludech, Hospodu pomolimsia.

CH. Hospodi pomiluy.

D. O Błahowirnim Hospodari našzem N. wšey Polári, y woicch
 ieho, Hospodu pomolimsia.

CH. Hospodi pomiluy.

D. O iže posobiti, y pokoriti podnozi ieho wšiakaho wraha, y
 supostata, Hospodu pomolimsia.

CH. Hospodi pomiluy.

Ponem / wzywais Ducha S. a przystoi
Dyakonowi daie całowac Krzyz / y benedi-
tia swym mieyscu / mowi wgtos:

BŁOGOSŁAW PANIE.

D.

Błogostawione jest Krolestwo Oycy, y Syna, y Ducha Świę- *Kapła*
tego, teraz y zawsze, y nawieki wiekow.

Amen.

Wpokoju Panu się modlmy.

CH

Panie zmiłuy się.

D.

Za pokoy który jest zwylokości, y zbawienie dusz naszych, Panu

CH

Panie zmiłuy się.

D.

(się modlmy.

CH

Za Pokoy wszystkiego swiata, y stałość Świętych Bożych
Kościołow y ziednoczenie wszystkich. Panu się modlmy.

D

Panie zmiłuy się.

CH

Za Święty Dom ten, y zate ktorzy z wiarą, wczciwością, y boia-
znia Bożą do niego w schodzą, Panu się modlmy.

D.

Panie zmiłuy się.

CH

Za Arcybiskupa naszego N. Wielebne Kapłanstwo w Chry-
stusie Dyakonstwo, za wszytek Kler y lud, Panu się modlmy.

D.

Panie zmiłuy się

CH

Za Prawowierneho Pana naszego N. za wszytek Dwor, y Rycer-
stwo iego. Panu się modlmy.

D

zmiłuy się

CH

znizyt pod nogi iego wszelkiego nieprzy-
Panu się modlmy.

D.

Za CH

ECPHONEMATA

D. O Świątym Obiteli sey, wsiakom hradi, y strani, y iże wiroſi żywuſczych w nich, Hoſpodu pomolimſia.

CH. Hoſpodi pomiſuy.

D. O Błahoraſtworeniy wozduchow, vmnożeniy pſcdow zemnych, y wremenech mirnych, Hoſpodu pomolimſia.

CH. Hoſpodi pomiſuy.

D. O Pławaiuſczych, Paſzeſtwiuſczych, neduhuiuſczych, truźdaiuſczych ſia, plinennyh y ſpaſenij ich, Hoſpodu pomolimſia.

CH. Hoſpodi pomiſuy

D. O ieże izbawitiſia nam, ot wſiakia ſkorbi, hniwa y nuźdy Hoſpodu pomolimſia,

CH. Hoſpodi pomiſuy.

D. Zaſtapi, ſpaſi pomiſuy, y ſochrani nas Boże twoieciu Błahodatiiu.

CH. Hoſpodi pomiſuy.

D. Preſwiatuiu, Czystuiu, Prebłahoſłowennuiu, ſławnnuiu Władyczycu naſzu Bohorodicu, y priſao Diwu Mariiu, so wſimii Światymi pomianuwſze ſami ſebe, y druh druha, y wes żywot naſz Chryſtu Bohu predadim.

CH. Tebi Hoſpodi.

**Gdy Dyakon Litanie mowi/ Kapłan
Litaniach / Kapłan też konczy**

Kapłā. Iako podobaiet ti wſiaka ſława, czeſt, ypokłonenie Otcu, y Synu, y Światomu Duchu, nyini, y priſao, y wowiki wikom.

Amin.

**Chor ſpiewa Antyphony z Paſte
ſte Chryſtufowe**

LITURGIET S.

Za Święte mieszkanie to, za wszelkie Miasto y Krainę, y za te
ktorzy w Wierze mieszkaia w nich, Pánu się modlmy.

D.

Pánie zmiłuy się.

CH.

Za zdrowe powietrze, żyzność wrodzaiow ziemi, y czasy spo-
koyne, Pánu się modlmy.

D.

Pánie zmiłuy się

CH.

Za żegluiąie, podrożne, chore, pracuiące, poimane, y za
zachowanie ich, Pánu się modlmy.

D.

Pánie zmiłuy się-

CH.

Abysmy wybawieni byli od wszelkiego vtrapienia, gniewu,
niebepieczestwa y przypadku. Panu się modlmy.

D.

Pánie zmiłuy się.

CH.

Ratuy, zbaw, zmiłuy się, y zachoway nas Boże łaską twoią.

D.

Pánie zmiłuy się

Przenaswiętszą, Niepokalaną, Błogosławioną, chwalebnią
Pánią naszą Bogarodzieę, y zawsze Pánnę Maryą, ze
wszyrkimi Świętymi wspomniawszy, samych siebie y ieden
drugiego, y wszystko żywot nasz Chrystusowi Bogu oddamy.

CH.

D.

Tobie Panie-

CH.

ciho Kollecte czyta/ a po dokonczonych

Kollecte/ w glos:

Abowiem przystoi tobie wszelka chwała, cześć, y poklon Oy-
cu, y Synowi, y Duchowi S: teraz y zawsze y na wieki wiekow
Amen.

Kapla

CH.

wziete/ktore w Swieta Proczy

raz sa inze: a te ktore nastę

y pospolite:

ANTE

ECPHONEMATA

ANTIPHON PERWYY.

CH.
Psl. 91. **B**láho jest ispowidátisia Hospodewi, y piti imeni twoiemu
 wyszni. Molitwami Bohorodica spáse spasi nas.
 Wozwisczati zautra miłość twoiou, y istinnu twoiou nawsiaku
 noscz. Molitwami Bohorodica spáse spasi nas.
 Iako praw Hospod Boh nasz, y nist neprawdy wnem. Molit
 twami Bohorodica spáse spasi nas.
 Sława Otcu, y Synu, y Swiatomu Duchu. Y nyní, y prisno, y
 wowiki wikom, Amin. Molitwami Bohorodica spáse
 spasi nas.

D. Páki y páki mirom Hospodu pomolimsia.
CH. Hospodi pomituy.
D. Zastupi, spasi, pomituy y sochrani nas Bože twoieiu blahodatiu.
CH. Hospodi pomituy.
D. Preswiatuiu, czystuiu, prebłastowennuiu, sławnuiu Władczy-
 cu naszú Bohorodicu, y prisno Diwu Mariiu, so wsimi
 Swiatymi pomianuwse, sami sebe, y druh druha, y
 vves żywot nasz **CHRYS TV BOHV** predadim.
CH. Tebi hospodi.

Kapłan Kollecte cicho a konczy ja

Kapłan Iako tvoia derzávva, y tvoie jest Carstvo, y sia yslavva
 Otcu, y Synu, y Swiatoho Ducha, nyní y prisno, y vovviki
 vvikom.

CH. Amin. **ANTYPHON WTORYY.**

CH.
Psl. 92. **H**ospod vvocarysia [vvlipotusia oblecze, obleczesia Hospod
 vv situ, y prepoyasasia. Molitvami Swiatych tvoich Spa-
 se spasi nas. Ibo

LITVRGIET S.

ANTYPHONA PIERWSZA.

DObrze iest wyznawać Panu, y spiewać imieniowi twe^o Naj-
wyszzy. Modłami Bogarodzice Zbawicielu zbaw nas. *Pfalga*

Abybyło opowiadane rano miłosierdzie twoie, y prawda two-
ja wkazdą noc. Modłami Bogarodzice Zbawicielu zbaw nas.

Iż prawy Pan Bog nasz, aniemasz nieprawości w nim. Modłami
Bogarodzice Zbawicielu zbaw nas.

Chwała Oycu, y Synowi, y Duchowi S^o. yteraz y zawsze, y na
wielki wieków. Amen. Modłami Bogarodzice Zbawi-
cielu zbaw nas.

Znowu a znowu, Pánu się modlmy.

Panie zmiłuy się.

Ratuy, zbaw, zmiłuy się y zachoway nas Boże łaską twą.

Panie zmiłuy się.

Przenaswiętższą, Nidpokaláną, Przebłogosłáwioną, chwalebną
Pánią Naszę Bogarodzicę y zawsze Pánnę Maria, ze wszyt-
kiemi Świętymi wspomniawszy, samych siebie, y jeden
drugiego, y wszystkie żywot nasz Chrystusowi Bogu oddamy.

Tobie Pánie.

czyta pod czas Litánii /
rogłos:

Albowiem tywoie iest panovvánie, y tywoie Krolestwó, y moc Kapłán
y chwála Oycy, y Synu, y Duchu S. terraz y zawsze, y na wielki
wieków.

Amen.

ANTYPHONA DRUGA.

Pan krolował vvozdobę oblokł się: oblokł się Pan w moc
y przepasał się. Modłami Sviętych tyvoich Zbavicielu zbav nas. *Pfalga*

D.
CH.
D.
CH.
D.

CH.

GH.
CH.

○ ECFHONEMATA.

Ibo vtverdi vselenniu iaze ne podvvižytsia. Molitvvami Svvia
tych tvoich, Spase spasi nas,

Svvidinia tvoia vviryfzasia ziŕo, Domu tvoiemu podobaet
Svviatyni Hospodi vvdohoru dnaj. Molitvvami Svviatych
tvoich Spase spasi nas.

Slávva Otcu, y Synu, ySvviatomu Duchu, y nyini y prisno, yvvo-
v viki vvikom Amin.

IEdinorodnyy Syn Slovvu Božie. bezsmerten syy, y izvvo-
livvyy spásenia nášzeho rádi vvplotitilsia ot Svviatya Bo-
horodica, y prisno Divya Marii nepreložno vvoczeto vvi-
czsias, raspnyyzhsia Chryste Bože, smertiiu smert popravv,
iedin syy Svviatya Trojca, soproslávvlaiem Otcu, y Svvia
tomu Duchu, spasi nas.

D. Páki y páki mirom Hospodu pomolimhsia.

CH. Hospodi pomituy.

D. Zastupi, spasi, pomituy, y sochrani nas Bože tvoieiu blahodatiiu.

CH. Hospodi pomituy.

D. Presvviatuiu, czystuiiu, preblahostovvenniu, slávvnuiu Wlady-
czycu nášz Bohorodicu, y prisno Divvu Mariiu, so vvŕi-
mi Svviatymi pomianuvvsze, sámí sebe, y druh druga, y
vve žyvot nášz Chrystu Bohu predadim.

CH. Tebi Hospodi.

Kaplan Kollecte cicho czyta pod

Kapla. Iako blah, y czetovvikolubec Boh iesi, y tebi slávvu vvozsyta-
iem Otcu, y Synu, y Svviatomu Duchu: nyini y prisno yvvo-
v viki vvikom.

CH. Amia.

LITURGIEY S.

Abowiem wmochni okrag swiata, kotry się nieporuży. Modłami Świętych twoich, Zbawicielu zbaw nas.

Swiadcetwa twoie okazały się bydź bārzo wiary godne: Domo mi twemu Pānie przyttoi swiātebliwość na długiōć dni. Modłami Świętych twoich, Zbawicielu zbaw nas.

Chwałā Oycu, y Synowi, y Duchowi Świętemu; y teraz y zawsze y nāwicket wickow, Amen.

IEdnorodzony Synu, Słowo Boże, kotry niesmiertelny iesteś, a raczyeś dla zbawienia naszego wcielić się z Świętey Bogarodzice, y zawsze Pānny Marycy Człowiekiem się zstawszy, y daeś się vkrzyżować Chryste Boże, smiercią smierc depcąc, kotry jednym iesteś z Świętey Trojce społchwaloi y z Oycem, y Duchem Świętym, zbaw nas.

Znowu a znowu, Pānu się modlmy.

Pānie zmituy się.

Ratuy, zbaw, zmituy się, y zachoway nas Boże łaskā twā.

Pānie zmituy się.

Pizenaswiētšā, niepokalana, przebtłogostawiona, chwalebna Pāniā Naszā Bogarodzicę, y zawsze Pānā Maryā, zewszytkiemi Świętymi wspomniawszy, samych siebie, y ieden drugie^o, y wiżytek żywot nasz Chrystusowi Bogu oddaymy.

Tobie Pānie.

čas Litaniy/ a kōnczy wgtos:

Abowiem dobry, y człowieka miłuiący Bog iesteś, a przetoż tobie chwałę zasylaemy, Oycu, y Synowi, y Duchowi Świętemu, teraz y zawsze y nāwicket wickow.

Amen.

D.

CH.

D.

CH.

D.

CH.

Kapłā

CH.

B

ANTI

ANTIPHON TRETII:

CH. **P**ryidite wozrąduimsia Hospodevvi, vvoskliknim Bohu spasitelu naszemu. Spasi ny Syne Bożyi, wo Swiatych diwessy poiusczycti. Alliluia, Alliluia. Alliluia.

Niesli Niedziei

(Spasi ny Syne Bożyi, woskresy izmertwych, poiusczycti Alliluia, Alliluia, Alliluia.)

Utaž za každyni

CH. Predwarim lice ieho wo ispovidanij, y wo Psalmich wosklikniamu. Spasi ny Syne Bożyi &c.

Iako Boh weliy Hospod, y Car weliy powsey zemli. Spasi ny Syne Bożyi &c.

Iako wruci ieho wsi koncyy zemla, y wysoty hor toho sut. Spasi ny Syne Bożyi &c.

Iako toho iest more, y toj sotvory ie : y Suszu ruci ieho sozda sta. Spasi ny &c.

Kaplan czyni Introit, a Dyakon podnosi Ewangelis

D. Premudrost, prosti.

CH. Pryidite poklonimsia y pripadem ko CHRISTV. Spasi ny Syne Božyy. &c.

Czyta Chor Tropary wedlug dnia swe Trisagii cicho mowi/

Kaplan Iako Swiat iesi Hospodi Bože nasz, y tebi slawu wozsytaiem Otcu, y Synu y Swiatomu Duchu, nyni y prisno y w cwiki wiko.

CH. Amin,

Sviaty

ANTYPHONA TRZECIA.

Podźcie raduymy się Panu, zakrzyknimy Bogu Zbawicielowi na szemu. Zbaw nas Synu Boży, który w Świętych dziwiny jesteś, Spiewających tobie. Alleluia, Alleluia, Alleluia. GH.
Psl. 94.

Ja będzie / tedy tak:

(Zbaw nas Synu Boży, któryś Zmartwychwstał, spiewających tobie. Alleluia, Alleluia, Alleluia.)

wiersem / ktore następnia.

Wprzedzmy oblicze iego w wyznaniu. a w Psalmach zakrzyknimy mu. Zbaw nas Synu Boży &c. CH.

Abowiem Bog wielki jest Pan, y Krol wielki nad wszystkie ziemią. Zbaw nas Synu Boży &c.

Bo więcej iego są wszystkie kraie ziemi, y wysokości gor iego są. Zbaw nas Synu Boży &c.

Bo iego jest morze, a on ie uczynił, a suchą ziemię utworzył ręce iego. Zbaw nas &c.

**wziawszy Benedictio od Kapłana
w głos mówiac:**

Madrość, stoymy prosto.

Podzie pokłońmy się, y vpadniemy przed Chrystusem. Zbaw nas Synu Boży &c. D.
CH.

**albo Święta / a Kapłan modli
ktora konczy w głos:**

Aboviem Święty jesteś Panie Boże nasz, aprzetoż tobie chwaly zasłamy Oycu, y Synowi, y Duchowi Świętemu; teraz y zaw-

Amen.

(szc y na vwieki wiekow. CH

B 2

Svvięty

Nzaraz Chor spiež

Swiatyy Bože, Swiatyy Kripkiy, Swiatyy Bezsmertnyy, pomiluy nas.

Swiatyy Bože, Swiatyy Kripkiy, Swiatyy Bezsmertnyy pomiluy nas.

Swiatyy Bože, Swiatyy Kripkiy, Swiatyy bezsmertnyy pomiluy nas.

Sláwa Otcu, y Synu, y Svviatomu Duchu; y nyní y prisáto y wowski wikom. Amin. Swiaty bezsmertny, pomiluy nas.

Swiatyy Bože. Swiatyy kripkiy, Swiatyy bezsmertnyy pomiluy nas.

Chor spiewa *Prokimenon*, albo *Propositum* wedlug rey Chor spiewa Alleluia. **Dyakon kasce Księge Ewangeliey / bierze od Ka**

D. Błahosłowi wíadyko, błahowišiti Swiataho Slawnaho, y wsechwalnaho Božeštvennaho Apostola, y Ewangelistu Chrystowa N.

Kapłā. Boh zamolitow Swiataho, Slawnaho, y wsechwalnaho, Božeštvennaho Apostola, y Ewangelisty swoieho N. da daš ti bla-
hoš błahowištwiušczemu štoiu mnohoiu, wo ispołnenie Ewangelia wozlublennaho Syna swoieho, Hospoda že-
naszeho Iisusa Chrysta.

Premudrost Posti, vslyšzim Swiataho Ewánhelii.

D. Ot ieže po N. Svviataho Ewánhelii. czenie.

CH. Slávva tebi Hospodi.

K. Wozmira.

Dyakon

Wa Trisagion:

Święty Boże, Święty mocny, Święty nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami.

CH.

Święty Boże, Święty mocny, Święty nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami.

Święty Boże, Święty mocny, Święty nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami.

Chwała Ojcu, y Synowi, y Duchowi Świętemu; Y teraz y za wże y nawieki wieków. Amen, Święty nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami.

(nad nami.

Święty Boże, Święty mocny, Święty nieśmiertelny, zmiłuj się dnia. Potym Lector Epistole czyta / po krosdzi Oltarz / y ludzi, a potym wziawszy wresplana benedictia wgłos mowiac:

Błogosław Panie zwiastować Świętego, chwalebne go, y wszelkicy pochwały godnego, Boskiego Apostoła y Ewangelistę Chrystusowego N.

D.

Bog za modłami Świętego, chwalebne go, y wszelkicy pochwały godnego, Boskiego Apostoła y Ewangelisty swego N, niechci da słowwo zwiastuiacemu w mocy mnogicy, ku vypełnieniu Ewangeliey namilszego Syna swego, a Pana naszego Jezusa Chrystusa.

Kaplan

Madrość, sroymy prosto, posłuchaymy Świętey Ewangeliey. Z Ewangeliey Świętey, ktora jest vvedług N. lekcyja.

D.

Chwała tobie Panie.

CH.

Słuchaymy z pilnością.

Kaplan

B 3

czywszy

ECPHONEMATA
Dyakon spiewa Ewangelia / a skoni
Káptanowi ; Cbor

- CH. Slávva tebi Hospodi.
D. Rcim vsi ko Hospodu.
CH. Hospodi pomítuy.
D. Ot vseia dusza, y ot vseho pomysleñiá nášeho, rcim vsi,
CH. Hospodi pomítuy.
D. Hospodi wfederžytelu Bože Otee nášých, molimtisia vslyšy y pomítuy.
CH. Hospodi pomítuy. Hospodi pomítuy. Hospodi pomítuy.
D. Iešče molimsia o Blahovjrnim, Bohochranimim y Chrystolubivvim Hospodari našim N. opobidi, prebyvvanij, miri, zdrávij, y spašeníj, y ostavvenij hrichovv ieho, y o ieže Hospodu BOHV nášemu, nayspacze pospizyti y posobiti iemu vvo vsšem, y pokoriti pod nozi ieho vvsíakaho vvráha y supostata, rcim vsi.
CH. Hospodi pomítuy. Hospodi pomítuy. Hospodi pomítuy.
Káptan cicho
D. Iešče molimsia, o Archiepiskopi našem N. o zdravvij y spašeníj.
CH. Hospodi pomítuy. Hospodi pomítuy. Hospodi pomítuy.
D. Iešče molimsia, o Otech nášých Duchovvnych, y vvsy ieže o Christi Bratij nášých, o vvsich služáčých y postužyvšých vvo Svviaty Obiteli sey, ozdrávij y spašeníj.
CH. Hospodi pomítuy. Hospodi pomítuy. Hospodi pomítuy.
D. Iešče molimsia o predstoaáčých ludech, y czáiusčých iaže ođ tebe bohartyia mifosti, o zdravvij y spašeníj.

Hospodi

**Czy wśy/oddaie księga Ewangeliey
odpowiada:**

Chwała tobie Pánie.

Mowmy wśyscy do Pána.

Pánie zmiłuy się.

Zcáley dusze, y zcáley myśli naszey mowmy wśyscy.

Pánie zmiłuy się.

Pánie wszechmogacy Boże Oycow nászych, prośiemy cię wślyż,
a zmiłuy się.

Pánie zmiłuy się. Pánie zmiłuy się. Pánie zmiłuy się.

Iescze modlmy się za prawowierneho, od Boga strzezonego,
y Chrystusa miłuiącego Pána naszego N. za zwycięstwo,
pożycie, pokoy, zdrowie, zbáwienie, y odpuszczenie grze-
chow iego: y aby mu Pán Bog nasz iescze więcey pospiechu
dodawał, y pomagał we wśytkim, y aby zniżył pod nogi ie-
go wśzelkie^o nieprzyaciela, y przeciwnika mowmy wśyscy.

Pánie zmiłuy się. Pánie zmiłuy się. Pánie zmiłuy się.

modlitwa czyta.

Iescze modlmy się, za Arcybiskupa naszego N. za zdrowie y
zbawienie iego.

Panie zmiłuy się. Pani e zmiłuy się. Pánie zmiłuy się.

Iescze modlmy się, za Oyce nasze duchowne, y za wśytkę w-
Chrystusie Bracia naszę, za wśytkie usługuiące, y ktorzy
kiedy usługovali w wświętym mieszkaniu tym, za zdro-
vvie y zbawienie ich.

Pánie zmiłuy się. Pánie zmiłuy się. Pánie zmiłuy się. ●

Iescze modlmy się, za ludźie tu przytomne, y oczekawaiące od
ciebie bogatego miłosierdzia, za zdrowie y zbawienie ich.

Panie

CH.

D.

CH.

D.

CH.

D.

CH.

D.

CH.

D.

CH.

D.

CH.

D.

CH. Ho spodi pomituy. Hospodi pomituy. Hospodi pomituy.

Tu przyczyniá Dyákon Litania za te/
Dobrodzieie / mias

D: Iescze molimsia o davvszych nam mltostyniu, y ozapovvidá-
vvszych nam nedostoynym molitsia onich, y za vvsia pra-
vvoštavnnya Christiany, o zdavvij, y o spasenij.

CH. Hospodi pomituy. Hospodi pomituy. Hospodi pomituy.

K. Iako mlstostiv y czešovvikolubiv Boh íesi, y tebi slávvu
vvozstáiem, Otcu, y Syau, y Svviatomu Duchu; nyini y
prísno y vvovviki vvikom.

CH. Amin.

Jesli Liturgia Zadusna tedy Litanie

D. + Pomituy nas Bože povvelicity mlstosti tvoicy, molimtisia usly-
szy, y pomituy.

CH. Hospodi pomituy. Hospodi pomituy. Hospodi pomituy.

D. Iescze molimsia, o pokoi, blaženniy pámiati, y ostavvlenij hri-
chovv, prestavvlšzemusia, nyini pominaiemomu Rabu Bo-
žyiu N.

Oieže proffitisia íemu vvsíákomu sohriszeniu vvolaomu že
y nevvolnomu, rcim vvli.

CH. Hospodi pomituy. Hospodi pomituy. Hospodi pomituy.

D. Iako da Hospod Boh nasz, uczynit duch íeho ídeže vvli právve-
dnij poczyvváíut, rcim vvli.

CH. Hospodi pomituy. Hospodi pomituy. Hospodi pomituy.

D. Mlstosti Božya, y cártstvvia nebesnaho, y ostavvlenia hrichov
íeho, u Chrysta bezsmertnaho Cara y Bohá nášzeho prosím.

CH. Podáy Hospodi.

D. Hospodu pomolim sia.

Hospod

LITURGIJES.

Panie zmiłuy się. Panie zmiłuy się. Panie zmiłuy się,
za króre sie Miła odprawnie y zá
nuiocie imieniem:

CH.

Ieszcze modlmy się, za te, ktorzy nam iakmużnę dali, y ktorzy
nam niegodnym zlecili, abysmy się modlili za nie, y za
wszystkie prawowierne Chrzesciany, za zdrowie y zbawie-

D.

Panie zmiłuy się. P. zmiłuy się. P. zmiłuy się. (nie-ich.

CH.

Abowviem miłosierney, a całovvieká miłuiący Bog iesteś; a prze-
toż tobie chwalcę zasłaamy, Oycu, y Synowi, y Duchovvi S^v.
teraz y zawsze y nawieki wiekow.

Kaplan

Amen.

mowi Dyakon zadusjne:

Zmiłuy się nad nami Boże, według wielkiego miłosierdzia twe^o,
prosiemy cię usłysz, a zmiłuy się.

D.

Panie zmiłuy się. Panie zmiłuy się. Panie zmiłuy się.

CH.

Ieszcze modlmy się za odpocznienie błogostavviona pamięć, y
odpuszczenie, grzechow, zesła temu Słudze Bożemu, ktorego
dziś wspominamy N.

D.

Aby mu odpuszczono było wszystko, co zgrzeszył tak rozmyslnie,
iako y nierozmyslnie, mowmy wszyscy.

Panie zmiłuy się. Panie zmiłuy się. Panie zmiłuy się.

CH.

Aby P. Bog nasz policzył ducha tego, gdzie wszyscy sprawiedliwi
odpoczywają, mowmy wszyscy.

D.

Panie zmiłuy się. Panie zmiłuy się. Panie zmiłuy się.

CH.

Miłosierdzia Boskiego, y Krolestwa niebieskiego a odpuszczenia
grzechow tego v Chrystusa nieśmiertelnego Krola y Boga

D.

Day Panie.

(nażego prosmy.

CH.

Modlmy się Panu,

C

Panie

D.

ECPHONEMATA

CH. Hospodi pomiluy. Hospodi pomiluy. Hospodi pomiluy.

Kaplan Modlitwa zaduse

Kaplan. Iako ty iesi, žyvot, y pokoy, y vvoskresenie prestavvlzemu sia nyni pominaiemomu Rabu tvoiemu N. Christe Bože naz, y tebi slávvu vvozsyłaiem, so beznacžálny ti Otcem, y wsesvviatym, y bláhm, y žyvotvvorasczym ti Duchom, nyni y pri-sno, y worviki vvikom.

CH. Amin.

D. Wobłážennoie vspenie y vo vvičnyy pokoy prestávvvlzemu sia Rabu Božiu N, nyni pominaiemomu, vvičnáiia pámiat.

CH. Wicznáiia pámiat, Wicznáiia pámiat, Wicznáiia pámiat.

D. † Pomolitesia Ohłážennij Hospodevvi.

CH. Hospodi pomiluy.

D: Wirmij o Ohłážennyx pomolimsia.

CH. Hospodi pomiluy.

D. Iako da Hospod pomiluiet ich.

† Ohłážit ich slovom istinny.

† Odkriet im Evvanhelie pravvdy.

† Sojedinit ich Svviatij svvoicy, Sobornij y Apostolstij Cerkvi.

CH. Hospodi pomiluy.

D. † Spasi, pomiluy, zastupi, y sochrani ich Bože tvoioeiu blahodatiu.

CH. Hospodi pomiluy.

D. † • Ohłážennij hlávvy vašza Hospodevi preklonite.

CH. Tebi Hospodi.

Kaplan

LITURGIET 5.

CH.

Panie zmiłuy się, Panie zmiłuy się, Panie zmiłuy się.

czyta cicho Ktorą konczy wgtos.

Abowiem ty jesteś żywotem, y odpoczaiciem, y zmartwy-
chwstaniem zeszłemu, ktorego dziś wspominaemy, Słudze
twemu N. Chryste Boże nasz, á przetoż tobie chwale zasý-
łamy, zniemaiącym poczatku Oycem twoim, yprzenaswiéc-
szym, dobrym, á ożywiającym Duchem twoim, teraz, y zá-
wsze, y nawicki wieków.

Kaplan

Amen.

CH.

Naszcześliwe za śnienie, y wieczny od poczynek, zeszłemu słudze
Boż^o N. ktorego dziś wspominaemy, niech będzie wiekui-
sta pamiątka.

D.

Wiekuišta pámieć, wiekuišta pámieć, wiekuišta pámieć.

CH.

Modcie się Katechumeni Panu.

D.

Panie zmiłuy się.

CH.

Ktorzy ieśtesmy wierni, za Katechumeny modlmy się.

D.

Panie zmiłuy się.

CH.

Abysię Pan zmiłował nadnimi.

D.

Aby ich przygotował do krztu słowem pravdy.

Aby im obrawił Ewanyelią sprawiedliwości.

Aby ich ziednoczył z Świętym swoim, powszechnym, y Apostol-
skim Kosciołem.

Panie zmiłuy się.

CH.

Zbaw, zmiłuy się, ratuy, y zachowáy ie Boże łaską twoią.

D.

Panie zmiłuy się.

CH.

Katechumeni, głowy wásze Panu nakloncie.

D.

Tobie Panie.

CH.

C 2

Kates

ECPHONEMATA

Káptan modlitwa cicho Gytazá

Kapla: Da ytijsnami stáviat preczestnoie, y welikolipoie Imia twoie, Otcu, y Synu, y Swiatohu Duchu; nyini yprisno ywowi-kiwikó.

CH. Amin.

D. † Ielici ohtaszennij iziydite, ohtaszennij iziydite; ielici ohtaszennij iziydite, da niktože ot ohtaszenných, no ielici wirnij páki y páki mirom Hospodu pomolimsia.

CH. Hospodi pomiluy.

Káptan cicho Modlit

D. † Zastupi, spasi, pomiluy, y sochrani nas Bože tvoieiu bláhodatiu.

CH. Hospodi pomiluy.

D. † Premudrost.

Káptan w glos koney

K. Iako podobaiet ti wfiaka stáwa; czest, y poklonenie, Otcu, y Synu, y Swiatomu Duchu; nyini y prisno y w owiki wvikom.

CH. Amin.

D. † Páki y páki, mirom Hospodu pomolim sia.

CH. Hospodi pomiluy.

Káptan cicho Mos

D. † Zastupi, spasi, pomiluy, y sochrani nas Bože tvvoieiu bláhodatiu.

CH. Hospodi pomiluy.

D. † Premudrost,

Káptan/modlit

K. Iako da podderzávvoiu tvvoieiu vsehda chranimi, tebi stávvu y vvozsytiám, Otcu, y Synu, y Swiatomu Duchu, nyini y prisno y w owiki wvikom.

CH. Amia.

Káptan

LITURGIET S.

Katechumeny / a Konczy ia w głos:

Aby yei známi chwalili nadroźsze, y przeswietne imię twoie,
Oycy, y Syna, y Ducha S^o. teraz, y ząwſze y nawieki wiekow.

K.

Amen.

CH

Ile ieſt Katechumenow wychodźcie; Katechumeni wychodźcie,
żaden z Katechumenow, lecz sami tylko wierni, ile was ieſt,
znowu, a znowu w pokoju Paau ſię modlmy.

D.

Panie zmiſuy ſię.

CH

twoe żá wierne czyta.

Zbaw, ratuy, zmiſuy ſię, y záchowáy nas Boże łaska twoia.

D.

Panie zmiſuy ſię.

CH

Madrość.

D.

Modlitwa żawierne:

Abowiem, przyſtoi tobie wſzelká chwála, cześć, ypokłon, Oycu,
y Synowi, y Duchowi S^o. teraz y ząwſze y na wieki wiekow.

K.

Amen.

CH

Znowu a znowu, Panu ſię modlmy.

D.

Panie zmiſuy ſię.

CH

dlitwa czyta.

Ratuy, zbaw, zmiſuy ſię, y záchowáy nas Boże łaska twoia.

D.

Panie zmiſuy ſię.

CH

Madrość.

D.

twoe wgtos konczy:

Abymy pod panowánicm twoim, ząwſze ſtrzeżeni będąc, tobie
chwałę oddawali, Oycu, y Synowi, y Duchowi S^o. teraz y
ząwſze y nawieki wiekow.

K.

Amen.

CH

ECPHONEMATA.

Kaplan Modlitwe cicho czyta / Dyakon śpędzie
Hymn następuiący na

CH. **I**ż Cheruwimy tájno obrazuśczej y żywotwóraczey Troj-
cy Tryświatuiu Piśń przynosiaczej, wśiakuiu nyńi żyteyskuu
otwercim peczál: Iako Cara wśich podiemluczej Anhel-
skimi newidimo dorynosima czynmi. Alliluia, Alliluia,
Alliluia.

Wpuł tego Hymnu / zastanawiasiez spiewá-
cesy z nagotowaná do ofiary na-
nem / mówiac

D. Wśich was Prawosławnych Chřiścián da pomianet Hospod Boh
wo Cárstwij swoiem nebesnom, wśehda, nyńi y piśno, y
wowiki wikom.

K. Błahowirie welikaho Hospodará nášeho N, Preoswiaszczen-
naho Archiepiskopa N, wesczyn Swiaszczeniczeskiy, Dya-
konskiy, y Inoczeskiy, y wśich was Prawosławnych Chřiścián
da pomianet Hospod Boh wo carstwij swoiem nebesnom,
wśehda, nyńi y piśno, y wowiki wikom.

Chor odpowiedzia wśy Amen. Konczy
dla Procesyey przere-

+
mowi
D. Ispolnim molitwy naša Hospodevvi.

CH. Hospodi pomiluy.

D. O Predłożenych czestnych darich. Hospodu pomolimśia.

CH. Hospodi pomiluy.

D. O Sviatim chrámi sem, y o iże sovviroiu, blahohovviniem y
stráhom Bożym wchodiaszczych vvoń, Hospodu pomolimśia.

CH. Hospodi pomiluy.

O iz;

Oktarz y ludzi / a Chor tym czasem spiewa
zwány Hymnus Cherubicus.

My ktorzy Cherubiny pod tajemnicą na sobie wyrażamy, a oży-
 wiający Trojcy Trzy Święta Piesń ofiarujemy, wszelką dziś
 żywota tego odrzucimy troskę: Iako młacy przyjąć Kroła
 wślytkiego stworzenia, Anyołów vřłocznie vřręku ma-
 iących, niewiedomie otoczonego vřciami. Alleluia. Alleluia.
 Alleluia.

CH.

nieniem Chor. a Kapłan z Diaconem czynia Pro-
patynie Hostya / a w Kielichu wie-
wgłos;

Wślytkich was prawowiernych Chrześcian niech vřpomni Pan
 Bog w Kroleřtwie svym niebieskim, każdego czasu, teraz
 y zavřsze y navviekı vřiekov.

D.

Prawa Wiare vř wielkiego Pana naszego N. Przeosvřconego
 Arcybiskupa N. wślytek Stan Kapłanski, Dyakonski y Mni-
 ski, y vřwślytkich vřas Pravoviernych Chrześcian, niech
 vřpomni Pan Bog vř Kroleřtwie svym niebieskim, każ-
 dego czasu, teraz y zavřsze, y navviekı vřiekov.

K.

Hymn Cherubinski / milczeniem wpuř-
wány: Iako Cara vsich Ćc.

Dopełńmy modł naszych Panu.

Panie zmiłuy się,

Za przygotowane drogic dary. Panu się modłmy.

Panie zmiłuy się,

Za Svřięty Dom ten, y za te, ktorzy z wiarą, uczciwością y bo-
 iaznią Bożą do niego vřchodzą, Panu się modłmy.

Panie zmiłuy się.

D.

CH.

D.

CH.

D.

Abyś

CH.

ECPHONEMATA.

D. † Oizbavitisja nam otvvsjakia skorbi, hniwra, bidy y auždy, Ho-
spodu domolim.sja.

CH. Hospodi pomituy.

Káptan cicho Mos.

D. Zastupi, spasi, pomituy, ysochraai nas Bože tvvoicieu-blahodátiu

CH. Hospodi pomituy.

D. Dne wseho sowerszczana, swiata, mirná y bezhriszna, v Ho-

CH. Poday Hospodi. (spoda prosim.

D. Anheťa mirna, wirna, nastawnika chranitela, duszam y uitom
nászym, v Hospoda prosim.

CH. Poday Hospodi.

D. Miłosti, y ostawlenia hrichom, y prehriszeniom nászym, v Ho-
spoda prosim.

CH. Poday Hospodi.

D. Dobrych, y poleznych duszam nászym, y smirenia miru, v Ho-
spoda prosim.

CH. Poday Hospodi.

D. Proczeie wremia żywota nászeho womiri, y pokaianij skon-
czati, v Hospoda prosim.

CH. Poday Hospodi.

D. Christiánskia koncziiny żywotá nászeho bezstrástny, nepostyd-
ny, misny. y dobraho otwita na stráznim sudisczy Chri-
stowi, prosim.

CH. Pòday Hospodi.

D. Preswiatuiu, czystuiu, prebláhostowennuiu, sławnuiu Wła-
dyczycu nászu Bohoródicu, y prisko Diwu Mariiu, sowfi-
od y mi Swiatymi pomianuwše, sámí sebe y druh druga, y wca-
żywot nasz Christu Bohu Predadim.

CH. Tebi Hospodi.

Káptan

LITV RGIET. S.

Abysmy wyzbawieni byli od vszelkiego utrapienia, gniewu, nie-
bespieczestwa y przypadku. Panu się modlmy.

D!

Pánie zmiłuy się,

CH

dlitwe czyta.

Rátuy, zbáw, zmiłuy się, y zachowáy nás, Boże láską twoią.

D.

Pánie zmiłuy się.

CH.

○ cály ten dzień, áby był doskonáłym, Swiętym, spokojnym y
Dáy Pánie. (bez grzechu. prošmy Pána.

D.

○ Anyoła, aby był Anyołem pokoju, wiernym, przewodnikič
y strožem duš y ciał nášzych, prošmy Pána.

CH.

D.

Dáy Pánie.

HO

○ Miłosierdzie, y odpuszczenie grzechow y v pádkow nášzych,
prošmy Pána.

CH.

D.

Dáy Pánie.

○ Oto co jest dobrego, y pożytecznego dušom nášzym, y opokoy
sziała prošmy Pána.

CH.

D.

Dáy Pánie.

Abysmy ostátek času żywotá nášzego, w pokoiu y pokucie dos-
konáli, prošmy Pána.

CH.

D.

Dáy Pánie.

○ dokonánie żywotá nášzego Chrzesclánskie, wolne od namięz-
ności, nie záwstydzone, spokojne, y dobre sprawienie się
v straszliwego Sádu Chrystusowego, prošmy.

CH.

D.

Dáy Pánie.

Przenaswiętszą niepokálaną, przeblógosłáwioną, chwálebną Pá-
nią nášę Bogarodzieę, y záwsze Pánę Máryę ze wszytkie-
mi Swiętymi, wspomniávszy, sámých siebie, y jeden dru-
giego, y wszytek żywor náš Chrystusowi Bogu oddáymy.

CH.

D.

Tobie Pánie,

D

Storo

CH.

ECPHONEMATA.
Káptan Konczy wglós Modlitwa/

Kaplan Szchedrotámi iedinorodnaho Syna twoieho, sñim že blahoslo-
wen iesi, yso Preswiatym, y blahim, y żywotworiásczymi
Duchom, nyri, y prisno y wówiki vvikom.

CH. Amin.

K. Mir wsim.

CH. Y Duchowi twoiemu.

D. † Wozlubim druh druha, da woiedinomyslij ispowimy.

CH. Otca, y Syna, y Swiatáho Ducha, Swiatuiu Troycu iedinosus-
cznuu, y nerazdilnuu.

D. † Dweri dweri. Premudrostiu wonmim.

CH. Wiruu wo iedinahó Boha, Otcá wsederžytela Tworca nebu y
zemli, widimym že wsim y ne widimym.

Y wo iedinahó Hospoda Iisu Chrystá Syna Božia iedinorodnaho,
iže ot Otcá roždennaho přežde wsich wik.

Swita ot svvita, Boga istinna, ot Boha istinna, roždenna a nesot-
tvorena, iedinosuczna Otcu, imže vsiá bysza.

Nás dila czełowik, y naszeho rádi spasenja, soštedszaho so nebes,
y woplotivvszahasia ot Ducha Svviata, y Maria Diwy, y Wo-
czelowiczszasia.

Raspiataže zany pri Pontijstem Piřati, ystradawsza, ypohrebenns,
y woskreszaho wo tretij den popisániom.

Y wozszedszaho ná nebesa, y sidiáeczaho odesnuu Otcá, y paki
hriaduszczaho so sláw oiu suditi żywym, y mertwym, ichože
Cárstwiu ne budet konca.

Y w Ducha

LITURGIET 5.

Która podczas tych Litanii cicho czytał:

Przez litości jednorodzonego Syna twego, z którym błogośta- Kaptł.
wiony jesteś, wespół z Przenąświętzym, y dobrym, a ożywia-
jącym Duchem twoim, teraz, y zawsze y na wieki wieków.

Amen.

Pokoy wszystkim.

Y Duchowi twemu.

Mieymy wzajemną miłość ieden kudrugiemu, abyśmy iedno- CH.
K.
CH.
D.
myslnie wyználi.

Oycá, y Syná, y Ducha Świętego, Svięta Troycę iednoistną y CH.
nierozdzielną.

Drzwi, drzwi, w mądrości pilno słuchámy.

Wierzę wiednego Bogá, Oycá wszechmogácego Stworzycielá D.
CH.
niebá y ziemie, widomych rzeczy wśzytkich y niewidomych.

Y wiednego Paná Iezusá Chrystusá Syná Bożego, iednorodne^o,
ktory się z Oycá vrodził, przed wśzytkimi wieki.

Swiatłość z Swiatłości, Bogá prawdziwego z Bogá prawdziwego,
vrodzonego, nieuczynionego, spoliśtnego Oycu, przez
ktorego wśzytkie rzeczy się zstály.

Ktory dla nás ludzi, y dla nášzego zbáwienia, z stąpił z niebios, y
wcielił się z Duchá Świętego, y Maryey Pánny, y Człowic-
kiem się zstál.

Vkrzyżovvan też dla nás pod Pontskim Piřatem, y vmęczon, y po-
grzebió jest, y zmártwych wstál trzecie^o dnia według pisma.

Y wstąpił na niebiosá, ysiedzi ná prawicy Oycowskiej, y powtore
ma przyść z chwálá sádzić żywe y vmárte, ktorego krolé-
stwu niebédzie końca.

D 2

Y w Ducha

ECPHONEMATA

Y w Ducha Swiátaho Hospoda, y životworiasczaho, iže ot Otcá y Syna ischodiasczaho, iže so Otcem y Synom sopokľania-icma, ysostawima, hľaholáwšaho Proroki.

Wo Iedinu Swiatuú Sobornuú, y Apostolskuiu Cerkow.

Ispowiduiú iedino Krescenié wo ostawlenie hrichom.

Czáú woskresenia mertym, y žyzni budusczahó wika. Amin.

D. ^{id est} ^{patet} Stánim dobri, stánim so stráchom, wonmim Swiátoie woznosze-
nie so mirom prinofiti.

CH. Miľost míra, žertwu chwalenia.

K. Bľahodát Hospoda nášzeho Iisu Chrystá, y Iubow Boha y Otcá, y priczástie Svviatáho Ducha budi so wsmi wámi.

CH. Y so Duchom twoim.

K. Hori imiim serdca.

CH. I mámy ko Hospodu.

K. Bľahodarim Hospoda.

CH. Dostoyno y práwvedno.

Kaplan Prefacya czyta / á prýz

K. Pobidauú pišń poiúscze, wopiúscze, wozywáiúscze, y hľaholúscze.

CH. Svviat, Svviat, Svviat Hospod Savvaoth, ispolń nebo y zemlá slávy ieho, Ofánna wvo vvysznich, bľahostlovven hriadyy wvo imia Hospodne, Osanna wvowysznich.

Kaplan Kánon cicho czyta : a po
K. PRYMITE, IADITE, SE IEST TIŁO MOIE IEZE ZAWYŁOMIMOIE WO OSTAWLENIE HRICHOM.

CH. Amia.

PIYTE

LITURGIET S.

W Duchá Świętego, Pána, y o żywiaiącego, który od Oycá y Syná pochodzi, który z Oycem y Synem spolny pokłon y spolną chwałę ma, który inowił przez Proroki.

W ieden Święty Powszechny, y Apostolski Kościół.

W yznámam ieden Chrześć ná odpuszczenie grzechow.

OCzekámam zmártwychwstaniá vmártłych, y żywotá przyszłego wí-ku. Amen.

Stoymy przystoynie, stoymy zboiáznia, patrzmy pilno, ábysmy D!
Ofiarę Świętą w pokoju ofiarowali.

Miłosierdzie pokoju, ofiarę chwały.

CH.

Łáska Pána nášego Jezusa Chrytusa, y miłość Boga y Oycá, á K.
wczestnictwo Duchá S^o. niech będzie żywvšytkiemi wámi.

Iz duchem tvoim.

CH!

Wzgorę miemy serca.

K.

Ma my ku Pánu.

CH

Dzięki czynmy Pánu.

K.

Godna y spráwiedliwá rzecz iest.

CH

chodzác ná Sanctus, mowi wgtos:

Zwycięzká Pieśń spiewájąc, vvołájąc Krzyczác, amovviác. K.

Święty, Święty, Svvięty Pan Bog zástępovv, pełne iest niebo y CH.
ziemia chwały iego. Osánná navvysokości, błęgosłavviony
ktory przychodzi w Imię Panskie, Osánná navvysokosci.

ym Consecracya, odprawuie wgtos:

BIERZ CIE, IEDZ CIE, TO IEST CIAŁO MOIE, KTORE K!
SIĘ ZA WAS ŁAMIE NA ODPVSCZENIE GRZE-
CHOW:

Amen.

PIYTE CH!

ECPHONEMATA.

Kapla: PIYTE OT NEIA WSI, SI IEST KROW MOIA
NOWAHO ZAWITA, I AZE ZAWY YZA-
MNOHY IZLIWAIEMAIA WOOSTAWLE-
NIE HRICHOM.

CH. Amin.

**Káptan podnosi práwa reka Ciáto
przełóży wšy rece nákrzyž/**

K. Tvoia ot tvoich tebi prinolim o vřich y závrřia.

CH. Tebe poiem, tebe blahostovvim, tebe blahodarim Hospodi, y
molimtisia Bože našz.

**Czyni Commemoracye Káptan/
Pánný/ czyni ia wgtos/**

K. Izriadnie o presviatii, czyřtiy, Preblahostovvenniy, Stávvniy,
Wládyczyci nášzey Bohorodici, y prisno Divvi Marij.

CH. **D**ostoyno iest iáko vvoistinau blažyti tia Bohorodicu, pri-
sno blažennuiu, y preneporocznuiu, y Máter Boha nášzeho,
czestniyszuiu Cheruvvim, y stávvniyszuiu bez razsuždénia
Seraphim, bez istlinia Boha Slovo roždszuiu. suscziu Boho-
todieu tia vveliczáiem.

**Postepnie Káptan w Commemoras
rácyey Arcybiskupá/**

K. Wo pervvych pomiani Hospodi Preosviaszczennáho Archiepi-
skopa nášzeho N.ichože daruy Svviatým tvoim Cerkvám.
vvomiri citá, czestna, zdráva, dołhodenstvviuscza, y pra-
vvo právviasczá, slovo tvoioeia istinny.

Jescz

LITVRGIET S.

PIYCIE ZNIEGO WSZYSCY, TA IEST KREW
MOIA, KTORA SIĘ ZAWAS YZA WIELV
WYLEWA, NA ODPVSCZENIE GRZE-
CHOW.

K.

Amen.

CH.

Pañskie ná Patynie / álewa Kielich/
y mowi w glos :

Tvoie z tvęgo, tobie ofiaruemy, we wszystkim, yza vvśzytko.
Ciebie chwalemy, ciebie błogostávvujemy, tobie dzięki czy-
niemy, y modlimyć się Boże nasz.

K.

CH.

a przyśedŝy do Commemoracyey Nass.

Rádząc Oltárz :

Ofoblivvie za przenaŝvviećszá, niepokálána, przebłogostávviona,
chwalebna Pánią naszę Bogarodźicę, yzawsze Pannę Márya.

K.

Godna zá právvdě rzecz iest błogostávviona cię nazyvvać
Bogarodźicę, závvśze błogostávviona, y zevvśzech miar
niepokálána, y Mátkę Boga nášzego, czci godnieysza nád
Cherubiny, ychwalebnieysza bez porownánia nád Seraphi-
ny, ktoráś bez skázy porodziła Boga Słowo. Ciebie, ktoráś
prawdziwie iest Bogarodzica, vviebujemy.

CH.

**cyach / á przyśedŝy do Commemo-
mowi w glos :**

Wprzod vv spomni Pánie na Przechovvconego Arcybiskupá ná
szego N. ktorego vvpekoiu zachovvay y vzyć Svętyym
tvóim Kościołó, szczęślivvým, vvziętyym, zdrovvym, długole-
nim, ydobrze spravvuiący słovvo prá vvdy tvvoiecy.

K.

Kaplan

ECPHONEMATA.

Jeszcze w Commemoracyach postępuje

K. Idážd nam iedinimi vsty, y iedinim serdцем slávvti, y vvospiváti preczestnoie, y vvelikolipoie imia tvoie, Otca, y Syna, y Svviatáho Ducha, nyi, y prisno y vvovviki vvikom.

CH. Amin.

K. Idabudut miłosti vvelikaho Boha y Spása nášzego Iisu Chrísta so-
simi vámi.

CH. Y so Duchom svoim.

D. + Wsía Swiaryia pomianuwšze, páki y páki mirom Hospodu pomo-
lim sía.

CH. Hospodi pomiluy.

D. + O Prinefennych, y osviaszczennych, czestnych darich, iako da
czelovikolubec Boh nasz priem ia vo Swiatyy, prenebe-
snyy. y myslnyy svvoy žertovvnik, vo vvoniu bláhouchánia
Duchownaho, woznisposlet nam Božestvvennuu bláho-
dat, y Dar Svviatáho Ducha. pomolim sía.

CH. Hospodi pomiluy.

D. + O izbavvitísia nam ot vvsiakia skorbi, hniwva y nuždy: Hospodu
pomolim sía.

CH. Hospodi pomiluy.

Káptan cicho czytá Modlitwe

D. + Zastupi, spasi, pomiluy y sochrani nas Bože tvoieiu bláhodatiu.

CH. Hospodi pomiluy.

D. + Dne vsého soweršzenna, svviata, mirna y bezhrizna. v Hospoda
prosim.

CH. Poday Hospodi.

D. + Anheła mirna, vvirna, nastávvnika, chranitela dušam y tiłom
nášzym, v Hospoda prosim.

Poday

LITURGIJES.

Káptan / á Konczac ie mowi w glos:

A dáy nam, abyśmy iednymi vsty, y iednym sercem chválili, y
vystávviali naydrozszé, y przesvjetné Imię tvoie, Oycá,
y Syná, y Swięte^o Duchá, teraz y záwzse ynáwieki wiekow.

K.

Amen.

CH.

Aniech będzie miłosierdzie wielkiego Bogá y Zbawicielá ná-
szego Jezusá Chrystusá ze wsztykiemi wámi.

K

Yz duchem twoim.

CH.

Wsztykich Swiętych vvspomaiáwszy, znovvu á znowu Pánu
się modlmy.

D.

Panie zmiłuy się.

CH.

Zá ofiarowane, y poświęcone drogie Dáry, aby człowicka mił-
jacy Bog náš, przyiáwszy ié ná swoy Swięty, y wyższy nád
niebiosá, á rozumay Oltarz, ná zapách wonności duchow-
ney, wzaiem nam zesłał łaskę swá Boská, y dáł Duchá Swię-
tego, modlmy się.

D.

Panie zmiłuy się.

CH.

Abyśmy wybáwieni byli od wszelkiego wtrápienia, gniewu y
przypadku, Pánu się modlmy.

D.

Panie zmiłuy się.

CH.

przed Komuniá:

Rátuy, zbáw, zmiłuy się, y záchowáý nás Boże łaská tvoia.

D.

Panie zmiłuy się.

CH.

O cały ten dzień, aby był doskonály, Swięty, spokojny, y bez
grzechu, prosmy Pána.

D.

Dáy Pánie.

CH.

O Aniolá pokoju, wiernego, przewodniká y strozá dusz y ciá-
nalszych, prosmy Pána.

D.

ECPHONEMATA.

CH. Podáy Hospodi.

D. † Milostí y ostawlenia hrichom, y prehriszeniem nášzym, v Hospoda prosim.

CH. Podáy Hospodi.

D. † Dobrych y poleznych duszam nášzym, y smireniá miru, v Hospoda prosim.

CH. Podáy Hospodi.

D. † Procziec wremia żywotá nášzego womiri y pokaiánijskoneczati, v Hospoda prosim.

CH. Podáy Hospodi.

D. † Christiánskia konczy ny żywotá nášzego bezstrástny, nepostydny, mirny, y dobroho otwita nástráznim sudiszezi Christowi prosim.

CH. Podáy Hospodi.

D. † Soiedinenie wry, y priczástie Swiatáho Duchá isprosiwsze, sámí sebe, y druh druha, y wes żywot nášz Christu Bohu predádim.

CH. Tebi Hospodi.

D. † Ispodobi nas Wládyko so derznoweniem, ne osuždenno smiti prizywáti tebe nebesnaho Boha Otcá, y hlahotáti.

CH. **O**teze nášz, iže iesi ná nebesech,
Da swiatitśia Imia tvoie.

Dy priydet Carstwie tvoie.

Da budet wola tvoia iáko ná nebesi y ná zemli.

Chlib nášz násuscznyy dážd nám dneś.

Y ostávvi nam dołhy nášza iáko že y my ostawláiem dołžnikom
nášzim.

LITURGIET S.

- Dáy Pánie.
 Omilofierdzie y odpuszczenie grzechow, y vpádkow nášzych,
 próšmy Pána. CH.
 D.
- Dáy Pánie. CH.
 Oto co ieſt dobrego y pożytecznego duſzom nášzym, y opokoy
 ſwiátá. próšmy Pána. D.
- Dáy Pánie. CH.
 Abysmy oſtátek czasu żywotá nášzego w pokoiu y pokucie do-
 konáli, próšmy Pána. D.
- Dáy Pánie. CH.
 Odokonanie żywota nášzego Chrzeciánskie wolne od námię-
 tnoſci, niezawſtydzone, ſpokoyne, y dobre ſpráwienie ſię,
 v ſtráſzliwego Sádú Chryſtuſowego próšmy. D.
- Dáy Pánie. CH.
 Jednoſć wiáry, y częſtnictwo Ducha ſwiętego vproſiwiſzy,
 ſámych ſiebie, y jeden drugiego, y wſzytek żywot náš Chry-
 ſtuſowi Bogu oddámy. D.
- Tobie Pánie. CH.
 Wezyń że nás godnemi Pánie, z vſnoſciá, nie ku potępieniu
 ſmieć, ciebie Który ieſteſ w niebieſiech Bogá Oycá, wzy-
 wáć, y mowić. K.
- Oycze náš, który ieſteſ w niebieſiech. CH.
 Swięć ſię Imie twoie.
 Przydź Kroleſtvo tvoie.
 Badz wolá tvoia iáko w niebie ták y ná ziemi.
 Chleba nášzego powszednego dáy nam dzifiá.
 I odpuſć nam náſze winy. iáko ymy odpuſzczámy nášzym wino-
 wáycom.

ECPHONEMATA.

Ine wowedi nas wo iskuszenie.

No izbáwi nas ot lukáwaho.

Káptan cicho mowi tež Modlitwa Pańs

K. Iako tvoie iest Cárstwo, síta y stáwa Otca, y Syna, y Svviatáho
Ducha; nyai, y prísno, y wovviki vvikom.

CH. Amin.

K. Mir vvsím.

CH. I duchowi tvoiemu.

D. † Hláwy wásza Hospodevvi prektonite.

CH. Tebi Hospodi.

Káptan cicho Modlitwy czyta/

K. Bláhodatiu, y szchedotámi, y czešovvikolubiem iedinorodnaho
tvoieho Syna, snimže bláhoslovven iesi, so presvviatym,
y bláhim, y životvvoriasčym ti Duchom, nyai, y prísno,
y wovviki vvikom.

CH. Amin.

Káptan mowi cicho Modlitwa/

D. † Womim.

Káptan podnosi Hostia nád Patena

K. Swiatáia Swiatym.

CH. Iedín Svviat, iedín Hospod, Iisus Christos, wostávvu Bohu Otcu, A.

**Káptan tamie Hostia wísts / ktorey
ná Pátenie czesći teyze Hostiey/
tc. ktorá nížey przy rozdáváníu
komunikvie sam / y Dyakonowi pos
y Dyakonowi dáie. Potým pozos
wísts**

LITVRIET 5.

Inie w wvodz nás w pokuzenie,

Alc zbávv nas ode złego.

Sk/ odmowiwšy kończy w glos:

Abovviem tvoie iest Krolestvvo moc. y chvvaša, Oycá, y Syna, y Ducha Svviętego; teraz y závvsze; y na vvieki vviekov.

Amen.

Pokoy všytkim.

Y Duchovvi twemu.

Nákłóńcie głovvy vváše Pánu.

Tobie Pánie.

y Konczyš w glos:

Przez łáskę y litości, ámiłość ku ludziom iednorodzonego Syna tvwego, z którym błogoslávviiony iesteš, wespoł z Przenávviętzšym, dobrym, a ožyvviającym Duchem twoim, teraz, y závvsze y navviekí vviekovv.

Amen.

po ktorey Dyakon w glos:

Słucháymy z pilnoścíá-

Rezyš ona czyniac / y mowi w glos:

Svvięte Svvięty.

Ieden Svvięty, ieden Pan Iezus Chrystus, nachvvašę Bogu Oycu, A-

czesć kładzie do Kielichá : á z pozostálych

odmowiwšy *Wtrúš Hossod*

Komuniey ludziom pokožoná bedzie /

dáie. Tak že z Kielichá požywa sam /

stále Odrobiny Svvięte / zgáta do

£ 3

Kielichá

K:

CH.

K-

CH.

D.

CH.

K.

CH.

D.

K.

CH.

ECPHONEMATA.

Kielichá z Páteny. Chon tym časem
Dnia/ albo Swieta spiewa. Podo-
podaie Kielich z Przenáss: Sákrá-
lánem obrocivšy sie do ludzi/ á

D. Sostráchom Božíjm, y wiroiu pristupite.

CH. Bláhostovven hradyy vvo imia Hospodne.

**Tu Káptan iesli beda ludzie do Kom-
przystepowác beda/ nastá**

K. Wiruiu Hospodi yspoviduiu, iáko ty iesi Christos, Syn Boha
žywaho przisedyy wo mir hrisznych spasti, ot nich že per-
wy wy iesm áz.

Weczeri twoiey táynny, dnes Syne Božyy priczástnika mia priya-
mi. nepowim bo wrahom twoim táyny twoiecia, nitobzá-
nia ti dam, iáko Iuda, no iáko Razboynik ispowidáiušia wo
piuti.

Pomiani miu Hospodspodi iehda priy-
deszi wo Cárstwij si.

Pomiant mia Wládyko iehdá, priy-
deszi wo Cárstwij si.

Pomiani mia Swiatyy, iehda priyde-
szi wo Cárstwij si.

Ida ne wšud, ili wo osuždenie budet mi priczástie, preczistych
yživotworiásczych Božestvvennych Táin twoich, no wo
oczyszczenie, iscilenie y oswalczenie duszi ytitu moiemu,
yvvonáslidie žyžni wiczny, iáko bláhostovven iesi wovviki.

Amin.

**Za káždym z tych
bitia sie w pierśi
do Náswietše**

Káptan

LITVRGIET S.

wierß S. Komuniey / według
Konczeniu wſytkiego tego / Káptan
mentem Dyaákonowi / ktory z Kápe
pokáznie Kielich / w glos mowi:

Zboiáznia Boża, y wiara przyſtápcie.

Błogostáwiony ktory przychodzi w imię Pánskie.
muniey / mowi w glos / á zanim ci co
pniece w yznánie:

Wierzę Pánie y wyznáwam, iżes ty ieſt práwdziwie Chryſtus
Syn Bogá żywego ktory przyſzedłes ná Swiát, grzeſzne
zbáwić, z ktorych iam ieſt pierwszym.

Wieczerzy twoiey tajemney, abym dzis z ſtał ſię wceſtnikiem,
przypuſć mię Synu Boży, albowiem nie opowiem táie-
mnicie twey nieprzyjacielom twoim, á nic dam Pocałowá-
nia iáko Iudáſz. lecz iáko Zboycá wyznáwiając cię, wołám
do ciebie.

Trzech wierſzow
ci co przyſtápnia
Sakrámentu.

Pomni ná mię Pánie, gdy przyidzieſz
w Kroleſtwie twoim.

Pomni ná mię Krolu, gdy przyidzieſz
w Kroleſtwie twoim.

Pomni ná mię Swięty, gdy przyidzieſz
w Kroleſtwie twoim.

Niech że nie ku Sądowi, ani ku potępieniu będzie mi wceſtni-
ctwo Przenáſwiętych, y ożywiających Boſkich Táiemnic
twoich, lecz ku oczyszczeniu, wzdrowieniu y poſwięceniu
duſze yciáta mego, y ku odziedziczeniu żywota wieczne^o.
Abowiem błogostáwiony ieſteſ na wieki, Amen.

EC PHONEMATA

Káptan rozdáiac S. Komunia
nastepuiaca Moš

K. Czeſtnoie y precyſtoie Tito y Krow Hoſpoda y Boha y Spáſa
náſzeho Iiſu Chryſta, prepoďaictſiá Rabu Božíiu N. wo
oſtawlenie hrichom, ywo žyžn wicznuu. Amin.

Chor tym časem ſpiewá wiefš Komu-
až wſyſcy Kommunia

CH. Tito Chriſtowo priymite, y iſtocznika bezſmertnaho wkuſite.
Alliluia.

Rozdáwſy S. Komunia/ Káptan

K. Spáſi Bože ludi ſwoia, y blažoſtowi doſtoiánie tвое.

CH. Widichom ſwit iſtinny, y priácho Duch nebeſny, obritochó
wiru iſtinnuu, nerazdili miy Swiaty Troycy pokánia-
iem ſiá, tábo naſ ſpáſta ieſt.

Káptan znou obráca ſie doludzi z Táa

K. Wſehda, ny ni, y priſno, y wuowiki wvikom,

CH. Amin. Da iſpoňiáſia wſtá náſzá piniá Hoſpodnia pochvály,
iáko da wwoſpoiem ſlávnu tvoiu, iáko ſpodobil neſi naſ
priezaſtitiſia Swiatým, bezſmertným, precyſtým y žywo-
twworiáſczym ti Táynam. ſobludi naſ Bože, wwo tvoiey
Swiatyni po wſiá dni pouczáiuſczýchſia práwdi wwoiey. All

Káptan tym časem pozywá
ktorych pozywá Dyaš

D. † Proſti priieſzſij Swiatých, bezſmertnych, precyſtých, y žy-
wotwworiáſczých Táa bláhodarim Hoſpoda,

CH. Hoſpodi pomiluy.

Zaſtupi

Ludziom/ każędyim Komunikantem
dlitwe mowi:

Drogię y przenayczystsze Ciało y Krew Pána y Bogá, y Zbáwi- **K.**
ciela nášzego Iezusa Chrystusa, dáie się Słudze Bożemu
N. na odpuszczenie grzechow, y ku żywotu wiecznemu. **A.**

nieny/ powtarzając go tak wiele razy/

S. przyma:

Ciało Chrystusowe bierzcie, a zrodła niesmiertelnego kształ- **CH.**
cie. Alleluia.

Żegná ludzie/ mowiac w głos:

Zbáw Pánie lud twoy, á błogostáw dziedictwu twemu. **K:**
Ogladaliśmy Swiátość práwdy, y przyielismy Duchá niebie- **CH.**
skiego: Nierozdzielney Trojcy Sviętey kłaniámy się: abo-
wiem ta nás zbáwiá.

swietšymi Taiemnicámi y mowi w głos:

Káżdego času, teraz, y záwšze, y náwiewki vviekov. **K.**

Amen. Niech będą nápełnione vsta náłze pieniem Panskiego **CH.**
chválení, abysmy spieváli chvále tvoyę, iżes nás godne-
mi vczynil bydź vczestnikámi Sviętych, niesmiertelných
Taiemnic tvoych: zachováyže nás Bože vv tvvey sviáto-
blivvosei, abysmy po vvšytkie dni rozmyslali vvspráwiedli-

Przenáswietše Taiemnice/ po (vvości tvoyey. All.

fon/ w głos mowi:

Prošto stoymy, ktorzysmy vczestnikámi się stáli Sviętych, nie- **D.**
smiertelných, przenáswiętšzych y ożywiających Taiemnie

Pánie zmiduy się. (dzięki oddámy Pánu **CH.**

Rátuy

ECPHONEMATA.

† Zastupi, spasi, pomituy ysochrani nas Bože tvojicju blahodatiju!

CH. Hospodi pomituy,

† Dne wseho sowerszenna, swiata, mirná y bezhriszna isprosiwsze, sámí sebe, y druh druha, y wes żywot nasz, Chrystu Bohu pre dadim.

CH. Tebi Hospodi.

Káptan Modlitwe po Kommuniey

K. Jáko ty jesi Swiátynia nášza, y tebi sláwu wozsyłáiem, Otcu, y Synu, y Swiatomu Duchu, nyní, y prisno, ywowiki wikom.

CH. Amin.

K. So mirom yzyvdím.

CH. O Imeni Hospodnira.

† Hospodu pomolim sia.

Káptan w glos

K. **B**lahostowiáy blahostowiásczaja tia Hospodi, y oswiásczáiy ná tia vpowáiuščych, spasi ludi swoia, y blahostowi dostoiánie twoie, ispołnenie Cerkwi twoieia sochrani, osvviati lubiásczych blaholipie chráma tvoieho. Ty tich wosprostáwvi Božestvennoim sítoiu tvoieiu, y ne ostáwvi nás vpowáiuščych ná tia: Mir mirovvi tvoiemu daruy, Cerkvám tvoim, Iereom, Blahovvirkomu Hospodáru nášzemu, woinstvuu, y wslim ludem tvoim. Jáko wsláko daiánie bláho y vvsíák dár sowerszen svvysze jest schodiáy od tebe Otcá svvitom: Y tebi slávvu y blahodarenie wozsyłáiem Otcu, y Synu, y Swiatomu Duchu, nyní, y prisno, y vov viki wikom.

Amin

LITURGIĘ S.

Rátuy, zbávv, zmiłuy się y zachowáy nás Boże łaska tvvą.
Pánie zmiłuy się.

D.
CH.
D.

Dzień ten wśzytek, áby nám był doskonálym, Świętym, spo-
koynym, y vvolnym od grzechu vprośivwszy, sámych sie-
bie, y jeden drugiego, y vśzytek żywot nász Chrystusowi
Bogu oddámy.

Tobie Pánie.

CH.

S. czyta/ ktora konczy w glos:

Abowiem Ty jesteś poświęceniem nászym, przetoż Tobie
chvwałę za syłamy Oycu, y Synu, y Duchovvi S^v. teraz, y
závwsze, y naywieki wickow.

K.

Amen.

CH.

Wpokoju wynidźmy.

K.

W imieniu Pańskim.

CH.

Pánu się modlmy.

D.

Modlitwa czyta:

Pánie ktory błogostáwivśz tym, ktorzy cię błogostáwivá, y
pośvięcaś w tobie nadzieię máiacych: zbáw lud swoy, a
błogostáw dziedzictvvu tvvemu, zupełność Kościoła twe^o
záchovvay, posvwięć miłuiących ozdobę domu tvvego. Ty
ich vvzáiem wśláv Boską mocą tvvoją, á nás nieopuscay.
nadzieię w Tobie máiacych. Day pokoy svviatu, Kosciół
tvvym, Kapłánom, Prawovviernemu Pánu nászemu, W oysku,
y vśzytkiemu ludovvi tvvemu. Abovviem vvśzelki dátek
dobry, y wśzelki dár doskonály jest zvvysokości pochodzą-
cy od ciebie Oycy, svviatłości. Aprzetoż tobie chvwałę, dzie-
ki y pokłón zasylamy, Oycu, y Synovvi, y Duchovvi S^v. teraz,
yzávwsze, y na wicki vvicow.

K.

ECPHONEMATA

CH. Amin. Budi Imiá Hošpodne bláhosťovnenno ot nyni y do
wika.

**Spiewa to Chor trzykróć á Kao
skonczy wšy/ žegna**

K. Bláhosťowenie Hošpodne ná wšich wás wšehdá, nyni, y prisno,
y w owiki wikom.

CH. Amin.

D. † Premudrošť.

CH. Czestnýjšziu Cheruwim, y Sláwnýjšziu bez razšúdenia Será-
phim, bez istlinia Boha Slowo roždšziu, suszczziu Boho
rodicu tiá weliczáiem.

K. Sláwa ti Chriffe Bože vpowánie náše, sláwa tebi.

CH. Sláwa Otcu, y Synu, y Swiátomu Duchu, y nyni y prisno y wo-
wiki wikom. Amin. Hošpodi pomiľuy. Hošpodi po-
miľuy. Hošpodi pomiľuy. Bláhosťowi.

K. Christos istianyy Boh náš, molitwámi Preczistya ieho Mátere,
y iže wo Swiátych Otcá nášzeho Ioáanna Archiepispopá
Konstantina hráda Zlátovstáho, y wšich Swiátych pomi-
ľuiet y spaset nás iako bláh Boh y čzeľowikolubec.

**Tá Modlitwá/ po Greeku Apolyxis, albo Dimissio,
raz to inšy má poczetek/ przygo-**

CH. Amin. Ich Swiatymi molitwámi, wtwerdi Bože Wiru Chri-
stiánskuui, mnoha litá Swiatýjšzemu Archiereiu Wšes-
lenskomu N. Hošpodaru Nášzemu Welíkomu Korolu N.
Spasi Hošpodi Preoswiáczénáho Archiepiskopa Nášzeho N.

LITURGIET S.

Amen. Niech będzie Imię Pańskie błogosławione od tąd aż
nawieki.

**plan Modlitwe czyta cicho/ktora
ludzie mowiac :**

Błogosławienstwo Pańskie niech będzie na wszystkich was, każ-
dego czasu, teraz, y zawsze, y nawieki wiekov.

Amen.

Madrość.

Ciebie czci godnieysza nad Cherubiny, y chwalebnieysza bez po-
rownania nad Seraphiny, ktoraś bez skazy porodziła Boga
Słowo, prawdziwie Bogarodzicę wielbimy.

Chwała bądź tobie Chryste Boże nadzieio nasza, chwala tobie.

Chwała Oycu, y Synowi, y Duchowi Świętemu, teraz, y za-
wsze, y nawieki wiekov. Amen. Panie zmiłuy się. Panie
zmiłuy się. Panie zmiłuy się. Błogosław.

Chrystus prawdziwy Bog nasz, za modłami Niepokalanej
Mątki swey, y Świętego Oycy naszego Iana Arcybisku-
pa Konstantinopolskiego Złotostego, y wszystkich S S:
swoich niech się zmiłuje, a zbawi nas iako dobry y czło-
wieká miłuiący Bog.

**na Święta Droczyte Chrystusa Pána co
minaiący Taimnice Droczytosci.**

Amen. Za ich Świętymi modłami. wtwierdź Boże Wiare
Chrześcianańska: posli długie lata Naswiętszemu Arcybi-
skupowi Powszechnemu N. Pánu Naszemu Wielkiemu
Krolowi N. Zbaw Panie Arcybiskupa naszego N. wszy-
tek

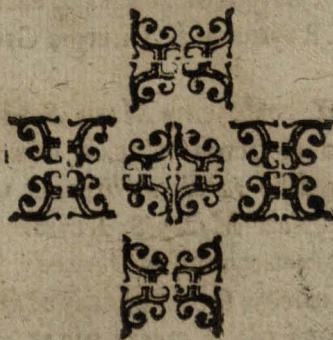
ΕΡΦΟΝΕΜΑΤΑ.

wes czyn Swiaszeniczieskiy, Dyakoński, Inoczieskiy, wsich
Otec y Bratiu nasz, y wsia prawotawnyya Chrystiany. Ho
spodi pomituy. Hospodi pomituy. Hospodi spasi.
Preswiatáia Bohorodice, pomaháy wsim Prawotáwnym Chri
stianom, y spasi nas.

LITURGIEY S.

tek Stán Kapláńki, Dyakonski y Mniski, wſzytkich Oycow y Bracia náſzç, y wſzytkie prawowierne Chrzeſciány. Pánie zmiłuy ſię. Pánie zmiłuy ſię. Pánie zmiłuy ſię. Przenáwſzejša Bogarodzico pomagay wſzytkim prawowiernym Chrzeſciánom, á zbáw náſ.

HARMO:

HARMONIA,

albo

KROTKIE POGODZENIE ROZNIC W
Obrzędach, które na pozor zdają się zachodzić między
Mszą S. Rzymską, a Liturgią Grecką.

WPRZODY rozłożemy Msza S. tak Rzymską / iako
y Grecką na pewne Części. Powtore; Damy Wy-
kład tak *ad literam*, albo *iakoby ad literam*, iako y Duchowny
przedmowy Obrzędów Mszey S. Rzymskiej. Potrzebie;
Wyrzemy w zgodę / y niezgodę w Obrzędach między oboma
Mszami, znosząc je między sobą: y zaraz włącząc / ze te różni-
ce na pozor tylko są / a nie w rzeczy nie różnica. Poczwar-
te; Dotkniemy Przyczyn, z których różnice w Obrzędach pocho-
dzić zwykły; y komu należy równać je / a co jest *Kanonem* albo
Regulą Obrzędów w Bosciele Bożym: *Nastatek*; Aby na-
bożny czytelnik nie tylko rozum / ale y wola miał tu czym za-
bawić; gdyż *Boski ten Ogień*, iako nazywa *Eucharystya* *Mes-
taphrastes Orat. ante Comm.* na to rzucił na ziemię w co-
dziennych począłym swięcie *Ofiarach* Syn Boży / aby gorzał;
dokończy sie *Sposob* *krótki Affektony* nabożnego / y pożyteczne
sluchania *Mszey S.* następnie *krótkich Modlitewek* / które na-
zywamy *Szczasliwemi*, obojey *Mszey* / tak *Rzymskiej* / iako y
Greckiej

Obrzędow

Grekię przydatny. Ktorych affektow wolno by-
dzie zażyć y sprosz Misy Świętey.

Pytanie I Wielce jest części Misy S. Rzymskiey?
y co każda z nich zamyka w sobie?

Rozni tu roznie. Lec my z Thomaszem f. 3 p. 83
a 4 rozdzielony Misy S. Na Pięć części.

Pierwsza część jest wstępna, albo Przygotowa-
ca. A zamyka naprzód. Przystęp Kapłana
do Ołtarza pełny głębokiey przeciwko Bogu
uważności, uwagi, y powagi. Bo nie zaraz przy-
stępuje. ale wprzódy dobre oddaliwszy się
przyprawia się przez pewne wiersze wyjęte
z Psalmow, y przez Spowiedz powziętą. toż
dopiero czyni Introit. Powtore Zamyka tę część
Kyrie eleison. Potrzebie Gloria in excelsis Deo
naostatek Kollecty.

Wtóra część jest trzecia. A zamyka w sobie
Epistolę, Ewangelia y Credo.

Trzecia Sprawuiga ofiarę. A zamyka naprz-
offertorium. Powtore Konsekrawca, albo Poswi-
cenie. Potrzebie Elewacya y modły a Comnem.
34 rany Kapłanskie.

Czwarta część jest Pozywająca. A zamyka naprz-

Harmonia
Modlitwę Pańską. Powtore Łamanie Hostyey
Potrzebie samej Komunii.

Piąta naostatek części Dzieł czynna na Dziełach
jest wszystka y wesełu wiernych z przyjęcia
boskich Jaśmińców mojej Thomasa J. Komunii
te części y śpiewa męz s kapłan Odprawę ludzi
gdy mówią Ste misa y benedictia im dano. Po
wszystkim czyta Powiłek Wawyley S. Jana
albo iaka przypada z Rubryki.

Pytanie z Ktore są części Liturgii
Greckiej. czy losię w każdej z nich Zamyka?

Greki iakoś widziat na samym początku zophonemat
pokazywają męz od Offertorium które iednak y nie
na ołtarzu ale na dżobnym w stronie odprawiają ot-
tarykw. y nie trwają aby te części były przytomni
ludzie. z kąd tedy początek wermitemy tu męz
Greckiej. z kąd iey ludzie słuchai poczynają. A
bądź tei prawie iey części, to y Rzymskiej.

Pierwsza część jest także wstępna y Przygotowująca
Zamyka naprzód albo iate niektóre psalmy, albo pewne
wiersze z Psalmow wyjęte Hymn Jedynorodny Syn etc.
pobozony w zophonematyach po wtorey Antyphonie
y Introit. Powtore zamyka Trisagion to jest pieśń
Sły Bore S. mocny, S. niesmiertelny Zmity się
nad nami. Kollecty czyta kapłan ucho ied-
ne w tey pierwszej części, napowiatku między
Anty

Obrzędow

Antyphonomi drugie w drugoy części po Ewanielicy
Wtora częśći iest Uroglu A Zamyka ^{Epistoly} y Ewanielicy
Trzecia Sprawuigca Ofiarę A Zamyka nap przed
Procesyą Wisk Szę. Ktory byni Kaptan przenosze ma-
tenę Chleba y Wina przez Offertorium do Ofiarę przy-
gotowanę z knicyjnego Ottarynka na Ottarę y dopet
niarę Offertorium. Postoe Zamyka ta częśći credo
Potneie Consecracya nastatek Zlewacyy y Modły
a Commemoracye kaptanskie.

Czwarta częśći Pozywaięca Napred zamyka przy
gotowanie do Komunicy, przez modły kaptansky y Dyce
paż. Powtore Zambanie hostyly potneie Komunicy

Piata częśći Dziky Odprawę Ludzi. Ktory Kaptan
mowi Somirom Izzydym, y Benedikcyę.

Pytanie z Objasnienie ad Literam albo
iako by ad Literam y Duchowne przednię,
524 Obrzędow Wisk Szę y Raymskię.

Prednięszych nektem. Bo wszystkie drobna rostrę
sai usostoby wspanę Xygg. Ażer ofatka części
dożyta się nabowiny rytelnik u Autorow, Ktory Xy-
gi otym pisali late. Części komu rary Bog pro-
wiciaci osobliwemi do tego na rozumie blaflom
dozdrie uwazieniem albo medytacyę w tajny
Coty y io znawcy obresy nięspęy

35 Punkt T
Coto iest Introito. Confiteor. Introit Xyie eleyso
Gloria in excelis. K. Melky. Od Powi adam

ambrosio i wyryje wyjęte z pierwszych pjalnow kto
ami Chwali Kapitan Maieftat Boski moni Tho-
masz S. Gjalmy bowiem inko way Dyonizy S
Eul Hier i z Zamykary w sposob chwasty to
wspysko co iedno zamyka w sobie pijsmo S. Joni
fiteos jest wypannie grechow powspieczne kracyn
gani y upokara Samego siebie przed Bogiem
Kapitan. Od ktorego Swoiakiego affektu
to jest chwasty Boskiej a nazany wstajney way
Zaczyna w fcelky modly Bazyli S. fonystron
cap 2 Tak Boga wyniozfy, a siebie uniozfy
dy Kapitan. Zdobywa dy na ufnozi przez pew-
ne slowa z Pisma S. a doobliwie z Lubru
iakiego wyjęte ktore nazywamy Introitu y
przystupnie do Otara Kricleyson. S.
Stawa Grackie, a Znamy Panie Zoni-
Tuz dy Pokrykoci powtorzone wedlug Tho-
masza S. S. Suppliky do Troje Przenaj
o oddalenie Tronakicy Nadze Ludzkiej
Nedry Niewiadomosci, Nedry winy y Nedry
Katania. Tiora Tronaka Nedra Zholypnie
nam od Nieba y celu Nafego Naywyp-
szego Gloria in Excelis i z tego Thoma-
sz S. przypominia Chwasty Niebickoy y stachyca
Oo nicy. Kollekty wigroz modlitwy y potru

Obwód

by wiemych wiadno, y same wieme w idne fese, y du-
 szę idną. A tu stawa jako u celu swego Bessi-
 ony y przygotowia. Oddaliofy bowiem przez
 kady y zatrzymy w drodze do Nicla a Zydre y
 serca ztargę obrowiofy, iate do Otwity tonay
 nie zostnie idno. Inieci cym tam zayci to
 jest Podróżke Zucharyfsey J. Ztore na to nam
 jest postanowione od Ojca P. Co Zaczęty ten
 takowy przystep Kapłana do Otwara?

Odpow Kapłan w facy ony nie inie-
 go nie czyni idno Chrystusa y jego facy
 Zywot przez obrzęd tak od samego Ojca
 ikko y od Koscioła postanowione wyprawa
 Chrystusow wrypek na tym świecie Zywot
 mowi Dyonan Part. I. de vit Curat Capto
 nic innego niebył Jedno Jedno iakoby u-
 rozrysa Infa wktorey samże był go-
 bie ofiary Otwarem Kosciołem Kapła-
 nem y Hofny Chrystus. Gdy tedy Kapłan
 w Ułone do facy naderzym przystępie do
 Otwara y stawa u Bostarsęgo Popnia ot-
 farrowęgu Zaczęty ym wyphodziego ztona
 By onfkiego yro Zywocie Janickim iakko u
 Bostarsęgo Popnia Janickim tak Lokoty
 Janickiey iako y unizenia y wstępnego
 Pawaigęgo, Gdymowi uiese z Dyonan

Harmonia

Znaczy chwytę onę y pokłon który oddat Jchm^o
Bożu Ojcu w pierwszym Zaver y punkcie
poezgria y wcielienia Jwego w jednym akcie
Zamykają wszystkie porządki Bożkie y pokłony
temu winne Karę zamknął Duch J. w Palmach
y świątym Dnie. Ter' wiecze Gilmow Zauwaz
iz Jchm^o zszedł z Nieba y przyszedł na świat
wypetnic wszystkie C. Onim napisano jest w Zaku
nie Prorokach y Gilmach Gilmow Bożem in
Ro uora Oglowic Sei. Są krótki świąt wszystkie
go pisma Jwego. A iz te wiecze nie sam
Kapitan mówi ale na przemianę z trinitranssem
Znaczy iz Jchm^o w lo Onim w pismie napi-
sano co do Okupu y zbawienia naszego nie
sam jeden ale Znami wespot przyszedł wy-
pełnić. Gdyż mógł nas stworzyć bez nas mówi
Argus J. ale nas zbawił bez nas nie może
mówi Kapitan Confiteor Znaczy Jchm^o przez
przyjęcie kostnicy Słudźbnicy z niezawężego pę do
przyjęcia na ty nieprawości naszych Przyjęcie
nie Kapłana do samego Ołtarza znaczy drugi krok
Jchm^o który wznit z danny na świat drugi krok
do światła to jest do Synagogi narodu przychodzą
Wyniesienie od Bożu nad wszystkie narody Zydów
Ołtarz Znaczy iako y Ołtarz Palestynę Synagogę
y Kalwaryę to jest plac fatyg y pokłony Arysto

wey Smiełstosy ^{Obraz pow} i Smiełiz Catey Ekonomicy Oku
pu naszego Inhorit Znaczy Oycow w Oczta
ni (Na oznajmienie y wiesi O przypia Stiepyra Krow
Za razem co Stodziarska Stobrych dla Chrystusa pasyn
Ed Symona y Drugich co raz ponowiono, mieli) roz-
zarzone iestli kiedy Lowie Zgry Spodania go
iak naproffego Krowy Lowie Zade naproff Znaczy
Powtorony Inhorit. Kirie Cleyson, Gloria in exultis

Znaczy Dwoiaki przypitanie Chrystusa, przychodzkiego na
Swiat. Ziemia stata go, izwieniem y wodochinien pod
iazmem greciu y niewoli wartawskiej. Niebo iako wstae
do tych ngdz kwatoy y weselen, z ola tegori Ziemia
Skorosy wrodziot Tan upomniona od Nieba wypstata
z poktonem Liche Pastypki ktory kondycya Swioz
wyrazili kondycya cabey natury Ludzkiej. Niebo wy-
stato Anioły y Maryko. Niebra Kosist Greccyng
do Zainy, gdz Kirie Cleyson spiewa, a indziej iako
gay spiewa Attelusia Zydawszczyng aby dal Znaci
iz miedzy Grekiem a Zainnikiem, y innemi na-
rodami Chrystus nie czygi roznie ale iedno chce
miec wszystkich

Co soy co Znaczy Obzedy Wstocy czepci:-
Co to iest Epistata Iwaniclia credo? Odpow-
Epistata y Iwaniclia sz czepki. Pisma swy-
igte iedne albo z Prorokow albo z Dziein Liftoy
y Prorocstw Apostolskich, Drugie z Iwaniclioy Ku
nauce wiernych. Credo iest wyznanie powpresh
ne Tajemne wiary Katolickiej, w prawie naszym
y Prorokach przepowiedzianych, y figurowanych

Harmonia
w Swanicy wyjednanych od Apostołów na wzytek
Świąt ożytkowych. Którym wyznaniem Sąg zna
wiernym moim Thomas S. Iz przez wiarę rez-
walaig na Naukę Chrystusową. Po czym Kosciot
Gdy Śniędzy Epistoły y Swanicy Spiewa Gra-
duat Alleluia albo Trakt wstęgu czasu a pod-
pres sequentyj Odpo Zobowiąz on
affekty które z pominięney idy nauki jako
mowa także Thomas S. Spiewały tedy Gradu-
wzbudzić do postępowania z Enoy w swoję w tym
pielgrzymstwie z Cnota Boga Obubienca
Swego w syon. Gdy Spiewa Alleluia (cięży res-
knie) tej Śmierelności Gradieij przyjetego we-
sela. Ktorego zażywaij iuz Świsi w Niebie
Toż byni Bner Sequence albo Prozy które wpisane
Urozystosi przydasie do Alleluia. Gdy Trakt pre-
staje na samym wrdychaniu do tego mistey a
Pozycaney cyrypy. Sequence B Umarłych
wzbudza w sobie boiarń przystego Sodu Co zna-
ry Epistola Swanicia Crede Odpo Epistola
iz Popredia Swanicy Enoy przystoż Oyoś
Staroego Prawa do Xsa y Swanicy przez Pro-
roki a tus którzy Sychmy po Chrystusie przez
Apostoły. Swanicia znaczy naukę y obciowa-
nie Xsowe na tym świecie. Crede (el Chry-
stusow Khsy miał w nauce y sprawach Szych,
to jest objaśnienie Trimanie Troje Prana).
iawne, ile w Okazyach Zabitej Śmierci, wyznanie

Obrodek

Basnia Swego y wysia przedwieraego przez rozdzenie
 A postania ^{swietego} przez wsuczenie od Ojca
 O ktore tez wyznanie wlasnie zabity jest.

Co Graduat Atteluia Serpentia Trakt. Odpowi
 Koine affektu Chrystopwe ktore pokazowal w ob-
 cowaniu z Ludmi. Narzywaj te affekty, Oy-
 cowie Ss. W Chrystopie Propathemata albo
Propafiones Bo lubo miat. Pasze ter w y my.
 ale tak wzorowem zgodne ze niekiedy Same
 chiaty dobywaty sig nie dotorygisy sig rozumem,
 Jako w nas sig dzieie ale kiedy chiaty mi-
 karat Chrystus. Podras tedy wzruszyl siebie
 do staru, y stakat, Pod ras do wesela y rozra-
 dowat sig w Duchu. do smutku y smut sig.
 to bygnit Jako y kiedy mihi podobato.

Przeniesienie Xiggi z prawego rogu Oltara
 na lewy, Znaczy przeniesienie Nauki Chrystu-
 sawey albo swanicy, od Niewdziernego
 narodu Zydowskiego do Pogan

Co sey y lo Znaczy Obrodek Tracizy Cezpis
 Co jest Offertorium Sanctus, Konsekracya
 Co mody przed 'Poswieceniem' y lo ofowiz-
 cenie Kaptanski. Off Offertorium Sest
 Przygotowanie y Ofiarowanie Bogu przez pewne
 mody Kaptanski, Matercy, albo Chleba, y Wina

Harmonia

roztworzonego nie w wody na poświęcenie
y ofiarę ciata y Krwie Chrystusowej;
Ofiary, bowiem i szereg wstarych prawik
wprzody nim ie ofiarowano naznaczo-
ne y ogotowane były, na to pner różne
obrzędy. Umywa się, Kaptan choi ie iwie
umyt przedemfaj. daiże Znać z iakoy
przystoynostia y, Czystostia nawet zewnytr-
na ciata, powmien przygotowai Kaptan
do ofiar. Sanctus jest hymn, w krotkie
Summie, albo Zebrania Zamykajacy dwu-
iakoy one chwale Chrystusowe. Jedne
ktore od btera iako Bog do Aniołow w Niebie
A druga, ktora odebrał przy wiachaniu do
Jeruzalem jako Syn Dawidow y Mesyasz
od ludzi y dzieci niewinnych. Spiewa
go z Kaptanem Kosciol, wiaże Jakoby
Lana tak przyhodzcego do nas na ziemi
y na ofiar ze ciał wstanie w chwale
Jwey kare y nierozdzielny między Anio-
łami w Niebie. Dależ też znać iż gdy
Ima Kaptan poświęcać z przepisy z Nieb
y Inymnie ofiarai ofiar Anioło-
wie jako uro swięci y nieczyste Iny-
ktady w Historiach Koscielnych. Cier-
ten czas (poświęcenia) mowi Chrystostom

Obrzędow

Swięty Lib 6 de Jurd: Cap 7 Anistawie
Bokusij Kaptańskiego trzymaj y moay
Niebiejskich wate Wojsko glosy podnoszy y
miejse z Agaron z Ottraniem na wesi tego
klosy ogiarowan bywa petne iest Chorow
Anielskich. Konfektynya albo Sosnie
enie iest glosy Chrystusowem.

GLATO MOJE y. JA JEST KREW MOJA

A. przemienienie Isotne Chleba w Glat
A wina w Krew Chrystusowę Tak iż za
wyrezeniem pomienionych Słow od Kapтана
Gata Isota Chleba obraca się w same prawi
y isotne kłose wżte iest z Glaty Gato Chrystus.
we A Gata Isota wina obraca się w same prawi
drinę y Isotny krew Chrystusowę. A wżte sa
me Jurepublie Zafniny Chleba y wina przy
padki Jako Biatosi figura Smak kłosor
Zapach radosci przeciwoyrosti eni. A Chle
ba Choci się da byj Chlebem. Ani wi
na choci się da byj tym daley nie pytny.

Tu dopiero biene na się Kaptan osobe Chy
stusowę Ale inie Signifikative tylko zna
cay iako kłosowik y Wymazaje Chrystusa
Jako w dnepitych Obrzędach Zafniny Koscielney
Ale exercitwe to iest Zafniny glosy Chrystusa

Łobę Chrystusowy w sprawie poświęcenia Ciała
wstępują z uśmady Chryzostosa y wstępują z
tegoż wykładu: y słowa św. Hieronima wy
mawiają nie Imieniem tylko Chrystuso-
wym albo in sensu reitativo ale Imieniem
wstępują, iakby sam był Chrystusem
in sensu entitativo iako mawia Theodo-
gorus. A dwie rzeczy czyni w poświę-
ceniu Kapłan Najpierw Sprawie Ja-
komenta gdy pod Żurkami widomemi
przyprawka Chleba y wina kładzie
nie widomie zrodło Łaski Chrystusa
Protore Ofiarę gdy z osobna Ciała
a z osobna poświęca Krew Xpowa
Co według Sycow Ss jest myśli
ca małakio Duchownym Zabiciem
Chrystusa a z tymż Owiazę Kora
wbicie byłby, y Zepsowaniem rzeczy
na Ciała boskiej, albo na ubłaganie
Małakio jego zakłada w Szymon
wie Prawdziwie bowiem zrodzi
Słow To jest Ciała moje Samo
z Ciała Xpowa kładzie na otworu

Kasztan, y nie Snyg z temi Stawy ani Kwie
ani dupę, Snygwy Ani nie dęły Chrystusa.
Cia Cito Chrystusowe nie mogze iur ni
wiski odstazone byc adkwie y dupę dęły
y Boshwa Chrystusowego. ze kwiąg z dęfury
z Boshwem pouizza to wsfytku z soby y
latego nieie na Otwar Żywego Chrystusa
ze kwiąg z dęfury z Boshwem ze wsfytkie
mi nicieskimi wskofami y tak Skarbami
dziu now swym sposobem atykh drugich
Stawiech. **IT EST** Krew moia. Kto
re zastady dęły prawdziwie Jance
tylko ktady na otwaru Krew y one
iakoby od Cita odstazony. A wsfym
zależy prawda, y wsfota ofiary Nie
krowawcy Chreścianskiej. Ale bowiem
wsfytok, y laby Chrystus przytomnie y
prawdziwie Stawa na otwaru wsfych
wsfyney wszakże istotnie Sprawdy Stawa
Swe Nie laby soby, ani latego siebie
przytomnosiy, ale pod ofobami Chleba
Jamo tylko przytomnosiy Cita. Choć
nie wsfy orzonego, od przytomney y zwizze
ney z soby Kwie, a pod ofobami Wina.

Sama przytomnosiz krowe, choi nie wytaora
ney z ciata y stowy sweni podriet suchab-
ny ale graudkowy, to jest w sensie pradoz-
nowy między ciatem a krowią swą Syni.

Spytaj se za cel jest ten Boskiy
Otrwaley Ofiary: Opado Cel nay
przedniejszy jest, y naywyższy Ciesi y
Pokton winny Bogu iako naywyższemu
wszystkiu rzeczy Panu Krowy sig
tu pner te ofiary oddacie msny,
maiestatowi iego Boski rowny,
iemu Syn iego ofiaruje Od kto
rego celu nazywa sig ta ofiara
Sacrificiis Satrewkiis Ofiara Do
Ktonna Drugi Cel Driski do
Ktorrych Obowiazuig nas Bogu
Dobrodziystwa nie Slizone od nie
go wiste za krowe pner te tylko
Ofiary wydriskowai mu sig godnie
możemy oddaiac mu tyl pleśmy
wiel od niego To jest Syna iego
Krowy przenosi wszystkie rzeczy stwi
roni y one Znim W hom y preren
namy. Preto nazywamy powtor
te

14 Ofiarę Sacrificiū Eucharystiā.
Ofiarę Dziękczynną. Treci cel po-
trzeby nasze na których uproszenie
zebyśmy się ze srogi rękoma nie pokarowali
do Boga, mamy w Reku Jego, na
którego, wyciśniemy, nie nam, Bóg nie odmawia
byle byśmy prosić Umieeli. A to potrzebie
Ja ofiara jest Sacrificiū Impetratiua
Ofiarę upraszającą, Czwarthy na 85.
tatek cel jest Proszczenie y ubliżanie
Boga za Grzechy, nasze. To drugo Ofia-
ra ta Barzo skuteczna jest. Aplikacie
abowiem nam niekoronne Paszaki
Chrystusowe, y meki jego cenę, Zamy-
kaięce w sobie Krew jego, głośniły
Omiłosiardzie do Boga, Bym za na-
mi ażeby Ablawa była opomstę.
y Dla tegoż na ostatek jest Sacrificiū
Propitiatoriū Ofiara Proszająca.
które orkny cele dziełty, wzne ofiar
straszakone. A tu się wspanie do
tey idney, idney, Pradziwey, y kłone-
Famte Dawne ofiary, wienca tylko by-
ły refity ofiary. Te wszystkie cele
wyr

wyria Kaptan w Modlach y Kommemoracyach,
tak przed Konfekcya, iako y po Konfekcya
Prer w Knizky mafr Sprawę na pytanie
Co by u moztby y Kommemoracye?

Stawaya ier akt Kaptanski, w ktorym
Chosyz y Kielik dopiers poświęcone,
y w osobie Chrystusowej, tak iako by po-
wiedziato ofiarowane; iuż dniem
Ciebiego Koscista y Swoin, y sam ofia-
nie Bogu Kaptan y wysławia na
widok wierzym, aby y bni Swym Sposo-
bem tak wfyliły system iako y Karidy
Zobna ofiarowac ter onę mogli; na
woszenie poktonem boskim Maiefaku
boskiego na ublaganie onę za
grzechy, na zardiszenie dobrodieysaw
iego, na uproszenie sobie bliżnim
gospolizsciom swym, byczyenie y
Koscistowi, neury potrzebnych. Sta-
tegor przy tym Biedzcie Mfra Gre-
ka Urywa How bych. Twoje
Z twego tobie ofiarujemy et
Albo iako na Liturgia Baryk-
go S. Twoje Z twego tobie ofi-

ofiarowi, że jak zawieszony jest chor
zaraz wypetnia y konury; Daje znać
że lubo wstygnym y Prawdziwym ofiar
tey Boskiej, ofiarownikiem jest sam
tylko Kapłan, a to w Osobie Chryzostusa,
prier sprawę pospojenia Zosbna,
Chleba a Zosbna wina iako by już
obiasniło wyżej. Wszakże teyże ofiar
aż nie wstąpił kapłanowski, aoli affek
tem a tym niedostępnie iworakiego
Owężo celu moją ofiarę skutecznym
byleby afek potrzebne miał z swey strony
Kondyrye mogły być y sz ofiarownikami
y inni wierni. Toż Dare znac Msta

P. Brymsda, w słowach onych Lanow: wspo
mni Paris y nate wszystkie, którzy otaczają
przytomnie ten Ostarz Łakotnych Tobie
ofiarowimy. albo Starzyc ofiarowi Aniety
Wymalowanym affeklowym ofiarowaniem, składawcos
do ofiar, y pomagają iey kapłanowi wierni, ale
y prozby aby była przyjeta, roważaniem tajemnic

icy, albo zywota S. Chrystusowego, y iako skutkiem
iwa nabożną myśla, abba moda, przytomnością nabożnym
przy patrowaniu się co się dzieje przy Ofierze posługę
do Mszy, i almuęną, możyfikacya, iako to miłosierdziem
y powściągnięciem ięskoty, dla uczynności Ofiary,
oo gadek y rozmow, powściągnięciem oczu, albo
opuszczone ie marząc albo do Ołtarza obroconę,
albo podniesionę wniebo kłeczeniem, noszeniem
na sobie włosienię, albo tancuska. **Peccator**
Oycowie S.S. sprawę Ofiary do samego **Adonosa**
Chrystusa: Gdy widisz, mowi Chryzostom S. Rom.
de prodit. Jude. kapłana Ofiarodawcę, nie myśle
iz to on czyni, ale **Deus Chrystus** a nie widomie
ściagnionaj, iakoż tedy kapłan iest prawdziwym
Ofiarownikiem: **odpow Chrystus iest Ofiarowni,**
kiem Prymy palnym. Kapłan instrumentalnym
albo instrumentem Chrystusowym, to iest **Deus**
y usły, albo rezykie ie: **Tenże y teraz Ofiarownik**
posługę kapłanską, który Ofiarował sobie na krzyżu,
asam tylko sposob ofiarowania różny iest. mowi S.
Sobor Trydencki **Gdzie** wiedzieć trzeba iz kapłan
Troiaka osobe na sobie w Mszy nasz iedne publiczną
nawypierco kapłana **Christusa,** oczęsie doc mowito

wyrey. Druga publiczna takze, postaw wyprawionego
 do Kosciola do Boga: aby imieniem Kosciola
 Ofiarowal mu Sina i ego. Na co wezwal S. Wawrzy-
 nice Justinian, gdy nazwał Kapłana, Pośrednikiem
 między Bogiem a ludźmi. Trzecia prośbę nosi prywatną,
 albo własną swoją, która idzie w potrzę długich wierszów,
 także iako y oni potrzebując za się swęycę, to jest, która
 samze ofiaruje, w osobie Posta od Kosciola Ofiary.
 W osobie Chrystusowej, sprawuje Ofiarę. W osobie
 Posta od Kosciola, stawia ją między ludźmi a Bogiem
 na uczczeniu imieniem ich y ubłaganiem w Majestata
 Boskiego. W osobie swęycy własnej, samze fory Bogu,
 stawiając też Ofiarę między sobą a Bogiem.

Pytasz. Co za dzielność jest ofiary swiętej?
 Odp. Dwoiaka jest dzielność Ofiary S. Jona.
 która idzie ex opere operato iako Theologowie
 mówią, to jest samego dzieła, powierzchownego, to
 które sprawuje w Ofierze Kapłan. Ale ten, wykonał
 powierzchowne to dzieło Kapłan, nie pochybił skutek
 Ofiary stądzie, byle ten jego skutek spasi ma, nie
 chłamował go przez koda jaką y nie dzieł jego własną.
 A to że Christus zasługi swoje do tego

powierzonego y widomego dzicta, Gdzie
odprawine Gdzie iak nalezy przyznat
Osobliwy wola swy y umowę a postawo-
wieniem z Bogiem Byciem tak iz
skutek z tego dzicta idy ex iusticia
to jest prawem nalezy temu na ko-
go idzie y nie moze mu byc da-
danego iak od Boga Bycia Xsowi.
Stowa odmowiony iak żywo choi
by też Kaptan Ktory ofiaruje sam
niegodny y wgniechu byt ka co tu
nie pabry Bog. ale na ofiarę.
Druga dzielność ofiary jest kora idzie
ex opere operantis albo z dzicta do osoby
y godności tego Ktory ie czyni odniesienie
A ta dzielność sakramie skutku. Spół-
uproszenia wspierają się wstęgi na go-
dności y łasce u Boga Bycia Chrysti-
Jawey Ktorego Imieniem dziciedy
ofiarą, Będą na godności dyspo-
zycey y zastęgu tak samego ka
stana iako y łatego Koscista. Ktorego
Kaptan odprawie poselsza A gdy
mowię na zastęgu mowię o ofi-
jach de Congruo to jest Ktore nie mogą
się domawiać u Boga reury prostrony,

iako neary prawem sobie należącej ale dę
barciej na łasce y względzie bo kim do
bractwu wieszisz. Maize za sobą nieiako
Chryzmania głupkości. Spytasz podobnie
Kłosez z Skutki albo owoce ofiary
Swiętej. Odpow Pierwszy skutek jest

B

od przypisania grechów Śmiertelnych ^{nie} wzięby
ofiara Urymiona za grechajka Sama
przez się usprawiedliwiać miała wolewaję
weń Łaskę poświęcając. Bo to wstaje ien
tylko Sakramentow ale że jedna mu ma
wi Thom S. In 4. D. 12. q. 2. ot. 2. q. 2. ad
4. Łaskę skruchy y prawdziwej, gotuje
Krom nadzwyczaj posygga za sobą Łaskę
poświęcając. Y Zgładzenie grechów
By najwyższy jest Grzei skutek ofiary
Zgładzenie grechów pośrednich od Ludzkiej
Sprawiedliwych, Albowiem z nauki Apo-
stolskiej tego powtarzana bywa codziennie
ta ofiara ~~aż~~ Chrystus na tylko uciepiat
że ładzien wpadamy w grzechy bez krosz
Krwkości Śmiertelnej. Zyc nie może to być
pośrednich Bo od tych Sama tylko wolna
była Zaufie Boże matka a według niektórych
San bez Chrystus. Trzeci skutek do-
mnożenie Łaski poświęcającej albo uspra-

u sprawiedliwaszycy, (ucz) y darow nadprzyro-
dzonych w sprawiedliwych. A to przez zid-
nanie Łaski wzbudzaizycy Ktoz ubryman-
Z ofiary Sprawiedliwy (Cetowick) Ctrgwa dj
z kiedbalsho y Gnusnosci y porowa sig
do gorych akow, krowmi poryskunie sobie
Ono pomnozanie Łaski powozgaizycy y
inne dary, boskie. (Czwary) Skutek otrzy-
manie Dobr teri doorednych iakichkolwiek
ile pomocy będy do zbawienia. Przy sku-
tek Znieczenie Karania Zasturonego Za-
greczy, A mowimy nie okarianie wiesi-
nym, Ktorego winien jest Cetowick wgre-
chu Smiertelnyu będy, ale odorednym
Ktore z sokuly prawdziwy odmiennia by one
wieczne tak ter okarianie ~~po~~ zgrachow, po-
średnic idzycy. Ktore jest Zaupie dooredne
Obwie to Karanie Znosi ofiara aplikowana
winowacy, podoras w fupka, podoras porzyci
gdz go ~~nato~~ narosnie nad granie Skutku
Ofiarnego Ktoz, jest bgranierony an
Cena ofiary, granie nie ma A ~~temo~~ ter
Skutku dostyfic y, nieprzytomny, ofierie
y Spizty, byle by aplikowana byta ie
mu ofiara, Kofiakie wlasie borey
po

powinien być y nie winny wiecznego kara
nia Bo do Zniesienia tego nie sigga do
Ofiara chyba zdaleka siggaizę si do
zgodzenia grzechu Inierkelaego Spůsobem
wspier dotkniętym Te wyliczone skutki albo
owoc Ofiary Sęj aw ptyną n. Ludri ex
Opere Operato Wszakże może icy Karidy.
Lobie na stronę Uchyliszy pierwszego skutku
którym nie można teraz nie rozpiszmy uwa
nie Dispozycy w dafy mniej albo więcej iden
przed drugim jako wiszka albo maicyfa by
Czyja Dispozycya przez affekty miłości gorzkości
miłości moryfikacye, y inne przyczynienia
do Ofiary Tu parz iak wiele trawie Kto
mógł stuchać infy S. niechaz Ana do
Kupowai by ty tego by niewiedzi jakim nie
wrasem Porwiodto do brude ale
potrzebne Okolo Obredu Głowacye
W tymże Obredu by poktonem nalezy
przytomnego w Ducharyzmy Kto Kaptan wy
Swidczizę K adoracye wreszcie uktonem
wspier wypieczieniem hodzy nad głowę Kto
re wyniezenie przez ofiarowaney nad głowę
u wielu narodow Ile Brientalay K zna
Kim byto adoracye, Wystawia K hodzy
do adoracye Ludziom przytomnym Kaptan
Porizgarizę ie datę y przykadem staję

OBRZĘDOW

znaczy Ofiars Chrystusowa wnetczna / albo Affektowa /
 ktora / iako tu Kapłan Ofiaruje materya Chleba / y Wina /
 tak on ofiarował Bogu Dycu materya Ciela / y Krwi swe
 sney / od pierwszego zaraz punktu Poczęcia / y Wcielenia swe
 go / na Ofiars przysła Krzyżowa / y Oltarzna: tudzież za
 dze y testnice do oboiey nie wstajace / ktoremi gorzał / y ści.
 sniony był przez cały żywot swooy / aż sie wytonał. Dla cze
 go też Bosćiol przyznał ten obrząd / y położył blisko Kon
 sęktacyey / ktora oboiey Ofiary wykonanie od Chrystusa
 przypomina; a iż Chrystus te swe zadze / iak nąbaroziey / y ta
 wnie wyraził przy Wieczery ostatniey / y przed meła swa /
 przed Wzniami swemi / w onych pieieszonych Boskich slo
 wiech swoich / *Pozadaniem* *pożadalem* *pożywać* *tey* *Paschy*
z wami.

Przymieszanie Wody do Wina, znaczy żadz
 tych Chrystusowych w zglad na nas ludzie / ktorych Piśmo
Woda nazywać zwytko; aby nas *Meła swa* / y *Eucharystya*
 z sobą złączył y iedno uczynił / y za iedno z sobą Bogu Dycu
 ofiarował. Znaczyć też moze ochłode / ktora Chrystus wrze
 cey Krwi swoiey od przysley *Mełi* / brął z cierpienia *Me
 czennikow* / *Wyznawcow* y inych wybranych swych / ktorych /
 y ich potyczki / miał w myśli swey przytomne. Gdyż *Mezes
 stwo* też / y *Poluty* nazywa *Piśmo S. Woda.* *Vmy
 cie ręku Kapłáńskich,* albo *Palcow* / znaczy Chrystusa / *vmy
 waicego* nogi Wzniom. *Palcami* bowiem Chrystusowemi /
 nazywa *Apostoły* Augustyn *S. de Ess. Diu. & sup. Ps. 8.*
Apalcow tych Chrystusowych konce były nogi Apo
 stolow.

Sanctus, znaczy *Tryumf* Chrystusow
 przy wiechaniu do Jerezalem. przetoż nazywa go *Liturgia*

J

Jakuba

HARMONIA

Jazuba S. y Márta Ewangelisty Hymnum Triumphalem,
 Hymnem Tryumfalnym. Na który won czas Triumf/
 nie tylko Jeruzalem/ ale nie omieściło z Chory Anielskimi
 y Niebo/ iako przy zstąpieniu w żywot Pánienki/ y Przysieci
 na Swiat z Pánny przy Narodzeniu ic. Położył Kosciół
 ten Hymn/ iuz po Offertorium, ktore znaczyło Chrystusa/
 przystępującego do Ołtarza Eucharystyey/ y Krzyża swego.
 Bo Tryumfu tego wesele za cel miało następująca Ofiars
 Wieczery/ y Krzyża. y tam stánelo gdzie Chrystus oddał sie-
 bie Apostołom w Sakramencie/ á Judaś wydał go Żydom
 na Śmierć. Cogdy sie wypełniło/ Jeruzalem poczeło w
 inśa rade w chodzić/ Chrystus smietci sie lekać/ y Krwia
 poćić/ Anyołowie pokoju gorzko plakać. ic. Konse-
kracya, dwie rzeczy zamyka/ sprawe Sakramentu/ y spra-
we Ofiary/ Ofiárá tedy znaczy Męka y śmierć Chrystusowa
na Krzyżu; y stáwi ja nam przed oczy iákby przytomna, ydzis
podietá/ w roździelných Chleba y Wina osobach. Sakra-
ment/ tak pod osobámi Chleba/ iako y Wina/ znaczy Jed-
ność Koscielna/ ktora sie wiáza wierni przez/ Eucharystya
z Chrystusem/ y wzáiem między sobá. Jako bo
wiem zwielu ziarn przez zmelćie / pytel / wodę/ y ogień/ w
jedns másse zrásta sie/ y wychodzi z piecá chleb; y iako zwielu
iagod przez wytłoczenie/ wieden liquor zláne wychodzi zpra-
śy wino; tak z piecá Bożu Chrystusowego/ wysła Mássá/
z ziárna Ciála iego pod osobámi chleba/ Męka zmeltego/
prześianego/ y rozczynionego/ y z ziárń członkow iego/ to
jest wierných/ przez społecznosc teyże Męki/ Chrztem/ albo
Połuta/ y mortyfikacyámi/ á naydoskonáley Męcenstwem/
także

OBRZEDOW

*tańże zmieltych/ prześlanych/ y rozczynionych; w jeden/ smier-
 cia Chrystusowa/ y smiercia/ albo abnegacya wiernych iez-
 go/ co oboie Eucharystya znaczy/ a wglowach miłością zo-
 bopolną Chrystusa ku wiernym/ á tych ku Chrystusowi/ wa-
 pieczoną chleb/ y wiedno spoioná przez tenże Sákrament
 Ciało Bosciola S. Tak bowiem/ według Pawła S. 1.
 Cor 10. 17. Jednym Chlebem, jednym Ciądem wiele nas sach-
 my, wszyscy ktorzy ziednego chleba uczestnikami iesteśmy. Tak
 że/ y tymże sposobem/ z Prásy Brzyża Chrystusowego/ pod
 osobámi wina/ wyciekła Krew Chrystusowa/ w jeden li-
 twor/ ze Krowá/ to iest Mieczenskrwy/ y Potutámi Swietych
 zlána/ y ziednoczona. Atoc iest/ co mowi Damáscen S.
 lib 4. orth. Fid. c. 14. Dla tego nazywamy ten Sakrament
 Komunia, albo społecznoscia, że społeczność mamy przez
 nię z Chrystusem; y że Uczestnikami zstále my sę Ciála, y Bo-
 stwa iego: y że społeczność mamy, y ziednoczymy się przez os-
 neż w záiem miedzy soba. Co Thomas S. p. 2. q. 60. a. 3. b-
 item. q. 80. a. 4. e. nazywa dwoiaká Rzecz Sakramentu;
 Rzecz zamknięta w Sakramencie, á ta iest Chrystus: druga
 nie zamknięta, á ta iest Ciało Chrystusowe duchowne to iest
 Bosciól. Ale otem/ co iest Sakrament w sobie/ a co iest
 Rzecz Sakramentu/ trzeba by wiele mowić/ co odkładam
 dali P. Bogi do osobney o Ofierze Chrystusowej Bsiagi.
 Oboie záś to Sakrament, y Ofiara, znaczy/ iż Chrystus iedno
 nas z soba/ to iest Ciądem swym duchownym przez Mielá/
 y Eucharystya uczyniwszy/ y Krew náše/ to iest weiski/ y ná-
 dze tey smiertelnosci/ tak od natury/ iáko od Tyrana/ y ina-
 nych przyczyn powierzchnych idace/ á dla niego podiate z-*

HARMONIA.

swa Krwia zlaczywszy/ iako tym nadobnie Augustyn S.
 Tract. 8. sup. Pl. 30. ofiarował/ y Ofiarwie Ofiara siebie oz
 taz y nas wálna/ na zapach wdziaczney woniey Bogu Oycu.
 Elewacyá stáwi nam przed oczy wywyższenie na Krzyżu
 Chrystusowe: á iz tym sposobem/ to jest wywyższony, pocla-
 gnał nas do siebie, áby iedno z soba uczynił/ Chrystus. Mo-
 dły y Kommemoracye Bapłánskie/ znacza Modły Chrystus
 sowe poczawşy od Ogroyca/ przez cála Meśe/ á naybars
 dziey na Krzyżu/ y Kommemoracye za nás od niego czynione
 do Boga Oycá. Gdyż wşytkich nas miał won czas w myśli
 swey przytomnych / y wşytkie niedostátki náše/ wşytkie
 grzechy/ wşytkie potrzeby widział iáł nadłoni/ za ktore sies
 bie ofiarował. Godzac ta ofiara w one cztery cele wyşey w-
 spomnione/ za nás sie dostoynnie kłániaiac Bogu Oycu/ za
 nás y dobrodzieystwa nam od niego uczynione dziekuiać mu/
 za nás błagaiac gniew iego/ y wpraşaiac nam niebo/ y wşytk-
 ie doczesne y duchowne szrodki do dostápienia Nieba.

Co sz. y co znacza Obşedy Czwartey Części?

PVNKT. IV.

CO jest Modlitwa Pánská, co Lamanie Hostyey, co Kom-
 unia? Odp. Modlitwa Pánská, jest to we Mşey
 iedno przezáčne / y przedostoyne Przygotowanie do Komu-
 niey S. Wspiać sie bowiem przez nie Bapłan/ y káždy wierny
 prágnacy Komuniiy/ y dostać moze nay wyşşe^o Celu/ do kto-
 rego Komunia jest ustanowiona od Chrystusa. A ten náye
 godniey pożywa Sakramentu kto iáł naybardziej weel vs
 godzi/ do ktorego jest napiete to pożywanie. Wisc táż Mo-
ditwa

Słowa Pánsta / oraz wprzata wšytkie przeszkody / ktore są
 stepia od tego Celu / y wšytkie naszreczą szrodki ktore ie-
 dno do dostapienia tego pomoc mogą. Cel zaś najwyższy
 Komuniey jest / Przemienienie się doskonałe w Boga w O-
 czyźnie / przez widzenie jasne iego / iáto w sobie jest / yprzo-
 tomne żożywanie iego. *Abysmy*, mówi Algerus l. 1. de Sa-
 cram. Corp. & Sangu. Dom. e. 22. *skąd smak mamy w ároz-
 dze, stąd że szukali nasycenia w Oyczyźnie, y Chrystusa przez
 samegoż náleżli Chrystusa, gdy w iawney swey okaże się chwá-
 le.* Dla tegoż nazywá się Eucharystya *Zadátkiem przyszley
 chwály.* Adwoiáto porwac się może serce y Affekt
 náš do Celu tego najwyższego. Albo chcąc Bogu chwály
 iego. Albo chcąc sobie zażywac teyże chwály. Pierwszy zaś
 wod wynosi wola do Miłości ktora miłujemy Boga w są-
 mym Bogu. Drugi do miłości / ktora miłujemy w nim nas
 samych. *Pierwsza tedy Modlitwy Pánstkey Prośba, Świeć
 się Imię Twoje. zamierza cel Komuniey / szczerą chwá-
 Boską / oprocz wšelkley przysády interessu / áłbo prywaty
 iakley nášey. Druga Prośba, Przydz Królestwo Twoje. ie-
 dna nam przystęp do Królestwa Bożego / y zażywania chwá-
 ky iego. Ale pierwsza Prośba wywázájac interes tey drugiey
 Prošby do nas ściągájac się / z przysády interessu. Sam bo
 wiem ten interes náš / to jest chcieć bydź uczestnikami chwá-
 ky w niebie Boskiey / szukány dla chwály samego Boga / iu-
 sę ściaga do teyże chwály iego.* Do dostapienia Ce-
 lu trzeba szrodków. A te do Celu nášego / mamy częścią
 pomagájac do dostapienia Celu / częścią oddalájac y w-
 przatajac przeszkody do niego. *Pomága na przod /
 yprze*

OBRZEDOW.

y przednim sposobem/ Posłuszeństwo tu Bogu/ y wyko-
 nanie wolej/ y Przykazan tego: przez co zasługujemy
 sobie cel nasz. Atugodzi *Trzecia Prośba*, Bądź wola Twoja
 iako w niebie, tak y naziemi. Pomaga też/ y sił dodaie do zas-
 ługi Sakrament *Eucharystyey*/ w którym y inne wszytkie
 rozumieć mamy Sakramenta: przypowiadá sie do teyże po-
 mocy/ y pożywność doczesna/ napieta do tego/ ábyśmy spo-
 sobnieyszymy byli do prac na dostąpienie celu. Co oboje zas-
 myka *Czwarta Prośba*. Chleba naszego powszedniego daj
 nam dzisiaj. Gdyż będąc człowiek złożony z ciała y dusze/ á
 według oboiey części napietym do ostatniego celu swego/
 potrzebować musi y chleba/ á posiłku dusznego/ którym iest
Eucharystya/ y chleba/ á posiłku Ciała potrzebnego/ którym
 iest chleb żywny/ y inna wszelka żywność. Też są
 me środki/ każdy swym sposobem/ vprzatăia *Przeszkody*.
 Atcoiaka iest *Przeszkoda* zaszkadzająca od celu. Grzech do któ-
 rego sie czuienia/ Połusa przyprawiają o grzech/ y kará-
 nie winne grzechowi. Od *Karánta* vprašamy sie *Piąta*
Prośba, Y odpuść uam nasze winy, iako y my odpuszczamy ná-
 szym Winowaycom: *Dośladasse*: iako y my odpuszczamy.
Które odpuszczenie bliźniemu, iest osobliwa disposycya do
 tego Sakramentu/ który iest Sakramentem Połoiu/ iedno-
 ści/ y zgody. a zatym w żoładku trucizna gniewu/ álbo niez-
 nawisici tu brátu zarazonym / skutkow swych sprawować
 nie może/ álbo iesli iad niebędzie śmiertelny/ nie tak wiele
 sprawi. Dla tegoż chwalebny zweyczay iest/ gdzie go niez-
 porzucata / idac do Komuniiy wzajem przeprašać się/ choć
 byśmy sie ynieczi do wzajemney obrazy. Od Połus
Które

które grzech za sobą ciągnie/ żebrzemy w wolnienia/ *Szosta Prośba*, Y nie w wodź nas w pokulzenie. *Na ostatek* za grzech popełniony błagamy *Majestat Bożi/Siodma* a ostatnia *Prośba*. Ale nas zbaw ode złego. Nie bowiem na świecie złego niemaś / co by się ściśle zły nazwać miało/ oprocz grzechu. *Maś to tłumaczenie Modlitwy Pánstkiej/ máś co odmieniwszy v S. Thomáśa 22. q. 93. a. 9. c.* Suma tedy godnego Przygotowania do Komunii przez *Modlitwe Pánstka/ iest ta.* 1. Szukać w Komunii szczególney chwały Bożey/ dla ktorey iestś stworzony. 2. *A* dla chwały Bożey zbawienia też swego. 3. Dla dokazania oboyma tego/ chceć żyć swiatobliwie. 4. Pragnąć Sakramentu/ ktory iest zachowaniem/ y pomnożeniem takiego żywota. 5. Odprasać Karania/ ktoreś zastrużył grzechami iako zatrzymuiące cie od celu najwyższego twego / ktore^o *Zadatkem iestci Sakrament.* 6. A bardzley iestze mieć wola dobra/ y mocne przedśwzięcie niegrzeszyć/ y niezalugować na Karanie. 7. *Naostatek*, żalować za grzechy/ ktorychś się dopuścił. *Alle ten sposob przygotowania służy* *Doskonálm/ ktorzy w momencie mogą się affektem wybić do najwyższej intencyey szczególney chwały Bożey/ w ktorey zamkna te niższe wszystkie Akty.* *Poczynaiący/ albo Postępuiący/ może od ostatniey Afekty swe zacząć Prośby/ że zlekka, a iakoby po stopniach postępując do doskonáley wzbić się struchy / ktorey tu w Modlitwie Pánstkiej wszystkie naydzie części. Naprzód obrzydzenie grzechow popełnionych, co iest pierwszym początkiem Pokuty. A zamyka te część struchy ostatnia Modlitwy Pánstkiej Prośba, gdy mowimy: Zbaw*

HARMONIA

nas ode złego. 2. *Przedsięwzięcie niegrzeszenia więcej.* Kto
 re sie nayduie w szoftey prośbie/ Nie w wodź nas w Pokusę.
 3. *Wola dobra dosyć czynienia za grzechy,* gdy mowimy w
 Piatey Prośbie; Od puść nam nasze winy. zwoywiadczeniem
 wolej też dobrej naszej ku tym którzy nas obrazili. gdy do
 kładamy/ Iako ymy odpuszczamy. Bez czego nie odpuści nam
 Bog/ który rzekł: *Odpuszczaycie, a będzie wam odpuszczono.* 4.
Vciekanie się do Sakramentow/ których głowa y celem jest
Eucharystya. a w głowach do Sakramentu Pokuty/ z
 przedsięwzięciem Spowiedzi S. Co wshytko znałki Dycow S.S.
 zamyla *Czwarta Prośba,* Chleba naszego &c. 5. *Postaś*
niwienie żyć dobrze na potym pełnić wola Boża/ gdy
 mowimy w Trzeciej Prośbie; *Badź Wola Twoja.* 6. *Oz*
brocenie myśli/ żadz/ y spraw naszych do celu ostatniego nas
tego/ z przedsięwzięciem nie szukać nie oprocz zbawienia.
Co wyraża Wtóra Prośba, *Przydz Królestwo Twoie.* *Tas*
ostatek tych wshytkich Aktow napięcie, y obracenie do szeregul-
ney chwály Boskiej, załuiac za grzechy/ y postanawiaiac po-
prawę/ y żyć wieczności/ przez Akty pomienione/ dla sas-
mej szeregulney Miłości Bożej/ choćby ani karania/ ani
zapłaty żadnej/ niebyło. *Atoć wyraża Pierwsza Pro-*
sba, *Święć się Imię Twoie.* *Tas* włożony Afekt/ y od
 złegoodwrocony/ a obrocony do Boga sprawi/ że Słowo
 Wielone/ a w Sakramencie przyiete/ należy tałowa di-
 spojczya/ nie będzie płonnym w nas Słowem, mowi Bazyli
 S. ale płodnym. *Lamanie Hostyes,* jest Wbrzad od
 samego Chrystusa wzięty/ który przy Wieczery ostatniej/
 łamał, y dawał uczniom Sakrament. *Jako y dawne ofiary*
których

OBRZĘDOW.

ktorych pożywać miano/ dzielono na części. Komunia/ jest Pożywanie/ y uczestnictwo Ofiary. Co także się dzie-
ło/ z Ofiarąmi dárnych Praw, iako to Zapokoyne, y Bła-
galmeni, ktorych pożywali części Kápláni części teź in-
ni. Ofiara bowiem jest Dzeta iakoby nieiała Bostka w
ktorey z ludzmi biesiaduje Bog. Stadże Oltarz Malach.
1. 7. nazywa się Stołem Pánskím/ á Ofiary Leuit. 22. 29.
Chlebem/ álbo Pokármem Bożym. Stad teź, tych tylko zwie-
czac/ y tych rzeczy zażywáno do ofiary/ ktore w ludzi na stoł
przydác się mogły/ ainne wszytkie za nieczyste były miáne.
Bostka porcy/a zwłascza Ofiara Calopalona, ktora była specy-
álem między Ofiarąmi Bostim/ sła na ogień/ ktory ja trawił
na część Bostka z strony Bosticy/ y iakoby zastępować Pána
Boga/ ktory Pokármu niepotrzebuie. Nászey Ofiary sam
własnie Bog/ człowiektem się z stáwchy/ pożywał/ y doniey
Dznie swe/ y nas przypuscił. Czego nasładuje Káplán/ y sam
Komunikuie/ y drugim rozdaie Komunia.

SPRZĄSŁ. Jakim sposobem/ y czy prawdziwie do-
tykane bywa/ łamáne / zęboma melce / y pożywane Ciało
Chrystusowe w Sakramencie? Odp. Wszytko to
twierdzą Dycowie S S. o Ciele Chrystusowym w Sa-
kramencie. Co tak rozumiey/ iż Ciało Chrystusowe/ iako sa-
mo w sobie jest/ badac iuz wielbione y niecierpiące/ nie-
może wyliczonym onym podlegac iakżywó obrótom. Wszak-
że/ iż jest zwolazáne z przypadkami/ álbo osobami Sakra-
mentalnymi/ tak iż gdzie one są/ tam wespół jest y Ciało
Chrystusowe/ y choć ie podzielił na małe odrobiny/ każdey
są całym sobą iuz potym podziále trzyma/ nie idąc samo w

HARMONIA

Ławątki/ y odrobiny/ ale idąc za odrobiniami Sakramental-
 nemi/ w które posła polámaná Hostya/ z tegoż test z wia-
 zane; tym sposobem prawdzowie/ nie iáko *sámo* w sobie iest/
 iáko sio iuż rzekto/ *ale* pod osobámi Sakramentalnemi, bywa
 dorytáne/ *tedżione* *Uc.* iáko uczy Thomas S. 3. q. 77. a.
 7. ad 3. Toż mow swym sposobem/ o Krwi Chrystusow-
 wey/ pod osobámi tázże Sakramentalnemi.

SPYTANIE. powtore. A tuezás czlowieká Osoby
 Sakramentalne? Odp. z Thomasem S. dopiero przys-
 toczonym/ a. 6. c. iż tak iest. Jesli bowiem mogą obro-
 cone bydź w popioł/ w robáczka ic. czego codziennie dos-
 znawamy, toć pewnie yw Substánecy czlowieczy. *As*
co w Ciele czlowieczym czynia Osoby Sakramentalne; to
 Ciało *sámo* Chrystusowe pod temiż Osobámi zakryte/ iez-
 dnozcąc sio przez nieznaná/ spráwuje na duszy/ kármiac iá,
 posilatac/ y twcząc przez lástke/ y sposobem duchownym, wiec
 y ciało Duchownym czyni/ y duchowi podbiia ic. Teoiáto
 zás moze kto pożywać Ciała Chrystusowego. Albo Sakra-
 mentalnie tylko. Atak pożywa/ kto niegodnie przystępuje
 do Sakramentu. Acz bowiem prawdzowie pod osobámi
 Sakramentalnemi/ bierze y ie Ciało Pánskie; wószte nie
 bierze go duchownie/ áni tu żyworowi wiecznemu/ *ale* tu
 śmierci wiekui stey. Albo / moze pożywać Duchownie
 tylko/ to iest/ żadza Komunicy. Albo Sakramentalnie oraz
 y Duchownie. Atak pożywaia ei, co go godnie przysymula
 w Sakramencie; yktorzy pożywaia *wewnátrz,* *nie* *ze* *wnátrz,*
á *te* *ż* *sercém,* *nie* *z* *ęboma* *tylko* *sciskata,* mowi Augustyn
 S. Ser. 26, Sup. Ioan.

Spytań

OBRZĘDOW.

S P R A S Z potrzebie. Ktore są Skutki, albo Owoce
godnego pożywania tego przenaświetszego Sakramentu?
Odp. Przednieysze tu damy/ a naliczymy ich do Dziesięt-
ka. Pierwszy jest/ *Laska poświęcająca*, to jest/ *Po-
mnożenie ley*. Gdyż ten co przystępuje/ powinien to czynić
będąc już w *Lasce*. Sakrament bowiem ten/ jest *Pokár-
mem żywych, a nie umarłych*, iako Theologowie mówią/ y
na to ustanowiony/ aby tuczył duchownie/ co umarłemu grze-
chem nie służy. Iako pokarm cielesny/ nie służy umarłemu
na ciele. Zaczym ten Sakrament nie zglądza na wrząd Grze-
chu smiertelnego/ iako Chrześť y Pokuta/ do których przys-
tąpi człowiek w niełásce/ a odchodzi z *Láska*. Ale trzeba do
Komunicy przystąpić w *Lásce*/ kto chce z wieksza odeycć
Láska. Wszakże gdy by kto przystąpił/ albo zapomniawszy
się bez winy swey/ że jest w grzechu smiertelnym/ albo nie-
znając go do siebie/ bezydząc się iednak wśelkim grzechem
smiertelnym choć w ogolności/ lubo to zbotazni/ aby go Bog
do piekła niepotepił/ lub też aby go nieoddalił od niebá; na
którym żalu nie dosć do dostąpienia *Láski*/ y vsprawiedli-
wienia/ chyba z Sakramentem Chrztu/ albo Pokuty: bo
jest żal niedostonálny/ nie zmiłosci szczerey Bostkiej/ ale zbo-
iżni idący. Tedy w tym razie Sakrament nasz do klada
temu żalowi/ czego dolożyć by miał Chrześť/ albo Pokuta/
a zátym y *Piern/za* daie *Laskę*. ták nazywaia Theologos-
wie *Laskę poświęcająca*, ktorá nalázszy człowieka w niełá-
sce y grzechu/ czyni go sama soba nowo sprawiedliwym.
A nie tylko przymnaża *Láski* Eucharystya godnie przyleta,
álbo przynamniej nie niegodnie/ iako w razie dopiero w spo-

HARMONIA

miłonym/ ale y zachowuie wnley/ iako połączym pospoliczy zachowuie w żywocie doczesnym. Drugi skutek jest/

Pomocy nadprzyrodzone do wmiarowania się grzechu/ y nabyla cnot.

Trzeci, Smak duchowne, y Wizyty niebieskie. Ale te niezawoże/ y niekázdemu pozwolone sa.

Czwarty, Zgładzenie Grzechow Powshednich. Bylebys w przystępowaniu/ miał za nie žal choć niedoskonały/ acz drudzy przestáis natym zebys tylko afektu do nich niemiał.

Anietylko znoś Grzechy Powshednie sam przez się Sakrament; ale też wzbudzaiać w nas/ albo struche/ ktora jest

zálem doskonałym/ albo Akt iáki Miłosci Bożej/ gładzące grzech powshedni.

Tymże drugim sposobem/ znoś karanie winne za grzechy tak powshednie/ iako y śmiertelne.

Bo dołazować tego przez się Ofierze należy/ iako się powie- działo wyżej/ mowiac o Skutkach Ofiary.

Piaty Skutek jest/ Zachowanie od grzechu Śmiertelnego. Czesć iáko

Połączym y lekarstwo duchowne zmacniaiać żywot duchowny przez Láskę/ ktora wiąże człowieka z Chrystusem;

czesć iáko znaúk Męki Chrystusowej, odpędziać czarty z ich pokuśami.

Szósty Skutek. Związek, y zjednoczenie nasze z Chrystusem. Ato nie Afektowe tylko; ale prawdziwe/ rzeczywiste/ y cielesne (wśátkże przez osoby Sakramentalne)

miedzy ciałem naszym/ a Ciałem Chrystusowym/ sposobem wyżej dotknionym/ gdy się mowilo o dotyćaniu/

y pożywaniu Ciála Chrystusowego. A ten taki związek z Chrystusem/ bedac skutecznym/ ydzielny bádzo/ gdzie nie

przeszkodzi grzech; jest przodkiem/ y przyczyna wśelkiego dobra naszego/ członkami nas Chrystusowemi czyniac/ iáko wazy

Augustyn

OBRZĘDOW

Augustyn S. Ser. 9. de diuers. y w Ciało Chrystusowe, iako
 Leo Ep. 25. albo iako Paschasius l. de corp. & Sangu. Chr.
 w Chrystusa przemieniając. Takt iż według Grzegorza S.
 Nazyanzskiego Or. 1. in Natal. Chrystusami sachmy, y zsta-
 jemysię Bogami dla niego. Nie inaczej/ iedno iako żelazo
 ogniem rospalone/ y odniego zewszad ogarnione y przeni-
 Enione/ ogniem prawnie test/ y niecha swey wrodzoney dzieł
 ności/ wstępując zniż ogniowi/ yiego operacyey. Sio-
 dmy Skutek; Związek y zjednoczenie wzajemne nasze iedne-
 go z drugim. Ate spolna między nami Jedność, sprawuie
 wnas pomieniony związek y iedność z Chrystusem. Albo-
 wiem/ według nauki Filozofow/ Rzeczy które zjednoczone
 sa ztrzecia iaka iedna rzecz, sa zjednoczone też między sobą.
 Na przykład; Dwie ręce moje/ że sa zjednoczone/ y iednym
 ciałem/ z ciałem moim; sa też iednym ciałem między sobą.
 Przetoż mowi Cypryan S. de czna Dom. Vktorych jeden
 jest Chleb; iedno test y Ciało, y wszystkich iedno serce, y dusza te-
 dna, według tego co rzekł Apostoł: Iedno ciało iestesmy, iż z ie-
 dnego Ciała, y z iednego Chleba pożywamy. Osmy Sku-
 tek, Poswięcenie Ciała, y wnętrzości naszych, zdołnienia
 tego Boskiego Sacramentu. Ato tym sposobem/ iakossie po-
 swieca Kielich/ albo Pułta od poswieconey Hostyey; takt/
 iż iuz niemoże służyć wiecey używaniu pospolitemu.
 Dziewiąty Skutek, Prawo do chwwały istotney na duszy w nie-
 bie, albo do Widzenia Boga. Cietylko że káśka daie ten Sa-
 crament, która jest ziarnę Chwały; Ale że też zachowuie żywo-
 ść, który ile z siebie, test wieczny; yże do społeczności przypu-
 szać uczestnictwa żywość a chwály. Kto pożywa te° Chleba, ma ży

HARMONIA.

wieczny: y samo to zstąpię uczestnik Stółu tego, jest zacząć mieć
 żywot wieczny. mowi Augustyn S. de Civ. Dei l. 19. c. 20.
 Działaty Skutek; Prawo do chwály, y Wwielbieniá Ciála,
 nadáne od Chrystusa wespół z Prawem do chwály istotney/
 Ioan. 6. 54. Kto pożywa Ciála mego, y piie moię Krew, ma ży-
 wot wieczny, á ja go wskrzeszę w ostatni dzień. Jako tedy
 ziatno wrzucone w ziemię/ choć obumrze/ y zepsunie się; iedn-
 náł dla tajemney mocy/ która ma w sobie od-
 codzenia się/ zas się odradza/ y powstaie: tak Ciáło náše
 w proch obrocone/ mocá ciála Chrystusowego/ którym się
 tuczysz/ z się z prochu się otrząśnie/ ywstanie w Chwále/ y
 przymiotami podobnemi przymiotom Ciála Chrystusowe-
 go wwielbionego/ iakiego tu pożywało.

CO znaczy Modlitwa Páńska: Co Lamante Hostyey, Wpu-
 szenie czastki do Kielicha: co Komunia? Odpo.
 Modlitwa Páńska, według niektórych znaczy Modle Chry-
 stusowa na Krzyżu: według innych/ Siedm Słow od nie-
 go/ na Krzyżu táżel/ wyrzeczonych. Pogodźtemy oboie
 Theoria mowiac/ iż z obfitości Serca Boskiego Chrystusow-
 wego na modlitwie do Boga Oycá wylanego/ wypadály y
 te Siedmiu Słow Eophonematá. S Pytasz. Amaż
 te Słowa samśedztwo iakie z Modlitwa Páńska? Odp:
 Maia bliskie bárdzo. Pierwsze Słowo; Oycze odpuść im.
 Sciąga się do Piátej Prośby Modlitwy Páńskiej. Odpuść
 nam, iako y my. Avczy nas/ abyśmy, przyczáli ięzyk do na-
 śladowania Pána swego. Kto tak niebędzie umiał mowić, ani
 Sędzia go wysłucha. Chryzostom S. hom. 52. ad pop.
 Wtore Słowo. Dziś zemną będziesz w Raiu. Stawa dobry
Lorem

OBRZĘDOW.

Lotrem w Krolestwie niebieskim, otkore prosi *Wtora Prośba* Modlitwy Pańskiej. *Trzecie*; Oto Matka twoja; Oto Syn twoy. Chleb nasz powszedni, rāt Eucharystyey/ iako żywności ciała potrzebney/ otkore prosimy w *Czwartej Prośbie*, wstanie w Reku Mātki Bożey. Oddatac bowiem Mātka swoienam za Mātke/ a tey nas za Syny/ w Janie S. Chrystus; tym samym chciał/ abyśmy z iey Reku suką-
 łali/ y patrzali wyzywolenia. Altez/ co do Eucharysty/ iey to właśny Chleb test/ zwneteczności iey wzięty/ y ciało a krew iey włásna. Wiece według Doktorow S S. dla niey oś-
 mey naybardziej/ aniż dla wszytkich innych w Sakramencie ustanowiony/ y zostawiony/ ktorym ona prāwie żyła, po-
 żyła na świecie. Mātka tedy naša iuż bedac/ swym nas włásnym specyalem/ rada bārdzo pieści/ posiła/ y wzywocie duchownym zachowuie. W iey też Reku/ iako Pāniey Swiā-
 ta/ są położone y dostātli wszytkie doczesne / y ich sasu-
 nek. *Czwarte Słowo*; Boże moy, Boże moy, cze-
 mus mię opuścić? Przymāwia na *Szosta Prośbę*, Nie w wodz nas w Pokusę. Gdy się bowiem modlił P. Jezus na Krzy-
 żu o wytrwanie wiernym swym w pokusách/ lubo to mał/ y innych przeciwności/ lubo Kossosy / y wczasow; a wia-
 dzial że wiele ludzi miało wstąpić Pokusie/ y plone bezynie prace y śmierć iego/ za nich podiate/ bolāto to go cierpiace bārdziej niż małi same. yto od padnienie wiernych swych swoj nazywā opuszczeniem, sferzāc się Bogu Oycu. *Plate Słowo*, Prāgne; Wyraża Prāgniēnie Sprawiedliwości, y Wyk-
 nania Woley Bożey w ludziach/ ktore miał na Krzyżu Chry-
 stus/ wczac nas przykładem/ czego wczyl słowy w *Trzeciej Prośbie*

HARMONIA

Proście Modlitwy swej: Bądź wola Twoja. Szostę,
 Spełniono się. Dáte znać iż Chrystus wbytko doskonałe wy-
 konał/ po co przyszedł w ciele na Świat/ y dotknął Celu
 całej ekonomiey Wcielienia y Męki swej najwyższego/ to
 jest/ abyście Święcili Imię Oycy niebieskiego, na ziemi/ y na
 niebie. *Naczym jest Pierwsza Prośba Modlitwy Páni-
 skiej. Siódme naostatet/ y ostatnie Słowo, Oycze w*
Ręce Twoje polecam Duchá mego; Dosyć uczyniło Bogu
Oycu/ za grzechy nasze/ y wybawiło nas ode złego, to jest od
Grzechu ták wálnego pierworodne^o/ iako y poiedyntowych
uczynkowych. Umárt bowiem Chrystus/ za grzechy nasze.
Lamánie Hostyey, podłuż; znaczy zranienie Chrystusa w Ma-
ce/ od stopy nogi, aż do wierzchni głowy: tudzież śmierć Chry-
stusowa: poprzek; Kana Botu przenaswoistwego. Iako bos
wiem/ Osoby Sakramentalne, sa Sakramentem Ciála praw-
dwdziwego Chrystusowego; ták Lamánie Ojób, jest Sakramen-
tem Męki Pánińskiej, która zadána jest Ciálu Chrystusowemu
práwdziwemu, mowi Thomas S. 3. q. 77. a. 7. c. A do
rzeczy Lamánie znaczy Kany/ y Śmierć. Kána bowiem/
jest ciála/ które cále było/ gwałtownym w części iakiey ies-
go/ rozzerwaniem/ iako y śmierć rozzerwaniem dusze od cia-
ła. Znaczy też potarganie Ciála duchownego Chrystusow-
wego/ to jest Boscióła iego przez persekucye/ iako osobli-
wie w Wyznawcách/ y Mszczennitách; y śmierć Mszczens-
nikow. *Podniesiona Lamie Hostya Káplan. Iż*
Chrystus cierpiał y umárt podniesiony na Krzyżu. Lamie
nad Kielichem, w którym sa osoby Wina; iż wytoczył Krew
swois na Krzyżu Chrystus w Sakramenta. Iako bowiem
Diellch

OBRZEDOW.

Kielich zakrywa ob oczu / osoby Winá; tak Sakramentá za-
krywaia od smyslow przytomna Krew Chrystusowa / lubo
to w samey sobie / iáto w Sakramencie Eucharystyey; lubo
w skutku / iáto w inych Sakramentách.

Odłożenie czę-
ści iedney Hostyey na Patenc. znaczy zdiacie z Krzyża / y polo-
zenie w Grobie rozłączonego od Dusze Ciála Chrystusowego.
Tátże odpoczynek w grobach ciał nasych do dnia sadnego.
Przyłaczenie drugiey Czastki do tey Częsci; znaczy / spoienieście
y zrosnienie / álbo redyntegracya w Śmártwychwstaniu tegoż
pokraianego w Miece Ciála Chrystusowego. Znaczy też / od-
nowienie ciał nasych przy Śmártwychwstaniu:

Wpu-
szenie części Hostyey do Kielicha, znaczy złączenie Dusze
Chrystusowej z Ciałem w tymże Śmártwychwstaniu: Tat-
ż / iednoczenie Kosciola Boiuiacego / y cierpiacego / z Ko-
ściółem Tryumfuiacym po Śmártwychwstaniu wáśnym
wszystkich.

Komunia Káplanska trzy rzeczy zamyká.
1. Pozywanie Sakramentu pod iedna Osoba Chleba. 2. Po-
tym pod druga Winá. 3. Acta zmieszána z osobami Chlebá.
Pozywaiac tedy pod iedna osoba Chlebá Káplán / przypomi-
na Táiemnice Wcielenia Chrystusowego. Pod Osoba bowiem
Chlebá / ktora sama iedna Ofiara bydy niemoże / nádobnie
wważáia Oycowie S. S. Wcielente Chrystusowe, iáto w Ko-
muniey pod iedna Osoba / Poczęcie tego w żywocie Pániens-
kim. Dla tegoż Káplána przytównywaia do Naswóithey
Pányi. Dla tego też snády Chrystostom S. názwał Satta-
ment Eucharystyey / Incarnationis extensionem, Wcielenia
rospolstrzenieniem. Owszem Komunia tenże Doktor S. na-
zywá Individualem Incarnationē, Wcielentem Poledyńkowym.

L

Przy

HARMONIA.

Przydając z osobna Pożywianie pod drugą Osobą Kapłan/
 Opowiada według Pawła S. 1. Cor. 11. 26. Śmierć Panska.
 Pożywiając tey drugiey Osoby/ zmieszaney z Osobami Chleba/
 Klądzie przed oczu Tajemnice Wniebowstąpienia Panskiego.
 Gdyż Pożycie Hostyey, y wypicie Kielicha, odeymnie Sakrament
 od oczu przytomnych, (mowi Laurentius Beyerlinck in Theat.
 Vit. Hum. V. Sacrificium, w krotkim Tłumaczeniu Obrzędow
 Mszey S. wyietym 3. Barthageny / l. 9. hom. 10. de Euch. Sac
 cram,) iako był odiy od oczu wczniow w Wniebowstąpie
 niu Chrystus. Toż pozywianie oboich zmieszanych Osob zna
 czy wzieciec nas też po Śmactychwstaniu z ciała do nieba. A
 duchowne teraz przez przemiane w Chrystusa przy Komu
 ntey nasze wniebowstąpienie: Atak / gdy przymiemy Ciało
 Chrystusowe, mowi Algerus l. 1. de Sacram. Corp. Et Sangu.
 Chr. y Ciałem tego zstaniemy się: przyjdzie on w nas do Oyc,
 przyjdziemy y my w nim. Jakub S. Bazyl / Chryzo
 stom / we Mśach swoich / Tajemnice Ofiary Ołtarzney chc
 miec Pamlarka nietylko przetieczonych Żywota / Śmierci /
 Śmactychwstania / y Wniebowstąpienia Chrystusowego
 Tajemnic; ale też y Siedzenia na prawicy Boga Oycy, y W to
 rego na Sad przyszcia. A możemy między te dwie Tajemnis
 ce / nabożnym wważeniem dołożyć y Tajemnice Zesłania Dus
 cha S^o. Wiec te ostatnie trzy Tajemnice / wyrażają Osoby
 Sakramentu już pożytego. Trojaka bowiem funkcy / iako
 każdy potarm / tak osoby Sakramentalne / odprawia wczło
 wieku. 1. Tuzca ciało / y pomnażają w niedorostłych. 2. Sił
 dodają / duchy żywiące poczłonkach rozsyłając. 3. Żywot za
 chorowia / y pomyślają go w dalsze lata: a naydali zła wciele
 dyspo

O B R Z E D O W.

dyspozycya/ śmiertć przynosa. Wiec do wykonania tych fun-
 kcy/ iny wszelki pokarm ma swoje własną substancya/ ktora
 ta się wdziela ciała/ y członkom: a Osoby Sakramentalne
 tego niemają/ będąc sama mocą y cudem Boskim zawieszony
 ni/ y zatrzymane w bycie swym / bezładney wspory/ albo
 podkładu. Ale bezregulnym tylko pomiarem swym/ od ktorego
 wielkość/ miąższość/ y figura biora/ sprawia to w czło-
 wieku/ co iny pokarm materya Substancyalna swoja/ iako
 to to/ dokładając wbyłych części ciała/ y dodając dalsze^o wzros-
 tu/ y miąższości/ tudzież duchow żywiacych. A ten pomiar
 nie będąc substancya/ ale iako ino Sakramentalne Osoby/
 albo przypadki/ przypadkiem tylko także/ potrzebuiacym sprzy-
 rodzenia swego/ podstawtu substancyy/ na którymby się w
 bycie swym wspierał/ chociaż sam wszystkie ino przeczczony
 nd dzwiga nasobie/ y zatrzymuie w bycie przypadki. á zatym
 niemogac dołazać samym soba pomienionych skutkow w
 cieie; dołazuie ich też mocą/ ktora sam / czczy substancyy
 swojej/ zostale zawieszony w swym bycie/ to jest mocą Bo-
 ska cudowną/ ktora moc Boska / nieczyni tu nowego cudu
 pomagając do tych skutkow/ ale tegoż pierwszego nacisga do
 nich/ którym zatrzymała w swym bycie/ oprócz wszelkicy su-
 bstancyey sam Pomiar. Tak wyraźnie Thomáš S. 3. q. 77.
 a. 5 c. Iako tedy osoby Sakramentalne/ sposobem objaśnio-
 nym/ moc biora od Boga/ ktora dołazuie funkcy swych w
 cieie człowleczy; tak Chrystus iako pierwszy onym Wciel-
 lenia swego Cudem/ wziął moc doskonałą Boską/ y rzady
 Brolewskie Bogu samemu należace nad wszelkim stworze-
 niem / a osobliwie nad Ciałem swym Duchownym/ albo

HARMONIA

Kościołem / nie w osobie człowieka / której nie miał / ale w
 Osobie Boskiej Słowa; w której jednat iednym był znatury
 człowieka y Boskiej zlozonym Chrystusem; tak też moc / y
 władza / dla zbawienia naszego w ciele ciepleśnym / nieco
 iakoby / co dostuktu / zawieszona / w doskonały obiał posse
 wstąpiwszy do nieba; nie nowym / ale tymże y iednym Wciel
 lenia Ludem / ácz nowym zasługi przez Mátę y Śmierć Prá
 wem / Práwu przyrodzonemu / które miał iako Syn naturalny
 Boży / przydánym. Atoć było *V ślesć*; y to jest *Stedzieć* na pra
 wicy Boga; Oycá; to jest / posse odebrać naywyshey wład
 dze y chwály / iako wczy *Katechizm Rzymski* w Artykule 6.
 Kreda.

Powtore; iako Przypadki / albo Osoby Sa
 tramentalne / rozsyłają w ciele poczłonkach Duchy żywia
 ce; Tak Chrystus w dzień Świąteczny wysłał Ducha swego
 na wszelkie Ciało / to jest / na Ciało Kościoła swego / y roz
 złał miłość w sercach wiernych / iako w członkach tegoż Du
 chownego ciała.

Potrzebie; Jako Osoby Sa
 tramentalne / w ciele zdrowym sprawia zdrowie y żywot; w
 w chorym / wiethe niezdrowie y śmierci / gdzie tak zła byłaby
 dyspozycja ciała. Tak Chrystus w ostatnim przyściu swym
 na Sad / sadownie rozegna między członkami żywymi / niebu /
 á wshlepi do ognia wiecznego / y Kościół swoy zaprowa
 dzi z sobą do żywota wiecznego / á *Mássa* Potrzebie w
 straci w ogień wieczny na śmierci wiecznej.

Toż
 wshytko / czyni swym sposobem w każdym też z osobną czło
 wieku na duszy / przy Komunii Chrystus. Przenosi bowiem
 do dusze wshytek *Málestát* swoy Boski / spolny całej Trojcy
 Przenaswiadczy / z Rodzeniem sta przedwiecznym swoim / y
pocho

porchodzeniem Ducha S. od Oycy/ y od siebie/ według nauki Doktorow S S. na one słowa; Ioan. 14. 23. *Iesli mię kto miłuje, będzcie chował moję moję: a Ociec moy umiłuje go, y do niego przyłdziemy, a mieszkanie w niego uczynimy.* *Vsiada*

tedy na prawnicy Boga Oycy/ na której siedzi w niebie/ obezmutae possessie pojedynkowy duše/ co do wykonania osobnych w niego skutkow/ tu y teraz wtey Komuniey.

Tchnie w nie Ducha swego S. wespól z Bogiem Oycem/ nietylko przez wlanie Łaski/ y rozlanie Miłosci w sercu/ ale też same Osobe Bostwa jego dając istotnie/ iako wczę Oycowie S S. Beda hom. in Dom. I. Ascen. *Kiedy się dacie ludzom Łaska Ducha S. w ten czas prawdźiwie posyła bywa Duch, S. od Oycy, y Syna. A w posyłaniu Ducha S. mówi Alex. de Ales. I. p. q. 73. memb. 4. art. 1. które się działy przez Łaskę: nie sam tylko dawan bywa Ducha S. ani same tylko Dary jego, ale oboje. Tak, iż dawan bywa Ducha S. y sam w sobie, y w swych Darach.*

Diakon sadzi w Komuniey Chrystus; tego co godnie przystęnuie/ naznacząco do żywota wiecznego/ y Prawo mu na siebie zostawias; a kto niegodnie/ godnym go wiecznego ognia mianując/ według onego I. Cor. II. 29. *Albowtem, który te, y piie niegodnie; sad. sobie, to iest/ iako mówi Chryzostom S potępienie/te y piie.*

SPYTANIE. Co za dyspozycya iest potrzebna temu/ kto chce godnie przystąpić? *Odp.* Dwósta iest dyspozycya do Komuniey S. Jedna odległa. Druga bliśta. *Odległa* zależy w dyspozycyey żywota. A trzech rzeczy potrzebuie. I. *Jedności z Bogiem*, abys przystępował/ z jednoczony z Bogiem przez Łaskę/ to iest nieczuioć sie w grzechu smiertelnym; ale

HARMONIA

bo przez spowiedź zgladziwoſy go/ y pojednawoſy ſię z P. Bo-
giem. 2. Jedności zbliznim, żebyś niebył znira rozayściu/ al-
bo ſię przeiednał. 3. Jedności z Kościołem S. Katholickim.
Aug. Ser. de Sacramentis fidelium. Do wody przyſliſcie, zaczy-
nieni ieſcieſcie, Chlebem Pańskim zſtaliſcieſię. Iako, to co ſię
z ſtało, widźcie iż jedno ieſt; tak y wy jedno bądźcie. Heretycy
ſzukaia rozerwania; a Chleb ten nie znaczy jedno Jednoſć. Tak-
ci y wino w wielu gronach było, a teraz za jedno ieſt. Gdyż tedy
Ciałem Chryſtuſowym ieſteſmy, y ſachmy Chryſtuſem, tak iż na
tymże Ołtarzu naſ też znaczy Sakrament, ponieważ Chleb
Pański Ciałem ieſt Chryſtuſowym w ſobie ſamym, y ciałem
Chryſtuſowym w Kościele, to ieſt wzgromadzeniu wiernych;
cudowna Jedności Laska, chciał abymy do niego należeli; gdyż
Tajemnice naſzey, iako y ſwoiey w Sakramencie Ołtarznym,
abymy nie umierali, pożywać nam pozwolił: tak iż Tajemnicą
tego, chociażże w Prawdzie Ciała iego przyłęta, żadnemu nie
pomaga, teſli Tajemnice naſzey, to ieſt złączenia y Jedno-
ści Koſcielney przez tenże Sakrament nie przymie:
albowiem iako głowa nie ożywia bez ciała; tak Chryſtuſ
nikomu żywota nie daie bez Jedności Ciała Koſcielnego.
Słowa są technace Ducha Chryſtuſowego. Kto tedy nie
ieſt w Jedności Koſcielney/ nie ieſt godzien Stołu Chry-
ſtuſowego. Spytasz. Kto ieſt w Jedności Ko-
ſcielney/ możeſ pożywać Sakramentu ważnie poświęco-
nego v Schizmatyków/ albo Heretyków? Odpow.
Dchowaj Boże. Gromem ieſt/ co napisał do Wittora/ y
Pankracego Pelagiusz Pápież: Od Oſiár Schizmatyckich,
a rádczy Świętokráhztw powinuſcieſtę wſtrzymywáć. I záſie:

Nie

OBRZĘDOW

Nie jest Ciałem Chrystusowym, które poświęca Schizmatyk! Co tāt sie ma rozumieć: iż albo schodzi w Inowercow/ y Oszepiencow nęcym istotnym do wężnego poświęcenia Sa-
 kramentu/ iako to/ nā prawdziwym Kapłanstwie/ nā intenc-
 cyey/ Matericy/ albo Formie należytey. Albo nā żadney z tych
 rzeczy nieschodzi. Jesli schodzi iāwna rzecz iest/ iż tāt po-
 swiscony Sakrament/ nie iest Ciałem Chrystusowym/ ani
 Ofiara iest Ofiara/ ale swietokradztwem. Jesli nieschodzi/
 tedy/ choć tākowy Sakrament znaczy Ciało Chrystusowe /
 iednākże niebedzie znaczył Ciała Kościelnego/ to iest Ciała
 Chrystusowego Duchownego/ ktore heretyk/ y Schizma-
 tyk tārga/ odniego sie odrywaiać: y sprawowanie Ofiary ta-
 kowe/ bedzie swietokradztwem. Atoć iest/ co powiedział
 Augustyn S. Oprocz Kościoła Katolickiego niemaż miey-
 sć Prawdziwey Ofierze. to iest/ ktorāby sie sprawdzāła we
 wszytkim tym/ co znaczy. *Bliska dyspozycya do Komu-
 niey/ zaley w Modlākch/ Meditācyākch/ czytāniu Bstāżek
 nabożnych ile o tym Sakramencie napisānych/ mortyfikacy-
 ach/ iāłmużnie/ y inych pobożnych wczynākch/ co ztego/ albo
 iāk wiele/ każdego zamierzy sobie nabożeństwo. Zaley też
 y w ochędostwie powierzechownym pomiarkowānym Ciała.*

Co są, y co znacza Obrzędy Piątey,

y Ostatniey Części Mszey S:

P V N K T. V.

CO są Modlitwy Kapłanskie po Komunie? Co Ite Missa
 est? Co Benedykcyā Kapłanska? Co, po wszytkim, Początek
 Ewangeliey S. Iānā?

Odp. Modły Kapłanskie po Ko-
 muniey

munley, sa Dziełi/ y wyświadczenie powinney wdzięczno-
 ści P. Bogu/ za ták wielką Miłość Kunám/ y dobrodzieys-
 twa/zámknione w Tajemnicy Eucharystyey S. Ato / na
 przykład samego Chrystusa Pána/ ktory odprawiwszy Wie-
 czerza ostatnia z Uczniámi/ Hymn spiewał. Matth; 26. 31.
 Ite Missa est. Jest Obrząd/ wziety/ iáko rozumie Clemens
 Valdensis to. 3. tit. 4. tákże od Chrystusa/ ktory Wieczerza
 swoa ostatnia/ y Kazanie do Uczniow/ zamknął onymi slo-
 wy: Wstáńcie, podźmy ztad. Ioan. 14. 31. A iest ten obrząd/
 Odprawa ludzi, po dokonzoney Ofierze / do domu.
 Gdyż Missa potácinie toż iest/co Missio. to iest odprawa, al-
 bo Rozpuszczenie ludzi: iáko w Tertulliana/ y Cypryana/ Re-
 missa toż znaczy/co Remissio. Gdy tedy mowi Káplán; Ite,
 Missa est: chce rzec, wolno odejść. Datedę wolnoic odejścia.
 Benedykcyá Káplanska, ktora Káplán / zegnaiac ludzic zna-
 kiem Krzyża S. dáte / czyni ie wczestnikami Męci Chrystus-
 sowej/ktorey Pamiatka odprawiona iest w Ofierze. A osob-
 liwie tyśis daie Benedykcyá/ iáko wzy Microlog. c. 21. ktory
 nieprzyawшы Komuniei odchodza, aby przynamniey z bene-
 dykcyá odešli Káplanska. Co też položono iest de cōsecr. dist. 1.
 Ewanyella, powszytkim/ S. Iána, álbo z inego ktore^o Ewan-
 gelysty według Kubryki wziała / miejsce zastępuje zwyczaj-
 nego w Bósciele dawnieyszym po Mszy czytania z Bślag
 swiatych/ ktore czytanie bywáło v niektórych z Ewanyeli-
 cy. Pospolicie zaś czyta Bóscioł teraz Poczatek ten Ewa-
 nyelicy S. Jana/ dla wlepszego oświecenia wlewnych; gdyż
 dwie się tu zamykają przecześnieze Wiary S. Tajemnice, to iest,
 Troyce S. y Wcieleńia, mowi Pallotta, wyżej wspomntony, c.

OBRZEDOW.

23. Ktore iak naybárdziej wiedzieć trzeba wiernym / y pamietać.

CO znacza Modły Kapłánskie po Komunley? co Odprawa Ludzi. Benedykcyá, Ewanyelia S. Iána? Odpo.

Dziéki Kapłánskie po Komunley znacza one Dziéki, y Chwałę / ktora na wieki oddawać będzie Kościół Tryumfujący Chrystusowi w niebie / za Ofiárę ktora na Krzyżu / y w cztu Kapłánskich sam się zstał dla nas. Ktore Dziéki Nowa Piesntá, nazywa Jan S. wypisuiac iá. Apoc. 5. 9. Ite Misa est. znaczy że Ofiára Mszy S. z Koncem Swiata wstanie. A Swieci poyda do domow swoich wiecznych / y do Królestwa swego / sobie nagotowanego / od założenia Swiata.

Benedykcyá, a wnię Znak Krzyża, znaczy iż przez Krzyż dostapili Swieci Chwały wiekuiстей / przezegnaní iá / toby od Chrystusa Młá Krzyżowa iego / y w tym Znaku zwyciezcy Ciála / Swiata y Czárta / y Triumfatorowie na wieki. Wiec y Chwałę znaczyć może Krzyżowa, że sámemu onemu istotnemu Drzewu / ktore piastowało zawieszono go na sobie Boga / choć teraz w ławaleczki podzielone / y rozebráne po Swiecie jest / zásta w swoim dáwno cáłości / y figure na dzień Sadny spoionemu / y w Niebie według Chrystostoma S. przez wshytá wieczność / w iasności y ozdobie niewymowney wystawionemu / beda powinni zbaswienie / y chwála swoje Swieci / wyswiadczać ts wdzięczność należytá tey Boskiej / á dotkniem Ciála Wbostwionego Chrystusowego poswieconey / y Krwia Chrystusowa skropioney Relikwiy / Poklonem / y Rewerencya.

Początek Ewanyelley S^o. Iána. ktory objaśnia Tajemnice

III

Troyce

HARMONIA.

Trocyce Przenastwistsey / y Wcielenia Chrystosowego; zna-
czy zabawa wieczna Swietych w Niebie. Atoza zależeć
bedzie/ wpatrzaniu iasnym/ y nieprzerwanym/ oczema dus-
snemi/ na Boga w Trocy S. iedynego/ iako w sobie jest:
a oczema cielesnemi na Człowieczestwo Dwielbione Chry-
stusowe. Tudzież znaczy Pokłon wieczny/ ktory Trocy
Przenass. y Chrystusowi iako Bogu oddawoć beda Swie-
ci mówiac/ iako swiadczy Jan S. Apoc. 5. 12. Godzien jest
Baránek, ktory jest zaktty, wziac moc, y Bostwo, y mądrość, y
siłę. y cześć. y chwale, y błogostánienstwo.

Zostáoby objaśnić/ co znaczy we Mszey Kadzenie /
Krzyże, Vklony, Obroty do ludzi, Złożenie y Rościagnienie
Ręku, Czytanie ráz w głos, a drugi ráz cicho, Złuzenie y Podnie-
sienie głosu &c. Tátze/ co Patena, Kielich, Korporał, Pálá, We-
lum &c. Co Vbior każdy Kaptánski; Co Kościół, co Osoby do
Oltarza, oprócz Kaptána/ należace, iako to Dyakon, Mini-
strantowie, albo Chor. &c. Ale sie to moze naczytać w drugich.
Moie przedstewozicie bylo/ Przednieysze objaśnić Obrzędy:
y Láncusket zwiázac Talemic Wcielenia, Zywota, Męki, Smierci
y Chwały Chrystusowej, tym porzadkiem/ iákim one/ następa-
nie po sobie jedna za druga ida. Czego ieslim dotkzát / daia
sie sądzić mądremu Czytelnikowi.

¶ IV. Pomiár Obrzędow Mszey S. Rzyemskiej, a
Liturgiey Greekiej, z Pogodzeniem Roznic
miedzy niemi zachodzących.

Iuz dokonána rozpoczynálbym Práca/ gdybym zosobna
Icheiał objaśnić Obrzędy Mszey S. Greekiej, Gdyz O-
brzędy

OBRZEDOW

brzedy/ ktore sa z Obrzedami Mszey Rzymstzey zgodne, nie
 potrzebuja tego objaśnienia/ bedac już objaśnione w obrze-
 dach Rzymstkich. Zostanie tedy/ zniósłszy wzajem między soba
 oboie oboiey Mszey Obrzedy; Zgodnym, zostawic ich zgodni
 y do spólnego odesłać/ ktorym sie objaśniły Obrzedy Rzy-
 stie/ Wykładu; a Poroznione objaśnić, że tak łączno pogos-
 dzie sie dadza. A pogodzone/ przystana do tych drugich Zgo-
 dnych: że ten y tenże bedzie Wykład oboiey Mszey; a zátym
 y jednaż á jedna Msza bedzie tak Grecka/ iáko y Laci-
 ska. Co ta Praca násza/ pokázac wzieliśmy przedsi- Sa ies-
 dna! Roznice substancyálnieysze między Msza Grecka/ á La-
 cinska/ ktore dotykaja Fundamentu Wiary/ y o ktore spor jest
 niemály w Kosciiele Bozym. A te inaczey trzeba bedzie go-
 dzie/ niż te drugie obojetne. Dla tegoż osobny na to odłożysia
 Punkt, w tym Paragrafie, ktory Ostatni Paragrafu bedzie.

Obrzedy Pierwszey Części oboiey Mszey Świętey Pogodzone.

PUNKT. I.

Złozac tedy Obrzedy między soba Pierwszey Części
 Mszey S. Zgoda między nimi w Początku Mszey/ y
 Introicie. Co oboie/ obie Msze biota osobliwie z Psálmow.
 A iesli nie ziednychże obie: tedy y Grecka nie záwse ziednych-
 ze; ale co Swiato wroczyste Chrystusowe/ z inszych á inszych
 coráz; y Lacińska z inszych Rzymstka/ z inszych Mediolanska/
 O. O. Bartuzow/ Dominikanska etc. Do Táemnice záś
 dosć/ ze z Psálmow.

Roznica Pierwsza jest; Jz między Wierszami; ktorych zložo-

HARMONIA

ny jest *Początek Mszey S. a Introitem; we Mszey Łacinskiej* mowi *Kapłan Confesor; w Greckiej/ Hymn Iednorodny Syn, &c. który maś w Ecphonematach. a przypomina w nim Kapłan Grecki Taimnicz Wcielonia, Krzyżá, Smierci, y Chwały Chrystusowey.*

Te Roznice, pogodzi Augustyn S. według ktorego dwie są Przyczynie Zbawienia naszego: Bog Wcielony, y My sami. Mogłem cię człowiecze / mowi w osobie Bostkiej Augustyn/ stworzyć bez ciebie; ale cię zbawić bez ciebie nie mogę. Kapłan tedy Grecki rozpás mistywoz Pierwsza Przyczynę/ od niey szukając zbawienia. dla tegoż konczy Hymn słowy: Zbawicielu zbaw nas. Kapłan Łacinski przykładá Wtora Przyczyna, to jest Pokus ta/ bez ktorey/ skutku swego nie dotazuje w nas Pierwsza Przyczyna. A obáy w iedenże Cel godza.

Co zaś do Taimnice; Jako Kapłan Łacinski Pokłonem Pokutny swoz im/ wyráza Chrystusa bioracego na się nieprawosci nasze, y zá nas korzacego się Bogu Oycu; tak Kapłan Grecki toż sá mo czyni/ wyznaniem słownym Wcielonia, w który nastáwił Ramion/ y Meki w ktorey przyiał ná się grzechy nasze Pán nasz.

Druga Roznica; We Mszey Łacinskiej / Po Introicie, Kapłan mowi z Ministrantem Kyrie eleison. potym sam ieden; Gloria in excelsis; we Mszey Greckiej oboyg; tego nie maś. Ale mowi sam Kapłan cicho Modlitwa Trislagij; potym mowi/ y Chor spiewa/ Trislagion, to jest Hymn Święty Boże, Święty mocny, Święty nieśmiertelny. &c.

A tu łacná zgoda. Jako bowiem v Łacinnikow potrzykroć trzykroć powtarzá się tu Kyrie eleison. Tak v Grekow potyleż razy powtarza się Święty, &c. równie wygodnie/ iáto

y Kyrie

OBRZĘDOW.

y Kyrie eleison, na wczęzenie *Troycy Przenas/* y na odpłosee
 nie oney *troiatkicy* *nędze/* *Niewiadomości, Winy, y Karania,*
 o ktorey w przeszłym *Paragrafie,* gdzie sie mowi o *Obrzędzie*
Kyrie eleison. Toż *Trisagium* zastępuje *Hymn, Glo-*
ria in excelsis, także iako y on/*przypominając Chwałę niebieską,*
 y samym niebieskim / to jest niebu własnym trzykrotnym po-
 wtórzeniem *Święty, y przydatkiem tytułu Boskiego Chwale*
niebieskiej własnego Nieśmiertelności. Dla tegoż *S. Germanus*
Theor. rer. Eccl. przymierza to *Trisagium,* do *Hymnu Gloria*
in excelsis. Proszę *Czytelnicę/* aby bez dalszego wspomnienia
 mego/ sam co raz w punkcie każdym *Zgody,* ktory od tad na-
 stąpi chciał sie radzić *Paragrafu* przeszłego/ y *Objasnienia*
Obrzędow Mszey S. Rzymskiej, z ktoremi sie tu pomierzaiał
 y rownaia *Obrzędy Greckie.* Tenże *Hymn Trisagij,*
 iako złożony z głosow niebieskich *Święty, Święty, Święty,*
 y znających płaczkliwych *suplik ziemskich zmiłuj się, zmiłuj się,*
 wyraża *Tajemnice* złączoney *ziemie z niebem* w przywitaniu
 przychodzącego *wciele na Świat Pana/* zamieniona we
Mszey Łacińskiej/ w onych dwóch *Obrzędach/* *Kyrie elei-*
son, y *Gloria in excelsis.* Ktoremu *Wykładowi* *Trisagij* sprzy-
 ja *Iob Mnich Greczyn/* apud *Photium* tit. 222. *Amogliobyście*
dołożyc/ iż y *Aniołowie* pomogli *ludziom Miserere,* y *sup-*
pliki do przychodzącego na *Świat Zbawiciela/* nie tylko za
 ludźmi/ z politowania nad ich *nędzą; ale y za sobą samemi/*
 o naprawę ich *ruin* w niebie.

Obrzędy Pogodzone Wtorey Części.

PVNKT. II.

III 3

Episto

HARMONIA

E *Pistoła, Ewangelia, Kredo, spolne są Grekom z Łacina*
niłi we Mszey Obrzedy. Roznica jest / Nápřod; iz Łac
cinnicy Kredo zaraz po Ewangeliey / Grecy zaś przed samą
mowia Prefacya. Pogodzi to Przywilej on zawołany nās
dany od Chrystusa Kościołowi Rzymskiemu / iz on Wiara
bierze od samego Chrystusa / y z Ewangeliey; a od niego Ine
Kościoly według tłumaczenia tego. W Kapłanie tedy Łac
cinskim wyznawá Kościół S. Rzymski Wiare / biorąc ją
od samego Chrystusa; w Greckim / z którym iedny jest Cias
ten / y tego Słowa / wyznawá Wiare podając ją ludziom.
Dla tegoż o Obrzędzie tym iako idzie we Mszey Łacinskiej /
Durandus Rational. l. 4. c. 25. Kościół, prawi / po Ewangeliey
na tychmiast Hásło Wiary usły spiewa; aby dół znąc, iż słowo
Ewangeliey Wiara y Sercem przymute. A iako idzie we Mszey
Greckiej / tak onim Cabasilas in Exposit. Liturg. c. 26. Káže
Káplán wszystkim mówić, Gc. y ná przyjęcie tej Madrości otwie
rać vsta, y uszy. Przymierzając ten Obrząd duchownie do
Chrystusa / iako się przymierzýło mówiac onim w Paras
grafie przeszłym; Oblawienie Bostwa Chrystusowego / a za
tym Tajemnice Trojcy Przenas. zawody wystawienia nos
wego Kościoła ic iako wbytko to opierało się o vby Dyz
dowskie / z predykacyey Chrystusowej / tak skonczyło się
śmiertelną ku Chrystusowi nienawiścią Żydowską / y śmier
cia Krzyżową Chrystusową. Czytając tedy zaraz po Ewa
ngeliey Credo, Kościół Łacinski wyraża Początek z którego
posła sława między Żydy o Bostwie Chrystusowym / ic. to
jest z Bázani Chrystusowych / które Ewangelia we Mszey
znaczy; A Kościół Grecki / czytając toż Credo przed Bona
setka

OBRZĘDOW.

sekracya / ktorą znaczy *Mste Chrystusowa* / daie znać / na co
Bawicielowi nasemu wysło / dla miłości naszej / toż
Bostwa iego iawnie Wyznanie y objaśnienie.

Drugą Roznicę. Kościół Rzymski nie przykłada *Mshey*;
 Greci przykłada *mowi Kreda*. Porównamy te *Roznice*;
 mówiac: iż Kościół Rzymski mając od Chrystusa iednemu
 sobie nieomylny Wiary Depozyt w dozór y sáfunek po-
 wierzony / pokazuje swobodę swoję y władzę stánowiąc
 czas Wyznaniu Wiary swiętey iawnemu od wiernych.
 Jakoż y przydane jest do *Mshey Kreda*, od Papieża Rzyms-
 kiego *Mácta S.* Kościół zaś Greci nieprzerwanym po-
 wtórzaniem przy każdej *Mshey Kreda* pokazuje troskę y pie-
 czę swoję / aby nieprzepomnieć Wiary wziętey od *Mistrzy-
 nie Kościołow*, *Kościółá S.* Rzymskiego.

*Duchos-
 wnie v* *Lacinnikow* ra nieustawiczność przy *Mshey Kreda*
 odniesione^o do *Ewangelicy* / znaczy / iáko Chrystus przepo-
 wiadaiąc *Ewangelia* podczas iawnie wyznawał *Bostwo* swo-
 je, pod czas onim milczał / według potrzeby / y okoliczności.
 Grecy zbliżony do *Konsekraczey Kredę*, znacza *Mstwo Serca*
Chrystusowego / w Wyznaniu *Bostwa* swego / wołalicz-
 ności gdy miał oto wyznanie umierać. Co różnemi pokazał
Altami, iáko spiesząc się do *Jeruzálem* na pewną śmierć /
 y poprzedzając wcznie / ná co oni tylko się zdumiewali *poząd idac*
á strachali. *Marc. 10. 2.* wesolo / y z *Tryumfem* wieżdżając
 na tę pewną śmierć do *Jeruzálem* / y przyjmując honor
 sobie od *Miásta* wyrządzoney / który potwierdzał *Bostwa*
 tego; choc widział iż to bardziej rozstrzyć miało wściętka
 przeciwto

HARMONIA

przeciwko niemu nienawiść / y zazdrość Saryzeuszow: który też / gdy chcieli aby gromił ucznie swe oczęść y chwale która mu wesołym wołaniem oddawali / do Kamienia wżazał / iż te same wołający świadczyć gotowe były onim / y Bostrwie iego. Naostatę przedownie pytany / y poprzyśieszony / aby wyznał / iesli iest Bogiem : wyznał iawnie. Żaczym iże trochę Kościoł Grecki / obchodzi przez Ofiarę Mszey S. Pamiętka Mełi Chrystusowey; tylęcący przypomina oraz Wyznanie też ono Męzne Chrystusowe Bostrwa w onym czasie swego.

Obrzędy Pogodzone Trzeciej Części.

PUNKT. III.

Offertorium, Prefacya, Konsekracya, Elewacya, co do iest / który / albo Substancyey swey / toż y iedno są y znaczą tąd v Greckow / iako y v Lacinnitow. W tym zaś co do Jstoty / albo Substancyey nie należy tych obrzędow; Pierwsza Roznica iest / o kolo Offertorium które Kościoł Lacinski / we Mszey; y iuz przed Prefacya sama: Grecki przede Msza odprawuie. Pogodzi te Roznica Nauka dásná w Punkcie 3. przeszłego Paragrafu. gdzie maś / iż Offertorium, znaczy Ofiarę Afektowá Chrystusowá / y żadze ktoś remi gorzał do Ofiary Krzyżowey / y Ostatzney / poczawsy od punktu Weielenia / aż do końca żywota swego. Kościoł tedy Lacinski / Obrzędem tym położony przed Konsekracya / acz znaczy żadze całego żywota Chrystusowego ; w śańże starowá ná Tajemnicy Ostatniego tych żadz iuz dovtzających Komplementu ; gdy Chrystus cudownym / y niepoierzym Ofiary Wieczertzney duchownym sposobem / mając dobywać

iako by

iałoby z siebie Krwie własney dla nas/ mowil; *Pragnieniem pragnalem pożywać tey Páschy z wami: Btorym Komplementem.* Koronował wshytkie swe przeszle całego Żywota żądze/ one w sumie iałoby jedne wiążąc. Co dał znać onym słowem; *Pragnalem,* wtyl przeszłego całego Żywota iego oglądającym się.

Kościół Grecki/ tymże Obrzędem przede Mszą położonym/ znaczy także nietylko pierwszy punkt zaczętych tychże żadz Chrystusowych w Poczęciu zaraz y Wcielaniu iego/ y napięcie ich na cały żywot przyszły: ale y wshytkie całego żywota do Ofiary zapędzone żadze. Dla tegoż/ niektóre Cerimonie/ do *Offertorium* należące/ zbliżając ie do *Konsekracyey*, odkłada aż ad *Hymnum Cherubicum*; iałoby dopelniając *Offertorium*, y w tym Obrzędzie tak podzieleny/ iałoby w granicach zamyślać wshytkie inne obrzedy/ które są między *Offertorium* a między ty Komplemente iego. Dając tym znać/ iż Chrystus/ cały swoy żywot/ y owe wshytkie prace zamknął w Ofierze swey *Wnętrzney*, y *Affektowej*.

Druga Roznica, iest okolo *Konsekracyey*. Iż Baplan Rzymski etcho/ Grecki w głos mowi słowa *Konsekracyey*. *Tła te Roznice* odpowiadám. Iż Kościółowi Greckiemu należało na tym głosnym w Ofierze *Poswięceniu*; aby niezapominał iałiem słowy/ a iż słowy samego Chrystusa/ *To iest Ciało moje, Ta iest Krew moja*, poświęcone bywa *Ciałem y Krew Chrystusowa*. Przetoż/ gdy poczeli byli Grecy za powodem *Babazyle/ Symeona Thessalonicenckiego/ Márta Efeckiego/ ic. włódza te poświęcenia Ciała y Krwie Chrystusowej/* dawać innym słowom od *Bázylego S. y Chryzostoma/ we Mszy* iuz po *Konsekracyey* położonym; silnie

HARMONIA

wiaże te/ y do pamięci przywodzi/ tym głosnego *Poswięcenia* Obrzędem/ y Responssem od ludzi przytomnych/ Amen. *Bessarion* Biskup Greczyn, l. de Euch. Sacram. Żas Boscioł Rzymski bezpieczen bedac swey okolo *Wawierskiej* tey *Tajemnice Wiary*/ patrzy iuz tego/ aby powinna wczai wość zachować tym *Bozkim Konsekracyey Słowom*. Dla tegoż/ aby, mowi *Innocentius III.* de Sac. Alt. Myst. l. 3. c. 1. o lekkie nieprzychodziły powazenie, iż wscysey iuz niemál, ze zwyczajn, *połlicach y katach*, y *lunych sobie wiadomych miejscach* one spiewált: postanowił, aby cicho, od *Kapłana* mowione były. Skąd *prawnia* (dokładá *Innocentius*) iż przed wprowadzonym tym zwyczajem, gdy niektorzy *Pastuszkarwie* w polu nad *Cblebem* y *Winem* *Święte Słowa* wymowili; *znągła Ciężo* y *Krew* przed sobą obaczyli. Oco od *Boga* uderzent, y *ognie niebieskim* spalent sa. Potv *Innocentius* Pápież. Jest podobny przykład/ iesli nie tenże/ *herzey*/ y *3* odmiana niektorzych *o Policzności* opisány in *Prato Spirit.* c. 196. gdzie też/ *Author Prati*, dokładá, iż *zwyczaj Poswięcenia w glos*/ nie był powsechny/ ale niektorzych tylko *Miejsc*. Jest y drugi wczegóž *Autor* wyżey c. 25. o *Bracie* *Wnichu*/ ktory iž *nosac obláty*/ *słowa* nad niemi *Poswięcenia* wymowil; nie był widziany od *Kapłana*/ ktory w tych oblátach *sprawował* *Osiarę*. *zstepu iacy Duch S.* pod czas *Osiary*, ktory inšych czasow *zawšel* przy *Ofierze*, od niego był widziany. Na te snádz táž

cudowne *Boskie* *Przeestrogi* ogladáiac *sis* *Grecy* *zá* *czásu* *Iustyniana* *Cesarza*/ *poczeli* *byli* *obáczáac* *w* *tym* *swym* *zwyczajáiu*. Ale im zabronil *odmiany* *Iustynian* *Práwem* in *Nov.* *Constit.* 123. Co iesli miał we *wládzey* *swey* *Pan*

S wi

OBRZĘDOW

Świećci/ osadzi kto świadom jest Práw/ y Swobod Kościelnych. Nam dosć na Pogodzenie tych oboýga Kościola zwyczałow, iż oboý zwyczaj w gádba wcel powinney Ofierze tey Kóstiey Reliticy; ieden zatrzymániem/ y dochowaniem Wiáry Słowom Chrystusowym/ drugi wczciwości/ iako sie powiedziało.

Duchownie; Káplan Greecki w glos mowiac Słowa Konsekracyey / umieraiacego Chrystusa z wołániem/ znáczy. Słowa bowiem Chrystusowe/ To iest Ciáło moie, Ta iest Krew moia z osobna nad podzielona Materya Cblesba/ y Wina, wyrzeczzone/ to brzmiá: Oro ia kładę duszę moię w Táiemnicy za was, y w Ręce ia Duchownie oddáję na Ofiarę Bogu Oycu. Káplan Laciński cicho mowiac też Słowa/ milezenie znáczy Chrystusa umártego. Acz ták ten iako y ow/ całym każdy z nich Obrzędem Konsekracyey, ták umieraiacego, iako y umártego znácza/ to iest Młóte y Smierć Chrystusowe.

Trzecia Roznica iest; o kóto Elewácyyey. Która Káplan Laciński czyni podnosząc z osobna Ciáło Chrystusowe/ a z osobna Krew/ y oboie obiema rekoma/ á Ciáło w rekú/ Krew w Kielichu. Káplan zaś Greecki oboie oráz/ na przýżecze przelozywszy/ y w iedney trzymáiac na Patenie Ciáło/ w drugiey w Kielichu Krew Chrystusowe. Wiac Káplan Laciński w milezeniu ten Obrząd obchodzi; Greecki zaś ywa w Podnoszeniu pewnych Słow iakoby Ofiárnych; mowiac: Twoje z Twego Tobie ofiarujemy, we wszystkim, y zawszytko.

Ad literam porównać te Roznice nie ták lácno; gdy Láclunicy/ co do wšytkich czesći wyliczonych tego O-

HARMONIA.

brzedu / m^oia po sobie Przyklad samego Chrystusa: ktory
 z osobna Chleb w r^oku / z osobna w Wielicu Wino / y po
 swiecil / y Bogu Oycu pokazal, iako swiadcza czescia E
 wangelistowie / y Pawel S. czescia rozne M^oie Piotra S.
 Jakuba / Marci / Grzegorza Wielkiego / Bazylego / Chry
 zostoma / Rzymsta / Murzynsta / Wuzacabsta / Indyysta.
 Anizaden z tych Swiadcow wspomina / aby mi^o Chry
 stus innych slow / do onych ktoremi Ciało y Biew swa po
 swiecil / w Po^onoszeniu zażywać. Acz wiem / że y Ja
 kub S. Brat Chrystusow / tymże co y Chrystus / iako y La
 cinnicy / Konsekrowal sposobem; Morowy iednat / iz Chry
 stus przykazal Istota / y Substancya tylko Kosciolowi
 swemu Ofiary swey / na przyklad y pamiatka swoię: in^o O
 brzedu choc ich sam zażywal przy postanowieniu icy / zost^o
 wil przywoley / y zdaniu Koscielnym. iako y przydatki O
 brzedow y Modl / ktore słuza obiasnieniu / y pow^odze O
 fiary. Zdobedziemy sie y na Tajemnice do Pogodzenia tych
 Roznic. Podnosi tedy Kaplan L^oacinski Hostya w r^oku;
 Greci na Patenie. Tamten daiac znać / iz Chrystus dobrowol
 nie siebie / y iakoby swemi K^ostoma za nas wydal na Smierc.
 Ten iz na teź Smierc wydany teź byl / y na Krzyżu podniesiony
 od Bogoboycow swoich / nie tylko tych co go Krzyzowali te
 Toma własnemi / albo nastapieniem na żywot iego; ale y co
 grzechami / to iest / od wszystkich ludzi wszyscy bowię Krzyż bu
 dowalismsy. A iz Kaplan w Elewacyey imienie stawa cal^o Ko
 sciola / y swoim własnym z Ofiary przed Bogiem Oycem /
 (iako sie powiedzi^o w Punkcie 4. Paragrafu przeszlego /
 mowiac o Elewacyey. Co iest) tedy Przyczyna, zna sie bydz
wesp^ol

OBRZEDOW.

wespol zbudzmi Smierci Chrystusowey: wyznawa dla nas ludzi, y dla naszego Zbawienia podista od niego Msta: y torzy sie przed Bogiem Oycem / prosiac przez Chrystusa; Oycze odpuść &c.

Podnosi Káplán Lácínski / wynosząc prostó ruce; Greci / na krzyż przelozycowśy. Obay znając Smierć Krzyżowá Chrystusowá. Ktora wyraża samo wyniesienie albo podwyższenie. iako y Chrystus / Jest práwi podwyższon kędę ic. choć Krzyżá nie wspomniál / dól znáć / iż miał bydź *V*krzyżowány.

Lácínski Káplán osobno podnosi Hostya / á osobno Kielich; Greci oráz oboie. Znacząc tamten / iż Chrystus w przody Msta á potym smierć cierpiál na Krzyżu. Ten iż oboie / na tymże y jednym Krzyżu. Káplán Lácínski podnosi Hostya mówiąc: Greci podnosząc mówi w głos: Twoje z twego &c. Atu / iednoż obáy czynią. Albowiem toż práwie mówi cicho Káplán Lácínski záráż po Elewácyej, co Greci przy Elewácyej, poczowśy móś dla te cicho przed Elewácya / á konczacia w głos w Elewácyej samey. Ale owo obie Modly: Greci Káplán táť sie modli: Pamiętájac tedy na to zbawienne Przykazánie, y na wszystko co się dla nas zstáło, Krzyż, Grob, Zmártwychwstanie trzeciego dnia, Wniebowstápienie, Siedzenie na Prawicy, y Wtore á chwalebne zástę Przyszcie, Twoje z Twego Tobie ofiaruiemy we wszystkim, y za wszystko.

Lácínski záś Káplán táť: Skąd t. z pamiętájac, Pánie, my Stáduj twoi, aleć y lud twoy Swięty, tegoż Chrystusa Syna twego Pana naszego tak błogorádniona Mękę, iako y Powstánie z pleków, lecz y chwalebne Wstápienie na niebiosa: ofiaruiemy przezacnemu *M*ajejtánowi twemu z Twoich Darow, y datkow, Hostya czye

HARMONIA

sta, Hostya Święta, Hostya niepokalana, Chleb Święty żywota wiecznego, y Kielich zbawienia wiekuiściego. Gdzie
 widzisz Rzecz też á też w oboiey Modlitwie. Słowa bo-
 wieni one Modlitwy Greckiey. Twoie z Twego, znacza; z
 Twego stworzenia, to jest z Chleba y Wina, ofiarujemy Two-
 ic, to jest Chrystusa Twego, ktorego mamy przez Konsekracya,
 mowi Arcudius l. 3. de Sacr. Euchar. c. 26. *Atáże właś-
 nie tłumaczy Modlitwe Łacinska Innocentius III: l. 5. c.*
3. de Mysterijs Missæ. Ofiarujemy Tobie Hostya, Chleb Świę-
ty, y Kielich Zbawienia, ktory z stworzenia twego od ciebie
danego, y darowanego, z Chlebá mowię y Wina przez Konse-
kracya mamy. Tak Innocentius. Chybá tedy Roznica zostanie
w tym: iż Bápłan Grecki/ co mowi wsty/ to wyraża Elewa-
cyá: á Bápłan Łacinski/ co czyni Elewacya/ to tłumaczy
záraz P. Bogu słowy. Co Rzeczy samey nie różni bynamniey.

Obrzędy Pogodzone Czwártey, y Piátey Części.
 P V N K T. IV.

W Modlitwie Páńskiey niemaś Rożnice. Rożnica
 jest okolo Lamania Hostyey. Bápłan bowiem
 Łacinski Lámie Hostya bez Krzyżow: Grecki według Gere-
 mána S. Theor. rer. Eccl. w przody nim lámie Hostya/
 Krzyże czyni sámáż Hostya, Trzy/ podnośac Hostya nad
 Patena/ potym ieden nad Kielichem; dopieroż lámie is.
 Wspomniałem Germána S. za tym czterech Krzyżow przy
 Lamaniu Hostyey Obrzędě, bo go zamilezał Nášá Grecki/ iako
 y inych wtele Kubrył zwykł milezeć/ zostawuisc te pamieci
y 3009c34a

OBRZEDOW.

y zwoyczalowi: *Naydzieś iednak te Krzyże y we Msiey*
S. Rzymśkiey/ ale przed Modlitwa ieszcze Pańska, w Kon-
cu Modlitwy; Nobis quoque peccatoribus, &c. zamienione:
y zta druga Roznica; iż Kapłan Rzymśki/ wprzody czyni
Trzy Krzyże nad Hostya; potym sama Hostya drugie Trzy
nad Kielichem; y zaś Dwa taż Hostya między Kielichem a
piersiami. Ktore v Lacinnikow Krzyże, iż toż sa we Msiey/
co Krzyże v Greckow przed Lamaniem Hostyey we Msiey
Greckiey/ dacie znać Goar ia Eucholog. Græc. Not. in Miss.
S. Chrysoft. num. 178. Ani Modlitwa Pańska, ktora
v Lacinnikow między Lamaniem Hostyey, a tym Obrzędem
Krzyżow, zdąsła dzielić/ odrywa go od Obrzędu Lamania
Hostyey; owsem wiąże z nim, a ten/ y Komunia wiąże z O-
brzędem Konsekracyey, albo Ofiary/ z którym związany także
że jest Obrząd Krzyżow. Lamante bowiem Hostyey, przy-
sposabia Hostya do pożywania: Modla Kapłansta/ Nobis
quoque peccatoribus, ktora stawa na Obrzędzie Krzyżow;
prosi o skutek Ofiary, y Sakramentu, mowi Thomas S. 3.
q. 83. c. Aten skutek/ iako y iego Przyczynę, tãł Początkowa,
albo Sprawniaca, iako y Koncowa, to jest Cel skutku/ nazya
wiaia z Pismem S. Dycowie SS; Sanktifikacya, albo
Poswięceniem. Ktore troiaktie Poswiecenie/ zamyła Ofiara
S. Pierwsze jest/ którym Poswięca siebie samego za nas, Ioan.
15. 19. to jest/ Ofiaruje Bogu Dycu/ Chrystus. Drugie;
którym Poswięca nas, Ioan. ibid. Dacie Łaska/ y Ducha S.
Przystępnia cym: przed Przyjeciem/ mocą Ofiary do godnego
Przyiscia: po przyściu mocą Sakramentu/ do v pewnienia
żywota wieczn^o. Trzecie; ktore Swiętym czyni Pána Boga
naszego

HARMONIA

Bego/ y święci Imie Święte tego / przez to złączenie się
 nasze z Chrystusem przez Eucharystya, y skutki/ które spraz-
 wuie w każdym z nas/ y wocąłym ciele Kościoła S. ca Ofi-
 aara y Sakrament. Czytay co się napisało wyżej o skutkach
 tąd Ofiary, iako y Sakramentu, w Punkcie Trzecim, y Gwąt-
 tym Trzeciego Paragrafu. Pierwsza Sanctyfikacya, iest Przy-
 czyną Początkową, Trzecia Celem, Drugiey. Te Sanctyfiká-
 cye, znaćza Krzyże we Mszy. Znać bowiem Krzyża S. iest
 domowym Obrzędem wszelkiego Poświęcenia. Którego Zna-
 ku moc, mowi Cypryan S. l. de Bapt. Chr. wszystkie spra-
 wuie Sakramenta: bez którego nic Świętym nie iest, ani żadne
 Poświęcenie dostępuje skutku, to iest / iako objaśnia Augu-
 styń S. Tract. iis. in Ioan sine. porządnie, y sposobem nale-
 żytym. Modlitwa tedy Páńska, która gotuie Bapla-
 na / y wierne do Komunii, iako się rzekło mowiac o niej
 Co iest: lubo niech następuje po Krzyżach, iako we Mszy
 Lacinskiej/ lubo stawa y konczy się na nich/ iako w Greckiej/
 kiedy pomaga do tego/ czego skutki przez Krzyże Kościoł/ to
 iest/ aby do Świętych Tajemnic Świętemi przystępowali
 ci/ co ich chca pożywać/ y Świętemi od nich odchodzili/ na
 poświęcenie S. Imienia Páńskiego; nic nie mieśa w Obrzędach.
 Modlitwy też których zażywaia / tąd Greci/ iako y
 Lacinski Káptan w Obrzędzie Krzyżow, nie máł też sa w
 obojey Mszy. Káptan bowiem Lacinski czyniac Krzyże/
 tąd mowi: Przez którego (Chrystusa) to wszystko (stwo-
 rzenie), ząwzse dobre stwárzasz, Peświacasz (przemieniac
 mocą Boga/ wespół z Chrystusem / iako iednym y tymże
 z toba Bogiem/ y przezeń/ iako oráz y człowieka/ stworzenie
Cbleba

OBRZEDOW.

Chleba w Ciało / a Stworzenie Wina w Krew) Ożywiając
 (czyniąc Duchem twym Świątym spólnym tobie z Chrystus
 sem / też tak przemienione Dary / ożywiającemi / y wnas przez
 Poswięcenie nasze Świątymi) Błogosławiąc (szczęśliwiec skutki
 ich / y do Celu ostatnie^o zaprowadzając) y daiesz nam. Przezeń
 (iako przez instrument Pełny Chwały twoey) y znim
 (iako z jedynym z Toba Synem Twym) y wnim (nie
 tylko iako w sobie jest Bogiem y Człowiekiem / y nietylko
 w samym nim / iako jest Słowa Kościoła / ale y we całym
 Ciele tego Duchownym / Kościele S. tak Żołnierzem /
 iako y Tryumfującym) jestci Bogu Oycu Wszemogacemu
 w jedności Duchá S. wółka (iakoś sobie sam zamierzył) cześć.
 y Chwałę (ktora święci Jmis Twoie / tenże cały Kościół
 Twoy / z Słowa swa Chrystusem / y święcić będzie) Przez
 wszystkie wieki wieków (przez całą Wieczność) Amen. Gre-
 cki zaś Kąpłan tak: Święte (to jest Poswięcone Dary) Świą-
 tym, to jest / Goanę, na ich wiersze Poswięcenie. Chor odpo-
 wiada: Jeden Święty (w sobie y wnas. bo żaden od samego
 siebie Sanctifikacyey nieblerze ; lecz z niego, z Chrystusa / wbsycy /
 y przezeń / mowi Cabaſilas Liturg. Exp. c. 36.) Jeden Jezus
 Chrystus, na Chwałę C ktora święci Jmis Boſkie) Bogu
 Oycu. Amen.

Duchownie Trzy Krzyże, ktore Hos-
 ſya czyni Kąpłan / znać mowi Durandus Rational. l. 4.
 c. 46. a z niego krocy / y przenoſac do Krzyżow ktore Kąpłan
 czyni w przody nad Hoſtya, Pallotta Syntag. Rit. l. 3. c. 10. zna-
 cza, mowie z temi Authorami / Trzy różne Krzyże . ktore cier-
 piał na twardym Krzyżu Chrystus. Jeden Paſyey na ciele, to jest
 Mał cieleſnych. Drugi Propaſyey na duſzy, to jest Mał dze-

HARMONIA.

czących Dusze. Co jest Propassya: maś wyżej w Parage. 3. Punkcie. 3. Trzeci Krzyż/ Kompassey w sercu. to jest Politowańia/ gdy się modlił za swe Krzyżowniki.

73
 Drugą Roznicą, jest około Komunicy gdy ia Káptan rozdáte ludzjom. Káptan bowiem Látinsti w ten czas tylko z Sákrámentem obrácá sie do ludzi / kiedy sa do Komunicy: Greci/ zawośe/ gdy przydzie czas Komunicy, choć ynikt nie komunikue.

Pogodzi te Roznice/ dána oboyma zwoy czáiu Przyczyna. Zwyczaj tedy Greków/ wziął pochop od gorliwego nabożenstwa Dycow S S. Grecich ku temu przénado stoynieysemu Sákrámentowi: ktorzy radziby byli/ żeby iáż nay bardzicy ludzie do niego weszczali: a godnie. A iż Grecy/ ták zniénabożnieli byli / iż albo ráz w rok pospolicie przystepowali / o co przygania im ieszcze Augustyn S. de Serm. Dom. in monte l. 2. c. 7. y indziej; álbo iesli czesciey/ tedy drudzzy bez godnego przygotowánia; dla tegoż trzeba było / y wspominać do Komunicy / y do godney Komunicy. Co oboie czyni Dyákon/ gdy przed Komunia, co Mśa/ choćby nie było nikogoz do Komunicy/ obroćiwšysie z Komunia do ludzi, woła: Zboháznia Boża, y wiara przystápcie. A iżem sis ozwał do gorliwosci Dycow S S. Grecich/ dáie jednego za wošytlich Chryzostoma S. Hom. 61. ad pop. Antioch. *Wielka, práwi / widzę rzeczy nierownosc. Inszych czásow, gdy czystemi częstokroc iestesćie, nie przystépuiecie: á na Paschę, choćby się co zbroiło, przystépuiecie. O zwyczaj du: ó zuchwalstwo? Ofiará codzienna. á dármo stoiemy w Ołtarzá, niemasz komu dáć komunta. Co nie na to mowie, ábysćie niezważnie komunikowáli; ále zebyście sámych siebie godnemi uczynili.* A nizey trochá:

Vważmy

OBRZEDOW.

*Ważmy Stoł Krolowski nagotowany. Anyoły posługujące dostoj-
 łu. Sam Krol przytomny jest. A ty tuż stoisz poźiewaiac. Jestli
 czyste masz szaty, kłanią się, apoznywaj. Co dżten przychodzi aby
 wdział siedzących u Stołu; do wszystkich mówi, Przyjaciele ia-
 koscie tu wesliż nie pyra, iakoś vsiadł: ale iakoś wstęđ? Kżdy,
 ktowczestnikiem się nie zstaje Sakramentu, przedał wstyd, y nie
 ma go za pieniądz. Zamyla poty tāt: Lecz abymy was o wię-
 szy sad nie przywodzili, upominamy was, nie zebyscie iakoż Pol-
 wiek przystępowali, ale zebyscie przystępowania godnemi
 się zstawali. Co ná to czeła dzisiejsi Grecy/ ktorzy zwoy-
 czay Komuney az raz w Rok, dáwnościá kolotuis; tiedy tāt
 dáwno ganili im to Oycowie ich Swieci? W Lacinis
 łow/ w ktorych częsta bardzo Komunia; y nie fuła Kapłan
 ludzi do Komunicy/ ale ci fułaiá iey w Bapłana: ta Ceremo-
 nia Obrótá z Sakramentem do ludzi gdy nikogo niemaš do
 Komunicy/ byłaby zbyteczna. Kościół tedy Greci speli-
 nia ono Pismo/ ktore Oycowie SS. stofuis do Komunie-
 ey/ Prou. 9. 1. 2. 3. 4. 5. *Madroś, Chrystus / zbudowála sobie
 Dom, Kościół etc. Ofiarowála Ofiary swole/ Wše codzienne/
 roštworzyła Wino, Browie Chrystusowey pod osobami Wina/
 y stół swoy, Ciała Chrystusowego pod osobami Chleba wysta-
 wila. Postála służebne swe, Septuag. czyta; Slugi swe, Bie-
 plany/ wzywáć etc. Jestli kto jest maluczkiem, połornym/ niechay
 przydźie do mnie, y głupcom, nienabożnym/ mówiła: Podź cie
 poznywajcie Chleba mego, y piycie wino, ktorem w am roštworzy-
 ła, Obrzedem Wody, ktorey przylewa do Wina we Wšey
 Bapłan. etc. Kościół Laciniski czeła/ zebý sama szukáa
 Pana Rzesza, y ubiegališ wienni/ do Komunicy/ nieczęta**

HARMONIA.

Isac aż *ich* zawołaia. Jako y sam ten *Chleb*, iaknienia potrzebę
 buie w przystępalnym. A iż oboj zwyczaj, z *Swiast*
 tey obojga *Kościola* *Oycow* intencyey / *Greckich* na potrze-
 bie, *Lacinskich* na przystoyności, założoney / iest *Swiasty*; tedy
 owo y *Tajemnica*; *Kościol* *Grecki* / *swym* *Zwyczajem*,
 daie znać / iż *Chrystus* zawoła gotow iest / tu na ziemi w *Sa-*
kramencie / a w niebie iawonie / dać sie nam zażywać / y sam nas
 z tym szuka. *Lacinski* *swym*, wczy nas powinności naszey żebys-
 my *Pana* sami też / y w *Sakramencie* / y w *Chwale* iego / iako
 iego poratowani / szukali.

W *Piątey* *Części*, *Dzięk* po *Komuniey*. *Odprawa* *ludzi*.
Benedykcyja, *spolne* sa *Greckom* y *Lacinnikom* *Obrzedy*. *Ro-*
znicza na przod iest około *Benedykcey*, ktorey *Kapłan* *Lacine-*
ski / we *Mszach* *Zadusznych* nie daie *ludziom*: lecz miasto *Be-*
nedykcey mowi; *Requiescant in pace*. *Greci* w każdey daie ia
Mszey / y w *Zaduszney*. Na co *protka* *Odprawa*: Iż *Kap-*
łan *Lacinski* w *umieniem* *Brzyża* / przez ktory *aplikowac*
 z *wytki* przy *innych* *Mszach* *Mela* *Pánsta* / y skutek *Ofiary* *lu-*
dziom / iako sie rzekło na *swym* *mieyscu* / mowiac o *Bene-*
dykcey / *Co* iest? a na to *mieysce* / *sprzysianiem* *wiekniſtego*
Odpoczynku *zmárlym*; *wpominá* *wiernes* / aby co *nas*
nich *spádko* z *Ofiary* / *darowáli* *wmárlym*. *Grec-*
cki *Kapłan* nie *odmowiona* *ludziom* przy *Mszey* *Zadusney*
Benedykcyja, *wperwnia* *ie* / iż co *dadza* *wmárlym* / do *nich* *ſe*
ſowitym *wraea* *zyskiem* / iako *znáczni* *wcza* *Theologowie*.
Tajemnica: *Kapłan* *Lacinski* / daie znać / iż z *Chwały* / ktora
 przez *Brzyż* *otrzymáli* *Swiéci* w niebie / (co *znáczy* *Benedy-*
kyja przy *Mszey* *Kapłánſka* / iako *mas* w *przeſłym* *Paragr-*
gdzie

OBRZĘDOW

gdzie mówimy o tey Benedykcyey, Co znaczy?) ieszcze się
nie cieśa Dufie zatrzymane w Czysta, Greci / iż
przez Krzyż są tey pewne.

Druga Roznica. Kaptan Łacinski / po dokonzoney
Mszy / czyta Ewangelia S. Jāna. 10. Greci milczy.
Powiedziāło się mówiac o tym Obrzędzie Co jest w Paragr.
przesłym / iż Ewangelia po Mszy / miejsce trzymā Czytānia
z Ksiąg S S. ktore we zwyczāiu było / po Mszy zaraz / w
dawniejszy Bosciele. Co Grecy / y teraz / we dni Niedzieli
ne / y w Swiata znaczneyse / czytācie do ludzi Koment Dyz
ca ktorego S^o. na Ewangelia, ktora spiewāna byla we Mszy /
wskāzke przed Benedykcyā ieszcze / zachowuiā. Ale iuż na to
miejsce Kazānie poczeli / gdzie to bydź moze / w prowadzāc.
Czym byloby co mowić. Ale bedzie czas y temu / dāli Pān
Bog / gdzie indziej.

Tajemnica. Jāko Łacinnicy / we
dług wyklādu tego Obrzędu w przesłym Paragr. polożo
negol / przez Ewangelia S. Jāna po wsytkim / znācza wiec
zna chwāła / y czesć ktora oddāwāc beda Bogu y Chrystus
wi / po skonczeniu swiatā / Swisci w Niebie : tāt Grecy
milczeniem / dāis znāc / iż wsytkā Chwāła Anyolow / y Swis
tych w niebie / ktora chwālic beda przez cała wiecznosć Bo
ga / porownāna z wielmożnoscia nieskonzonego Mafestatu
iego / y z Chwāła nieskonzona ktora sam z siebie ma / jest mil
czeniem iednym : iāko kelest iednego na drzewie listeczka / w
głębokley puszczy / milczy przed sumem caley puszczy. Dla
tegoż / Psāl. 64. gdzie Vulgāta ma ; *Tobie przystoi Piesni Boze
w Syonie* ; Hieronim S. czyta : *Tobie milczenie chwāła, Boze,
w Syonie, to jest / mówiac in sensu Anagogice, w Syonie got
nym Niebieskim.*

HARMONIA

SPYTAŃ. Co iest / iś ták czesto we Mszey spiewa
 Kościół Grecki Kyrie eleison, albo Hospodi pomiluy, to iest
 Pánie zmiluy się, także; Day Pánie &c. Odp. Odpowia-
 da na Litanie ktore Káplán / albo Dyakon mowi. A te zamys-
 lais w sobie wśytkie práwie potrzeby Kościóła S. y całego
 Swiata. Wisc pomagais ludziom przytomny / do nabożens-
 twá / y áttencyey / ile prostszym / ktorzy nie umieis oco / y iáko
 Paná Boga przy Mszey prosić / aby mieli łacny y troćiusienti
 Prośby sposob / iáki iest w párze słow; Panie zmiluy się, Day
 Pánie, &c. zámkniony / stosuiacis do Litanij ktore im prze-
 máwia Dyakon / albo Káplán. Jákoż ktobysis chciał do
 tych litanij, wważaiac ie / y odpowiadaiac na nie. Choć Sercem /
 we Mszey Greekiej aplikowac; pożytecznie sluchalby Mszey
 S. Sa / co sie dziwuia czestemu powtarzaniu v Gre-
 kow / tej Modły / Kyrie eleison. Ale tákowe powtarzanie swie-
 tym domowe bylo. S. Bazyl euda tym powtarzaniem Ky-
 rie eleison, czynil. Powtarzá y Msza S. Rzymśka. S. Brigit-
 da modlilasie do Nass. Panny / czesto powtarzáiac Domina
 miserere. Zmiluy się Páni, Pani zmiluy się. Francisek S. na
 powtarzaniu tych słow; Bog moy, y wśytko, nocny tráwil.
 Wisc / ta choć ták krótka Modlitewka / Pánie zmiluy się; zamys-
 la wśytkie práwie czesći doskonaley Modlitwy. Vznawa
 Maiestat Bostki / y temusis kłania: vznawa swois teź miseryat
 y prosi o misosierdzie. A moze przez nie / o co kto chce / Pána
 Boga / troćiusiento / y w momencie / iś ták rzek / prosić.

O Główniejszych Różnicach, ktore miedzy Grekami,
 á Łacinnikami záchodzą w Obrzędach Mszey S.

PUNKT.

OBRZĘDOW.

PUNKT. V.

NAy głownieysza Roznica jest; Chleb Przasny v Lacinniku
 Krow / Kwásny v Grekow w Ofierze Mszey S. Co acz/
 po Dekrecie Soboru S. Florentskiego / ktory y Rzymiany
 przy ich własnym zachowuie Przasnego Chleba Obrzędzie / y
 Greki zosławuie przy ich / Ofiary w Kwásnym Chlebie, zwoy-
 ezaiu; nie miałoby daley wadzić Grekow z Lacinnikami: ale
 Grecy / iako ich vpomina / mowiac z niemi o nieczęsta Komu-
 nia, Augustyn S. nie dawno wspomniony / milczecby mieli,
 ani swego zdania bronić, matac dość na samey porządze Kościel-
 ney, że to bez zgorzenia czynić mogą, ani im tego bronia Prze-
 łożeni Kościołow, ani odrzucaia nie posłusznych. Wszakże iż
 dotad Grecy kładą sobie ten v Lacinnikow Chleba Przasne-
 go Obrząd / zá Opokę zgorzenia: iedni ktorzy wiadomi iakoż
 Polwiek historyy Kościelnych / z zawziętości przeciwko La-
 cinnikom od pierwszych Schizmy Heretow wziętey; drudzy
 z prostoty / y niewiadomości / co sie działo w Kościele wie-
 kow dawnieyszych / y nauczeni vporu od tych. Tedy / nie od-
 rzeczy bedzie / przypominieć tu / skąd ta Roznica y Obrzędow /
 y serc / między Greki á Lacinniki początek miała. Anáprzod /
 Obrząd Przasnego we Mszey Chleba ták dawny jest / iż go / yw-
 stáwse iego / samiz iádowicie w Rusi nie ták Schizmatyey / iá-
 ko Heretycy / Syzania / Wasil Suráski / Antigraphista / Aza-
 ryaš / odnośa do Alexandra I. Papieża / ktory żył okolo Ro-
 ku Panstiego III. Kiedy bezwarpienia Grecy á Lacinnicy ied-
 noż / á iednoż byli. Alec idzie ten Obrząd z Przykładu same-
 o Chrystusa / ktory w Przasniku ustanowił Sakrament Eus-
 charystyey / na Wiczerzy Ostatniey / iako tego przeciwko
 Gre

HARMONIA

Grekom dowodzą Łacinnicy. Od Chrystusa wzięli Aposto-
 łowie / y podali całemu Kościołowi / roznośac Ewangeliją
 po całym świecie. Trwał tedy ten Obrząd aż do Herezycy E-
 bionitow. Ktorzy iż Obrzędy Starozałonne łączyli z Ewange-
 lią ; potępiając ten ich błąd Kościoł / postanowił / aby się
 Ofiara Mszy S. odprawowała w Chlebie używalnym, iaki
 jest Kwásny, dawośy pośoy do czasu Przasnemu, który był O-
 brzędem osobliwym w starym Prawie. Wiedząc iż ták Przas-
 ny, iako y Kwásny Chleb / Chlebem będąc / był Materją nale-
 żytą Sakramentu. A gdy ta Herezyna zginęła / a Kościoł S.
 Rzymski chciał odnowić stary Ofiary w Przasnym Chlebie
 zwyczaj; Grecy ktorzy już szukałi przyczyny rozzerwaniá / sprze-
 ciwili się / twierdząc / iż nieważy Poswiecenie w Przasny, ale
 w Kwásny tylko Chlebie / a iż ták y Chrystus poświęcił. Ażteż /
 do teżuchwałstwa przyszli / iż około Roku 1013. Michał Ceu-
 lary Patriarcha Carogrodzki / y Leo Arcybiskup Akcydenski /
 rzucili się do Klatwy na B. Leona Pápieża / Łacinniki nazy-
 wając Azymitámi. Na co Leo / długi List piśac do nich : Oto
 prawis nieważna przygána wásza ktora nam daiecie. Oto nie
 dobra chępa wásza, kiedy podnosićte w niebo wstá wásze a tężyk
 wász przechodząc po ziemi, ludźktemi dowodámi, y domysłámi
 Stára Wiare rycie, y wywrocić wsiłute. Oto iesli się iak naprę-
 dzezy nieobaczycie, policzeni będziecie w Ogonie Smoka onego,
 który trzecią część gwiazd pociagnał. y stracił na ziemię. Oto
 po tysiąciu już, y niemál dwudziestu od Męki Zbawiciela na-
 szego lectech, poczyna od was wczyc się Rzymski Kościoł, iako
 Pamiatkę Męki onegoż ma obchodzić, iákby nie mu niepomogła
 obecność, obcoru mie, y długa Nauka, albo ysroga Smierć, która
wstáwiz

OBRZEDOW

*wstawił Boga, czci godny on Stárzec, ktoremu osobliwie Chry-
stus Syn Bogá żywego mówi; Błogosławiony testes Symonte Bar-
sona. bo ciálo y krew nie obianwiła robie, ále Ociec moy, który
test w niebiesiech.*

*Clá kalenstwo/ y niewostryd Ceru-
larego z Akrydenem/ zdumiała się sama Grecya. Cerularius
przećie buntował Biskupy/ y Patryárchy przeciwko Papięso-
wi/ y Lacinnikom. Aż też przez Legaty tegoż Leona Papięza/
Zumberta/ y Sederyka Kardynały/ á Piótrá Biskupa Amál-
pbitanstkiego/ zesłáne do Konstantinopola / y od Cesárza
Konstantyna z wielką czcią przyjęte/ sadzony/ y w wielu
błędach przekonany/ w Cerkwi S. Sophiey w stolicy wła-
sney/ iáwnie przed wszytkim Duchowienstwem/ y ludźmi/
wykley test/ wespól z Akrydenem/ y Adherentami. Co spras-
wiwszy Postowie; odzasádzet Cerularego pomocą Cesárską
zachowani powrocili do Pápięza.*

*Pierwszy tedy heres-
zyey o Kwásnym Chlebie, żeby ten tylko miał bydź Materya
Ciała Páńskiego, heret / który się w oczy o nie rzucił Cláye
wyższemu Biskupowi/ był Michal Cerularius Patryarcha Kō-
stantynopolski. Ato iuz potysięciu lát Pokoju / y 3gody oboz-
ga Kościoła około Materycy Sakramentu Ciała Chrystus-
owego/ a swobodnego używánia / Przasnego przykładem
Chrystusa/ álbo Kwasnego/ gdzie tego potrzeba wkazála/
Chleba.*

*Coby rzekli Grecy/ gdyby przy nich rząd Ko-
ścioła zostawał/ y Chleb Przasny w Ofierze; a targnal się kto
o ten Obrząd ná nie? Jesli pewnym Szrodomy/ Piatkom/
przećiwiać się Postom w te dni heretyckim/ nie przepuszczaiá/
dozwalaieć w nie iuz mleczna przeciwko Jakobitom / iuz y
missa przeciwko Ormianom; coźby się nie rzucili ná Kwas*

P

w ofie

HARMONIA.

W ofierzesz gdy by kto v pornie przynim / zbledem w wierze
 stanął? Ale Kościół S. Rzymiski inaczej / iako Matka /
 z niemi. Albowiem ná Soborze Florentskim / objaśniwoſy Pra-
 wdę, iż ták Kwásny, iako y Przasny Chleb, byle Chleb, ieſt Ma-
 terya zgodna do Poſwięceniá : a ich zbledow wywiodyſy: przy
 Chlebie Kwásnym, ktory ſam z ſiebie / ani przeciwoſt Práva-
 dzie, ani za Práwdę, gdzie ſie nie przymieſza bład ſtąd inąd /
 nieſtoit / zoſtáwił. Zgode tedy ad literam, tego oboygá wyſe-
 czáiu / dale literam Eugeniufa Pápięſza / y Soboru S. Flo-
 rentſkiego / ktorego on był Głowa: Stanowimy, y uchwálamy;
 aby ta Wiáry Świętey Práwdá od wſzytkich Chreſcían była
 wierzona, y przymowána: á żeby to wſzyſcy wyznawali: iż w
 Przasnym, albo Kwásnym Chlebie pszenicznym, Ciáło Chryſtuſo-
 we prawdziwieſię poſwiaca: a iż Kapłani w tednym z nich
 ſámo to Ciáło Páńskie máia poſwiadcć; to ieſt, káždy we
 álug ſwego Koſciola, bądź Zachodniego, bądź Wſchodniego,
 zwyczáiu. Já gdy wważam te Macierzyſka Koſciola S.
 Rzymſkiego Kondeſcendencya / przypominam ſobie / y ſpełnio-
 na widze / Tajemnicę Koſciola S. zamkniona od Chryſtuſá w
 Podobieſtwie Niewiaſty oney / Matth. 13. 33. y Luc. 13. 21. kto-
 raz zianſzy Kwas zakryła go w trzy młáry máki, áż byſtę wſzy-
 tko zakwaſiło. Przez Niewiaſtę te bowiem / rozumiecia Ambro-
 ży / y Hieronym S. Koſciół Święty. Jáko przez trzy młáry Má-
 ki, trzy części Świáta Auguſtyn táżſe S. y Ceſarius. Oto
 bowiem zakrył Koſciół S. Rzymſki Kwas, we trzech Miar-
 rach Máki, to ieſt zachował przy Kwásnym Chlebie, Gękił
 Bus do Gękow przywiazána / y Bus do Koſciola nawro-
 cona / ktore Narody za dopuſzczeniem Boſkim / y ſtryctych
sgdow

sadowiego/ ták bardo cribravit Sathanas. Patrzymy/ iako/ ile Trzeciá Miara/ Dniá Rusi ponowiona/ (wktorecy też ten kwas przez inakże do Sacramento nabożeństwo/ y około niego opatrność/ aniż sie nayduie v Grecow/ y Rusi na Greci patrzącey/ skutecznicy operwie) podnosi się/ y idzie co raz szcśliwiecy/ y pomyslney w jeden Chleb, y w jedno Ciało Chrystusowe. 1. Cor. 10. 17.

Drugá Głównieyszá Rozńnica; Jż Lacinnicy/ pod jedna osoba daia Komunia: pod obtema Grecy. Rozńnice te nazwałem Głównieyszá, nie przeto żebym nie wiedział/ iż Komunia ták pod jedna, iako y pod obtema Osobami, zostawiona jest od Chrystusa/ przy woley y zdaniu Kościelnym/ y ták we Wschodnim/ iako Záchodnim Kościele/ pod czas iedney, pod czas obu pożywano Osob. Oczym pełno jest Przyskładow w Historyách Kościelných. A nawet y teraz/ Greci Kościol/ kiedy oprocz Mszey trzeba dać Komunia, czyni to pod jedna osoba záwsze/ iako y we Msách/ Praesantificatorum prze cały Wielki Post. W Laciniskim też Kościele/ Brol Francuski/ od Klementsa VI. Pápieża ma Przywiley na Komunio pod obtema osobami, przy Koronácyey/ y przy Smierci:

Ale Głowna nazywam te Rozńnice dla Grecow/ ktorzy w spolney całego Kościoła Powsechnego sprawie/ przeciwko Hussytom Heretykom/ ktorzy upornie twierdzi/ li/ iż Komunia pod obtema Osobami, pod dusznym zbawieniem jest przykazaná od Chrystusa; gdy mieli/ na wzor dawnych Oycow Greckich/ y wyznaniem wśnym Prawdy/ y samym Obrzędem potepiającym bład Heretycki/ za tace wiawşy się z Lacinicki/ Heretyki konáć: tedy nie ktorzy z nich/ dla swey

Schizmy/ rączy opowiadać się przy Heretykach poczali/ y
 Grecya nowym błędem zarazac/ twierdząc z Heretykami/ iż
 Komunia pod obiema Osobami jest przykazana od Chrystusa.
 Czego y dotąd drudzy nie dają sobie wybić z głowy.

A gdy im zadasz/ iż y sami Komunię pod jedną Osobą, wras-
 ziech/ y czasiech wspomnianych; chcą się wyprawić/ wpa-
 daia w dwoiaki bład: Jeden/ twierdząc/ iż pożywając oprocz
 Mszey po osobie Chleba, pożywają y Osobę Wina, ktorymi we
 Mszey przed tym/ napoione były Osoby chleba/ y ktore już
 wyschły: albo wysuszone są iako czynia z Hostya Poswiecon-
 na w Wielki Czwartek/ ktora napoiwszy wszystkie Krwia-
 Pánstwa/ a na Patenie położywszy/ susza na Cegle rospaloney.
 Drugi bład/ w ktory wymierzają się w padają/ twierdząc/ iż
 we Mszey Przasanctificatorum, w puszczonej Części Hostyey Po-
 swieconey do Wina nie poswieconego/ poświęca ię t a iż
 tak prawi Kapłan rozdając Komunię z tey Części Hostyey
 winem na poioney/ rozdaje pod obiema Osobami. Wszakże
 tych błędow wstydzają się wważnieyszy. Rus Dniei ani napa-
 wają Krwia Pánstwa Hostyey/ czego się wystrzegala przed tym
 y Cerkiew Konstantynopolitańska/ iako świadczy Michał
 Patriarcha Konstantynopolitański v Allatiusa Dissert. de Miss.
 Przasanctif. num. 17. ani iey susza na Cegle. Ta tedy/ Komu-
 niey w Kościele Lacinskim pod jedną Osobą, w Greckim pod
 dwiema, Roznitca, iako/ wielce różni między Kościołem
 Rzymskim/ a Heretykami/ y Jedność Kościelna targazła
 czona z herezya, tak nieróżni by namięny między tymże Ko-
 ściółem Rzymskim/ a temi którzy toż wierzą co y on/ iż we
 władzey Kościelney zostaje, albo pod jedną Osobą, albo pod dwie-
 ma dawać Sakrament wiernym.

twierdzą też władzo/ gdy jedna y taż Błowa Kościoła S.
Biskup Rzymski/ y jedna w Komunii Osobę pochwała w
Kościółce Lacińskim/ y obudwuch niegani w Greckim.

Mogłoby się tu ieszcze pomówić o inſzych Roznicach
miedzy Komunią Lacińską a Grecką: iako to: Czemu żyłes
czka rozdąła Komunią Grecy? Ano/ gania to samiz so-
bie/ na Soborze Trullanſkim Can. 101. rozkazuiać/ aby nikt
Sakramentu nieprzyjmował/ w złoto albo w srebro / ale
w ręce na Krzyż przełożone.

Także/ Czemu nie zo-
sobna Ciało/ a z osobna Krew/ ale oboie oraz zmieſzawſzy
dąła w Komunii Grecy? A Julius Pápiez piſząc do Bi-
ſkupow Egipteſkich/ zakazuje omaczać Ciąła Páńskiego, ale z-
osobna podawáć Chleb, z osobna Kielich. Káże. Ale ná to wſytko

to/ abym się nie ſerzył/ zapłaci Arnulphus. ep. 3. ad Bohe-
mos. który tak mowi: Chryſtus tym, z ktoremi obcowdł, to co
miał czynić, słowy, y przykładem zalecił: pewnego, iako miał
czynić, ſpoſobu niepodáł. Atu ſłuży ono, co powiadał: To czyni-
cie na moię pamiątkę. Nie rzekł: tym ſpoſobem czynicie. y: Idź-
cie Krzćdźcie: nie mowi: tym ſpoſobem: ráz albo trzykroć po-
grazdźcie. Czego tedy Chryſtus nieprzykázal/ choć y przykla-
dem ſwym niech co takiego zalecił; zoſtaie to wſytko we
władzey/ y ſporządzeniu Kościelnym. A zaty m czegośto
wiel Kościół niegani/ to nie różni w Kościółce.

¶ V. Skąd Różnice w Obrzędách? Dokogo należy
ſtanowić Obrzędy, y wiedzieć onich? Kánon.

albo Reguła Obrzędow.

NA Pierwsze Pytanie/ Odp. Teoiaćie ieſt ſrzo-
dło Różnic w Obrzędách. Jedno Różność Dmyſlow/

P 3

Aſca

Afektor/ Obyczajow/ Obrzędow/ albo Zabobonow przez
 Słych/ w ták rożnych Narodach / z ktorých z gromadził sobie
 Bościół Chrystus. Gdyż/ nie z Grekow tylko/ a Rusi; ale
 z Narodow, y Ięzykow, które sa pod Słońcem, stanął Ieden,
 Święty, Powszeczny, y Apostolski Bościół. Ták bowiem to
 żne/ á między soba wyliczonemi okolicznościami porożnio-
 ne Narody/ oraz przywieść do iednych Obrzędow rzecz była
 niepodobna. O Obrzędach tylko/ pamietna jest Philona Ży-
 dowina ia V. Mosis. 2. Sentencyá; *Wszyscy práwi/ stronia
 od obcych Obrzędow: y nierzá, iż tak wiele, ich włásnym czcił
 przybędzie obrzędow, ták wiele przydepca obcych.* Dla
 tegoż ile napoczątkách nawrócenia/ trzeba było wielkiey Kon-
 descendencyey; toż wedziła/ y co/ nie ták ná wola przez nágle
 práwa/ iáko ná rozum przez madre/ łágodne/ a cierpliwe na-
 mowy. Ták Apostolowie S S. wyrozumiewáli Żydom/
 zostawuiscie do czasu/ ázby sie sámi obaczyli/ przy ich nies-
 ktorých Starozakonnych obrzędach. Páwel S. obrzezał
 Tymotheusa/ Act. 16. 3. ktoremu Pawła S. postępkow-
 wi/ dáte Chryzostom S. nawrócenie ták wiela dusz które
 ten bestnásty Dzieiow Apostolskich w spomina Rozdział.
 Tenże Páwel S. obaczywszy w Areopagu Bożnice Pog-
 áništa z napisem: *Bogu nieznaíomemu;* Bożnice przy tytule/
 y powódze/ ktora v Areopagitow miała/ zostáwił; dość
 máiac/ że im ztey Bożnice do Boga práwdziwego wlázał. a
 potym zaraz na Kazaniu mądrze/ co też mieli rozumieć o
 swey Bożnicy dáł znáć: *Bóg, práwi/ on nieznaíomy, ktorego
 teraz poznawacie/ nie mieszka w Kościelach ręká uczynio-
 znych. &c.*

OBRZĘDOW.

Drugie Zrządło Różnic w Obrzędach, iest; **Potrzeba. Tę!** podczas przesławowania Chrześcian od Tyranow/ Obrzędy Kościelne z czasem się zgadzać musiały; y trudno było w onym wieku/ iedne po całym świecie stanowić Obrzędy. Ale władza ich zostawała przy Biskupach y Pasterzach parafialnych. Ktorzy stanowili to/ co się im zdąto w P. Bogusy przytomne radziły okoliczności/ dość mając patym/ żeby Ista ta Kelliey Chrześcianstkiey/ Sakramenta etc. wcale zostawały. Wszakże się w poważniejszych rzeczach odnosiłi do Biskupa Rzymstkiego/ iako świadczy tań wiele Rescriptow dawnych Pápiezow.

Trzecie Zrządło, iest; **Ożlebłość ludzka / niestatek etc.** Tę Bazyli S. Jakuba Apostoła / á Chryzostom Bazylego Misa skrocil dla ożlebłości ludzkiey/ ktorzy nieradzi Misy słuchali/ dla iey długości/ iako świadczy otę Proclus S. Uczeń. y Nástępcą na Stolicy Carogrodzkiey Chryzostoma S. Ser. de trad. Diu. Misa. kiedy Lacinicy nie testnili ze Misa: bo iuz po Bazylium y Chryzostomie/ Celestyn S. I. Pápiez kazał przy początku Misy cały spiewać Psalterz. Kościół potę Laciniski, widząc iż iedny długi/ drugim krótki Misa się podoba/ Psalterz ten do pewnych tylko/ wyietych z samychże Psálmow/ skrocil wierszow/ y Misa dogadzaiać wshytkim/ krótki uczynil. czym nie miał nabozenstwa wiernym/ iako zadaja Lacinikom niezważni Grecy/ zapomniawszy/ ze y vnich Misa skrocona; ale przydał. U Lacinikom bowiem / miasto iedney przeciągley Misy/ wolno kilku/ y kilkunastu słuchać Misy. co wiecey w zględem tań wiele rázy ponowionej Osiaty / wazy/ niż Misa iedna długi słuchána.

Pieca

HARMONIA.

Pierwsze y Drugie Źródło wyraził Nicolaus Antidoren. Episcopus Greczyn/in Expositione Mysteriorum Missæ, ad Basilium Phytæ Episcopum. Gdy, prawi / przyszedł Pociészyciel wten czas Apostołowie postwięcent sa Biskupami, a gdy w nich mieszkał zstąpiwszy w językach ognistych Duch S. wezacie czego było potrzeba Kościołowi / y każdego z nich, posyłać do Narodu, korego język dół umieć; oni Modły, y Obrzędy należące sprawowaniu Tajemnic Boskich, sporządzali, oglądaiac się na to aby Obyczajom y poiętności dogodzić Narodu, y na czasy utrapione, a za czadki Prześladowcow. Y podobnoć w Modłach, a głosach Roznica była między niemi: wszakże Opisanie y Wstawa Tajemnic, icdnaz była, która Chrystus podał. Apo Bogomowcach Apostołach, nie którzy z Oycow S S. osobno każdy z nich, y Modły poczynili, y tony głosow: y doskonałego Mszey S. obchodu Obrząd, iako Epifanius S. Bazyli Wielki, y Boski Chryzostom. A ci wszyscy oraz z strusmieni ożywiatacego Zrzadła Pociészyciela, naukę szerspali. Wc.

Dotego Trojakięgo Zrzadła możemy przydać Czwarte. Vpor, z Coreczka ięgo / Schizma. Bez wątpienia bowiem / gdyby Grecya dotad wdawney z Kościołem S. Rzymstkim zgodzie była / y wdawnym Posłuszeństwie / a obserwancyey przeciwko Stolicy S. Apostolskiej; y nie / iako przedtym / nie znosząc się z nią nie poczyniała: a Sobory / iako Siedm pietwshych / zaiędno z nią odprawowała: iuz do tego czasu ani by ćienia Roznic w Obrzędach / między Greekim a Latinskim Kościołem / nie zostało. Bo by sie takt musiało widzieć w spolnych korrespondencyach / y zjazdach / czemu co

OBRZEDOW.

sie stanowi albo odmienia/ y co ma sie stanowić/ albo od-
 mieniać. y gdzie: y własnym zdaniem przystepowało by sie
 do slusności. Ani by sie co starowilo/ albo odmieniało po-
 miestna szeregulna władza/ iako sie stanowilo/ y odmienia-
 lo wiele w Greeey. Czym niżej. Widziało by sie tez na
 oko/ iż w Jednym Kościele/ lepiej aby wszytko było iedno.
 Aby/ *Moie a Twoie*, niebyło powodem do zwady. Na ostatek
 bedać tak domownikami Kościoła S. Rzymstkiego/ a zbliska
 przypatrzysz sie / iako sie Duchem S. y sam rzadzi / y
 rzadzi Kościoły wszytkie ine; bezpiecznie by sie spusćilo na
 zdanie iego w każdzey y namnieyszey rzeczy/ ani by sie chciało
 wiecey wiedzieć/ czemu to tak/ a to inaczey ic.

Stych wszytkich Zrzedeł to też wyczerpniesz; iako nie vs-
 chronne musiały bydź w Kościele Bozym Koźnice w Obrze-
 dach. A iż trzeba Dozorcy Obrzedom / ktoryby y w Obrzes-
 dach samych/ y w Koźnicach ich/ miarkować vmiął.

NA Drugie tedy Pytanie/ Kto jest Podawca, y Dozorca
 naywyzszym Obrzędow w Kościele Bozym? Odp. Iż
 Biskup Rzymsti. Ato lub przez Sobor/ lub sam przez sie.
 Co bowiem może Ciało Kościoła powaga Słowy zgro-
 madzonego na Sobor; to / y ieszcze bardzicy sama Słowa.
 do ktorey toteż samo należy rozsądzać; y czy, albo na co trzeba
 Soboru, czy nie? y iesli dobrze stańło wszyrko na Soborze?
 Wladowod tey Prawdy/ dość na iednym tym Słowku y vs-
 Słowa Weielonego/ w Pietrze do wszytkich iego Nastep-
 cow wyrzeczonym/ Pás. Ktore kto zrozumieć zehee; doy-
 rzy wnim/ iako wsfelkley iney Pasterzowi Powsechnemu

Q

właś

HARMONIA

własney / ták y tey nad Obrzędami powszechney władzey.
 Władza bowiem Obrzędow / jest władza własna Pasterska;
 a iż Biskup Rzymski Pasterczem jest od Chrystusa całego Ko-
 ściola; co do niego należy / ták o wszystkich innych Pasterskich
 rzadách / ták wiedzieć yo Obrzędách całego Kościoła. Posta-
 nowiłszy Przełożonym nad całym okregiem ziemie, tego zda-
 niu, y władzey wszystko a wszystko zostawił, mowi Chryzostom
 S. o Pierwszym Pápiezu Pietrze S. Hom. de S. Ignat. O-
 czym niewatpiał dáwny Kościół Grecki / ták daie znác ono
 w Grekow Axioma, ktorým bez żadnych innych dowodow / ias-
 to Prawda w Kościele iawna / y wszystkich pewna / zżás
 Zborzysze Obrzoborcow / ktore oni powszechny Soborem
 nazywac chcieli / Stephan S. Wyznawca / y Meczisł, gdy mowi:
 Oniesłusza! á takoz Powszechnym nazwan bydz może Zbor, ná
 który nie zezwolit Przodkuacy Stolicy Rzymskiej Biskup &
 bez ktorego niepodobna poczác co w Rzeczách Kościelnych. Sa-
 te słowa położone w żywocie S. Stephana napisanym od
 S. Damascena. A Obrzedy są rzecza Kościelna. A iż po-
 placa w Grekow powaga Cesarsta / ták iż ich Rescripta, mie-
 dzy Kanony wchodziły Kościelne: (Sad, Volumen Prawa Du-
 chownego Greckiego / nazwane jest Nomocanon, to jest z
 Praw Cesarstkich / y z Kanonow Soborowych złożonym ias-
 toby Statut: itedy dam tu / za Prawda naszą / Cesarza ktorego
 Menologia Rownym Apostołom nazywais / Konstántyna
 Wielkiego: Ten Swiety Pan / in Edicto, tytułue Papięza /
 Xiążęciem wszystkich całego Swiata Káptanow, ktorego, prá-
 wi / zdanie, czego kolwiek do obmysłu czci Boskiej, albo do usta-
 lowania Wiary Chrześciánskiej potrzeba, rozporządza. A co
by było

by było w Kościele/ y w rzeczach do czci Bóstley należących/ i takie są Obrzędy/ bez takiego Dozoru: Patrzymy tak ida Obrzędy po całym świecie w Kościele S. Rzymskim: i tak się świeci w nich przy Rełicy ku Bogu prawdziwey wstrzney/ ozdoba tey też czci powierzchney Bóstley: Przyczyna. Iż. Oko całego Ciała Kościelnego/ i tak Papieża nazywa S. Tarczyn Pátryarcha Konstantynopolitański Ep. ad Adrian. PP. jest jasne/ y niezmiurzone nigdy. A Gdzie promień Ośła tego/ nie przypuszczony/ nie bite/ widzimy co się też dzieje.

Władzy tey Wławyższego Pasterza nad Obrzędami/ idźle Kanon/ albo Reguła Obrzędow. A są Vstáwy Papieście/ y Soborow od niego pochwalonych o Obrzędach, albo szkoła Obrzędow. Stąd dwóch się rzeczy naucz. Naprzód/ iż Obrząd który kolwiek od Biskupa Rzymskiego narzany nie jest; iesli nie będzie podeyrzany; tedy namnicy nie będzie Obrząd według Kanonow/ albo iako Łacinnicy mówią / nie będzie Cerimonia Canonica. Powtore. Iż ci/ którzy nie są Ritus, to jest/ Nabożenstwa Rzymskiego/ ale albo Greckiego/ albo innego od Stolicy Apostolskiej pozwolonego; z potrzeby/ albo przyczyny słusney/ mogą zasiadź Obrzędow Rzymskich. Chybaby wyrażnie bronie tego miała Stolica S. Apostolska. Tak/ dla wygody ludziom zabawnym/ podróżnym/ za dusze zmarłych/ y z innych słusnych przyczyn/ godzi się mieć Greczynow i Wskę Grecką czytana/ y w jednego Ołtarza/ iako czynia Łacinnicy: godzi się we Wskę Ewangelia przenieść z jednego rogu Ołtarza na drugi/ żeby wiedzieli ludzie opodal stojacy/ kiedy się czyta Ewangelia: dzwonkow zażywać/ gdy się odprawuje Konsekracya/ aby się kłaniali Bogu

Q 2

w Sakra

we Sakramencie . 20. Gdyz to iest patrzac na Kanon /
nie samemu wynaydowac Obrzedy. co czynilby ten / ktoby
chcial naprzytkad miasto dzwontka / zażyć inšego iakiego we
Wšeyznaku // niezwoyčajnego Kościołowi. a gdy by to iez-
szce czynil / stoniac od Obrzędow Lacińskich / szeregulnie
dla tego że Lacińskie sa / trafiloby Schizma.

R Z E C Z S Z; Jesli tak opprasie o Papięza //
Obrzedy tych Kościołow / ktore nie ida za Obrzędami Rzy-
skimi / pretko wygasna: a Rzymskie rytko zostana.
Odp. Ten sie tego ma bac / kto tak upornie stoi przy Obrze-
dach, że gotow rwać sie dla nich y od Kościoła. Bo taka
zawzietosc / obraca Obrzedy przeciwko Kościołowi / y Jes-
dnosci Kościelney. Ano Obrzedy dla Kościoła; a nie Ko-
ściół dla Obrzędow. A kto cale sie podda Zdanii Pa-
stierza Naywoyższego: ten nie bedzie trwał / iakozkolwiek spo-
rzadzi Pasterz. Wiedzac / że bardziej on wie z Ducha S. sobie
w Rzadach przytomnego / co komu / y Kościołowi wygoda
nieyšego. Aleć / ani sie bac trzeba o odmiane. bo sam gust //
ktory maš w swych Obrzędach / Oycowi Swietemu / iako
Oycowi / iest dostateczna racya / że cie przynich zostawi / ow-
šem do nich zagrzeie / byle cie w Kościele powšecnym za-
trzymal / a do nieba zaprowadzil. A tak iest Paaxis Stolicy
Apostolskiej. Apontowaz sie mowilo o Władzey Papię-
skiej nad Obrzędami; niezdrogi bedzie / dotknac yobiásnic / iak
wielka iest cała w Kościele Bozym władza Papięska. Bo ta //
przed oczy položona / yzmocni tamte / iako czastke swa wła-
šna / ktora w sobie zamyka: y na rękę bedzie Ofierze S. że
y tym / w ktorych / dla oderwania sie ich od Kościoła / musi
bydź;

bydź płonna/ włożawszy do Głowy/ włoży do iey skutkow.

75
S P X T A S Z tedy Naprzod; Ják iest wielka w
 Kościele Bożym władza Papiesta? Odp. Po władze
 dzey Boskiej/ po ktorey ta pierwsza iest na ziemi / nie máś
 władzey wiekszey na świecie. Cokolwiek bowiem nie iest
 przeciwko Bogu/ y Prawu iego/ to wszystko może Pápież.
 Ato z Przywileiu od Chrystusa iemu nadánego / y w całym
 Kościele przez Sobory/ Kánony/ y Dyce S S. ogłoszonego/ y
 przyietego: Paś. *Maxim S. Ep ad Petr. Illustr. Nay-*

*blógostawieńszy Ociec Naswieszego Kościoła Rzymskiego, to
 iest, Srołca Apostolska, od samego Słowa Bożego niestwoozonego,
 ale y od wszystkich Świętych Synodow, według Kanonow
 Świętych, ygranic, wszystkich ktore są w całym Świecie, Ko-
 ściółow Bożych, we wszystkich rzeczách, y wszelakim sposo-
 bem, wzięta, y ma zwierchność, powągę, y władza wiazác,
 y rozwiazywać. Gc. Cokolwiek tedy do Wiary/ cokolwiek
 do obyczaiow// cokolwiek należy do Obrzedow/ cokolwiek
 wacpliwego záydzie w Kościele/ wśelkie Roznice/ iednym
 słowem wszystko, y wszelakim sposobem, to iest oprocz wśel-
 kiej wchony/ należy do Trybunálu Stolicy Apostolskiej/
 y iey powinno sluchać Wyroku. Głowa iest (Pápież), kto-
 rey członki pytać powinny, co wterzyć, co rozumieć, czego się
 trzymać, mowi Cyrillus S. in Thesauro.*

S P X T A S Z Powtorze; Whyteż Świat po-
 winien sluchać Papięzą? Odp. Whyteż Świat Chrze-
 ściański/ to iest wśyscy Chześciance/ y ktosis iedno nazywa-
 Owca Chrystusowa. A tak/ wśyscy wobec / y każdy so-
 sobna / iako członki Głowy / nietylko Biskupi/ ale y
 każdy wierny/ aż donamieyszego: á Biskupi/ nietylko każdy

3ntch 30sobna/ ále ywoysey oráz/ iáto gdy sie zláda ná Sobor.
 Głowa bowiem jest całego ciała. ktorey cokolwiek wiernych
 jest, wszędzie podlegała, mowi Ennodius, in Apologet. Prze-
 toż Grzegorz II. Papię in Capitulari do swych Legátow
 in Baioriam c. 5. przypomina im/ áby upomináli tych, którzy
 Krześć przyma, że od tego czasu potrzeba im będzie, posłusza
 nemi bydź sercem ochotnym bárdzo Biskupowi Stolice Apo-
 stolskiej, ktoremu wszystko podlega Reliá, y cała powszechność
 Narodow, pieczęcia imienia Chrześciańskiego naznaczona: á-
 by bez nagány, y ulubionym z stáld się Ciałem Kościoła przez
 Chrystusa Páná naszego. Zaczym y to idzie/ iż on sam
 teden tylko niepodlega nikomu/ y żadnego Trybunálu nád
 soba niema oprócz Boskiego. Stadze/ czytamy Ka-
 nony o Władzey nád Kościołem Papięstiey/ y Schizmatycy
 są dalece nie przá ich/ iż znich síla sie dowodzić/ iż władza
 Pápięsta nád Kościołem z Kanonow/ á nie z Prawa idzie
 Bożego. Ale żadnego Soboru/ y żadnego Kanonu niemá/ i-
 ktoryby Papięza poddawał Kanonom/ ábo Soborom/ y
 Trybunálowi Kościelnemu: Posłucháymy S. Maximat
 cudownego wśady Stolice Apostolskiej Obronce; co piše
 do Opáta Thalassyuśa: Kościół, práwi/ Rzymski, pocza-
 wszy od dawnych czasow. aż dotad, iáko stárszy nád wszystkie,
 ó sa pod Słońcem, Kościoły, nád wszystkimi zwiierzchność ma.
 Co máte, y ten los otrzymáwszy, ták od Soborow, y Apostolow,
 iáko y od Naywzszey nád niemi Zwiierzchności; dla podnieśio-
 nego wniem Naywzszego Biskupa, żadnym zgoła Synodalnych
 papierow Wyrokow niepodlega. Iáko też w tych rzeczách wszy-
 scy mu podlegáia według Prawa Kapłáńskiego. Przez Naya-
 wysza

O B R Z E D O W.

wyższa nad Apostołami Zwierzchność, albo rozumie tu / *Stolica*
 ty ten Wyznawca / zwierzchność Piotra S. nad Apostoły /
 ktora on miał nad nimi naywyższa na ziemi; a taż daie znać / iż
 władza Papięska idzie aż od Piotra przez sukcesyja. Albo mo-
 wi o zwierzchności Chrystusowey / y Boskiej: a taż odnosi
 władza Papięska do Wstawy Chrystusowey / y Prawa Bożo.
 Inkey zwierzchności naywyżskey nad Apostołami / nie widać.
 Większą trudność byłaby w tym. Jako to Oycowie S S.
 władza Papięska do Wstawy Chrystusowey / y do Kanonow o-
 sąż odnosi? Jesli bowiem władza Papięska od Chrystusa /
 toć nie od Kanonow? A iesli od tych / toć nie od Chrystusa.
 Aprzecie Oycowie S S. sami sobie nie przecza. Odp.
 Oboie to Prawda. Chrystus daie władza Papięzowi, dając
 Kościol / też daie / objaśniając / że jest władza dana od Chry-
 stusa / y przy niey Papięza / wyznaniem tey / zachowując. Taż
 daitemy Tytuły należyte Osobom Wielkim / ktore oni y bez
 nas maia. Sobory bowiem Kanonami ktore około Prawdy
 stánowią / niestanowią Prawdy nowej / ale stara objańniata
 Prawda. Co S. Maxim. o Kościele Rzymskim; to zwia-
 sley wspomniiony niedawno Eanodius. y tamże in Apologet. o
 Papięzu: Drugich, prawil / podobno ludzi sprawy chciał Bog, a-
 by przez ludzi, odprawę y kontec brały: ale Stolicę tey Biskupia,
 swemu, bezbałasu Prawnego, zachował rozsądkom.

S P E C I A L I S Potrzebie. Jakież należy Posłuszeń-
 stwo Naywyższemu Pasterzowi od Chrześcian? Odp.
 Slepe. podać bez wszelkiego badania / rozum y wola zdas-
 niu y woley tego. Bo Posłuszeństwo ktore takim nie jest / wes-
 dług Oycow S S. ani Posłuszeństwo jest. *Ktokolwiek bowiem, mo-
 wi* Microlo

HARMONIA.

Micrologus c. 25. nie uczynił, iedno to, co czynić uprządt *nas* *swym* rozumie, osadziłgo każdy, iż sie Mistrzowi, ale zdaniu własney wolej dogodził. Zamysła: To tedy szczerze Posłuszeństwo, acz wszystkim Mistrzom naszym duchownym bezwzawpienia powinniśmy; wszakże naybárdzicy powinniśmy ie z uprzejmego serca Stolicy Apostolskiej, ktora caley Reliiey Chrześcianskiej Głowa jest, y Początkiem. Za wszelka Namowe ina do tego Posłuszeństwa/stanie mym zdaniem/ cudowny prawie/ a ludzka siła nie dokazany Przykład Lacinnikow: ktorych Posłuszeństwo przeciwko Papielowi Rzymskiemu / tak opisał do swych w Grecyey Przyjaciol/ około Roku 1300. Barlaam Bycacencki / a caczey Hieracenski Biskup, Ep. 1. Tego prawi/ Narodu, (Lacinnkiego) wszystko mnostwo, pod iedna jest wyzywane zwierzchnością, to jest, pod Rzymskim Kościołem, y iego Biskupem, ktorego wszyscy czczą, y boia się: nie iakoby bronią y mocą panującego, a ni iako ludzkim Prawem, albo Rodzain sukcesyja, albo pogłosem popoństwa panowania dostępniacego, ale iako odsamego Chrystusa Pana naznaczonego, y na ziemi, az by mieysce iego trzymal, postanowionego. Atak, co on przez listy roskaze, ze wszelka wczciwością, wszyscy, nie tylko iako Apostol. iskie, ale iako Pańskie Pismo przymiia, y czczą: y nie tak trudne^o roskazać nie może, żeby spokojnie wykonać gorowi niebyli, y wszyscy dopuszczaiia poprdwić, y radzi odwołai, co on kaze: y y od niego wszystkich Kapłanstwo zawisło. Ton ze wszystkim / ktory przy boku ie^o jest, Soborę, zwielka powaga, y władza, nie boiac się przeszkody ni od kogoż, naprawia wszystko, sprawnie, potwierdza, kásnie, stanowi, zakáznie: posyła do wszystkich stron Doktory, aby wizytowali wszystkie Prowincye, y Przełożone w nich

wnich nad duszami: yrostrzasali, iako się zachowula, iako prawiła Tajemnice święte, iako się obchoadza z trzoda Panska, iako sami żyła: aby za doniesieniem tego wszystkiego, y na czym schodzi, stolica ona dotożyła, y w czym się wykracza, zganiono y naprawiono było.

Na tym Barlaamą Swiadcetwie z Dygresyja moja o Catey władzey Papieskiej, stanawşy / widziesie na ścieżce mey / z ktoreym był zstąpił. Oto bowiem / sama ta tań piękna Kościola Lacinskiego / pod Biskupem Rzymskim Harmonia, w Kaznie na oko / is iako wszelkich inych Rzadow / y Porzadkow Kościolnych / tań y Obrzedow / nikomu inemu nie jest od Boga / swierzony Dozor: ani Magister, to jest Doktor Ceremonij, we czci powszechney Boga Najwyższego / na ziemi / zaden / nie jest oprócz Biskupa Najwyższego Rzymskiego / ktory / aby tań wiele / y tań różnych Rozumow / y serc / w jedno zanie / y wola iedna tu powszechnemu Kościoła Dobru / zwiazać y spoić nie zdołał: gdyby od samego Boga przysła / wiony do tego nie był: y władzey Odniego samego niemiał. Gdyż / komu Bog władzey do czego nie da; temu y pomocy wymyśla. Jako widziemy we wszystkich Dissydentach / którzykolwiek Kłecie poczyna / wnetziesie y wali.

Rzeczesz. Azaz nie iedneż zawşe bywały Obrzedy w Grekow; ktorym daie to glos pospolitny / is przy nich zostaić y dotad Starożytność Obrzedow / wzięta, od Apostroflow / y Oycow SS?

Odp. Mowi to nieświadomi Kościola onego / y czasow iego dawniejszych. W ktore wey / rzawşy / naydziemy / y nieiednakość wşedy Obrzedow; y Dymy / Przydatki / Odmiány w nich / znaczne. A is sama tylko

R

Mjs

HARMONIA.

Missa/ o ktorey tu teraz mowimy/ dam na przyklad: ta w nich
 przez pierwsze cztery wieki Kosciola/ nie ledna byla w wshyt
 lich. Jedni zażywali **Missey** **Klemensa S^o**. drudzy **Marta**
Inni Jakuba: potym **Epiphaniusa**/ **Bazylego**/ **Chryzosto-**
ma. A **Bazyli** strocil tamte przed soba dawnieysze: **Chryzo-**
stom Bazylego; y te iuz tylko dwie zostaly/ ktorych y dotad
 zażywaią **Grecy**/ a **Apostolskich**/ **Bięgi** nam iuz tylko dos
 chowuią same/ acz **Missa S. Jakuba** trwa ieszcze w **Ormian**.
We Missey Bazylego/ y **Chryzostoma**/ przeż dwanaście cás
 lych wiekow/ co niemiala bydz odmiána: *Offertorium* tedy
 ktore jest **Przedemissa**/ znacznie wroslo/ y co rás przyrásta
 go. **Widziatem** **Stuzebnik**/ albo **Misal** **Mostkiewski** druto-
 wány/ w ktorym *Offertorium*/ ledwo sie dlugoscia nieroz
 wna samey **Missey**. A w starych **Manuskryptach** **Missey** **Baz-**
ylego/ y **Chryzostoma S.** **Modlitwa** tylko *Offertorij* nays
 duiemy. **Wiec** **hostya** z **Chleba** gotowano przed tym w **Bas-**
tryksey: teraz na **Osobnym** **Oltarzku** w samey **Swiatnicy**,
 to jest/ w czesci **Kosciola**, ktora w **Grechow** zamyla **Oltarz**/
 y **Kapłana** z iego **Affystencya** **Oltarzna**. **Psálmy**/ y **Anty-**
fony na poczatku **Missey**/ iato teraz ida/ sporzadzal kto in-
 ny/ a nie **Bazyli**/ albo **Chryzostom S.** **Litania** **wischa**/ od-
 ktorey sie zaczyna **Missa**/ w starym **Exemplarzu** **Missey** **Baz-**
ylego S. ktory mam w sobie/ jest polożona po **Intronicie** /
 iato w **Rzymian** **Kyrie eleyson**. **Hymn** **Trisagij** dołożony jest
 po **S. Chryzostomie**: y **Modlitwa** **Trisagij** iuz ani **Bazylego**
 jest/ ani **Chryzostoma S.** **Hymnus** **Cherubicus**, stanał za cás-
 su **Justyna** **Cesarza**/ także y **Modla** do tego **Hymnu** należa-
 ca. Mam **Manuskrypt** **Grecki** **Missey** **Chryzostoma S.** **Pro-**
cy *Credo*

cy *Creto*, także ludzjom spiewać; toż y *Misa* wyzey wspomniona *Bazylego* *S.* á teraz inż to *Grecy* *Rzymskim* nazywają *Obrzęd*. Komunia komu pod iedną osoba dawano/ á to nie tyżeczka/ ále wreka; komu pod dwiema; á tym co pod dwiema/ osobno *Ciało*/ á osobno *Krew*. *Modla* *Zaámbonna* w *stary* *Manuskrypcie* *Greckim*/ inſa teſt we *Mſey* o *Anyoách*/ inſa we *Mſey* o *Apoſtoách*/ inſa w innych. A teraz iedna y taż w kaźdey *Mſey*. Czytáy *Allacyuſa* glibo to rzeczy *Grecz* *kich* wiadomego/ y *Greczyna*/ lib. 3. de *Eccl. Occident. & Orient.* perper. *Concord.* cap. 12. & 13. y *Differt.* de *Miſſa* *Práſantif.*

Goara in *Euchol.* *Notis* ad *Miſſ.* *S.* *Chryſoſt.* v *ktorych* naydzieſz tego *rotecy*. ciż/ wſtąpić y do *Autocow* *Grec* *low* *ktorzy* ſwiádecza *o*tych *Roźnicach*.

Idac do *Oſtátniego* *Parágráfu* *ktory* będzie o *ſpo* *ſobie* *Pożytecznego* *ſluchania* *Mſzey* *S.* *z* *dałomi* *ſie* *ten* *Pará* *gráf* *ſkonczyć* *z* *Hieronimem* *S.* *Ep.* 57. ad *Damaſum* *P.P.* *Przeſtrogę* w *párze* *ſłow* *zámniona*/ do *tych* *ktorzy* *ſie* *nie* *czuia* *bydź* w *iednym* *Ciele* *Koſcielnym*/ y *członkami* *Ko* *ſciola* *nie* *sa*: áby *wiedzieli*/ áż *im* *nie* *nie* *pomoże* *Oſiára* *Ciała* *Chryſtowego*, *ieſli*/ *ia* *oſie* y *wyzey* *wpomniáto*/ *ie* *no* *nie* *ba* *do* *z* *Ciałem* *iego* *duchow* *nym*, *Koſciółem*; á *żeby* *poczuiwalis* *ſie*. *Hieronim* *tedy* *S.* *mowiac* o *Koſcióle* *Rzymſkim*: *Kro* *kolwiek* *práwił* *oproc* *z* *tego* *Domu* *Baránka* *pożywa*; *Pohánies* *ieſt*.

- ¶ VI. *Spoſob* *krotki* *Afektowy* *nabożnes* *go*, á *pożytecznego* *ſluchania* *Mſzey* *S.* *badź* *Rzymſkiej*, *badź* *Greckiej*.

Ka

Afekt

HARMONIA

A Sete/ile skuteczny/sam sie niedobedzie/ tesci go nie w
 zbudzi Wrażenie iakie nabożne Rozumu poratowane
 go Wiara S. y blaśkami/ a powabami Retunkow wnetrze
 nych Boskich. Ja tedy/ dam tu krotkie do wważenia Puns
 kicli na cały Żywot Chrystusow wiażac ie do Tajemnic tez
 goś Naswiatkiego Żywota Chrystusowego/ iako ida we Mszey
 w Parigráfię 3. obiaśnione; y to nie na wśytkie/ ale na cel
 nieyke tylko. Bo y natych bedzie co czynić. Wiatracę y Afes
 tcy/ iakie z ktorey Tajemnice/ albo Punktu oniey/ dobydź sie
 moga. Tobie zostanie część w tym dziele nayprzednieysza;
 Proście P. Boga żeby on nauczył/ y zagrzeał/ y samemu wśi
 kowaniem/ na łasce y pomocy Boskiej w spártym/ raczo
 przyzojyc sie.

A Naprzod chce słuchac Mszey S. weź to sobie
 w mysl/ że do Rzeczy/ y Sprawy przystepujesz/ nad ktora
 poważnieyszey Swiat nie ma. Tu Kalwaryya maś odnowio
 na/ y tym co sie na niej/ przed pultora tysiecy lat działo/ ná
 ten Obitarz/ na ktorym sie Ofiara ktorey przytomny jestes/ od
 prawuje/ dzis iakoby przeniesiona. Tu Audyeencya v Ma
 jestatu Boskiego/ nadokazanie naprzod naywyższych interesz
 aow Boskich; potym całego Swiata/ y twoich własných //
 wśytkich/ z jednána Kwiatu Chrystusowa tuś przytomna //
 a za toba y teraz mowiacz. bylebyś obyczajnie/ y iak trzeba/
 wmiat sławac/ y zachowac sie na niej z swey strony; nades
 wśytko b. dac wśanie łaski Bożey.

W Domu tedy ieszczel/ gdy maś isc na Msa; Pomysl
 krotko/ a wważnie/ Dekad! y Poco. idzieś; a w zbudz w soz
 kie Wiardę. Miłość Boża, albo Skruczę. y/ Korzisz P. Bogu
 A pomo:

23
OBRZEDOW.

Spomogać tu / iako y przed każdą Modlą / pierwsze dwa
wiersze Psalmu 142. *Panie usłysz modlitwę moję: przymi w
uszy prosbę moję w prawdzie twoiey Oto bowiem Prawdę twoję.*
ktoraś mi podał, to jest *Wiarę S.* wyznawam: y naley zakładać
spiawy, y modły moie. *Wysłuchaj mię w sprawiedliwości*
twoiey. Oto bowiem z łaski twey nie czuję się do grzechu cięż-
kiego, dla ktorego miał bym być w niełaskę twoiey: a jeśli
też w grzechu jakim jestem, a niewidzę go do siebie, żałuję
zań dla szczerę miłości twoiey: a ty przebaczywszy weyrzy na
mię w *sprawiedliwości twoiey,* to jest przez łaskę twoję vspra-
wiedliwiająca, y przez nią godnym mię czyni abym był wysłu-
chan od ciebie. *Anie wchodź do sądu z sługą twoim.* Nie-
rostrząsaj scisle sprawczek moich, z których choć drugie nie-
będą y grzechem, ale niedoskonałostka tylko jaka, będą icdnak
drugdy okazać tobie, że odwrócisz się, y vmkniesz ręki, za kto-
re y vmknieniem, posłiznie się człowiek, y obáli, a potym y zgi-
nie. Co studzy twoi, a Nauczyciele nasz Oycow wie SS. nazywają,
straszniemi, a skrytemi sądami Twemi.

Do Kościoła przyśledhy / jeśli jestże Kapłan ze Nfka nie
wyśled / nim wynidzie / ty tym czasem / Wważay sobie : Jako
Bog przed wieki / Syna rodził sposobem Rozumnym żadne
mu stworzemu niepoletym. A iako w tymże Punkcie Wie-
czności / w którym go rodził sobie / iuż go rodził y nam / z spol-
ney z nim / y Duchem S. Bady / y w podobania postanowi-
wszy / aby w pewnym / wiekow ktore stworzone bydy miały /
czasie / dla nas y dla miłości a zbawienia naszego / człowie-
kiem się zstał / w żywocie nayszystszej Panny w ciele cierpie-
liwym / pracował / cierpiał / umarł.

R. 3

Oratio

HARMONIA.

Orána bárdzo, y pokwapiona miłości: przed wieki, kiedy mię nie było, y przez wieczność, iák długo mię nie było, iudem był myśla twoja Boże w Troycy iedyny, Myśla twa były, Iednorodzony Synu Boży, nędze moie, ktoreś miał w cieie znosić, práce, Krzyż, śmierć dła mnie. A ia co? Iák późno począłem myślić o Tobie! Kiedym począł iako myśleć: y czym się odważył na co dla ciebie? Albo yczy myśleć? &c. Porachuy się tu/ iakoś w stanie twym służył P. Bogu/ a iakoś był wdziszczon za ták wielkie Dobrodziestwo/ że Syna swego dał dla cie. Zaśluy za niewdziszczność. A postanow lepiey służyć P. Bogu. Jeslibys się też/ czego nie day Boże/ poczuwał w złym stanie. Tu się otrzasni y odważ/ od tego czasu obroć się do P. Boga: y szodli sobie zaraz obśtaluy/ spowiedź co napretka/ Rado Dycow Duchownych etc. Proś P. Boga/ ofiarulac na te Intencya same te Msa S. ktorcy chce słuchać.

Gdy Káptan wychodzi z Dátrystwey/ y przystępuje do Ołtarza/ ástana w sby w Osiatnie^o siopniá Ołtarza. zaczyna Msa S. B. de w wázał Syna Bozego wychodzącego z łona Dycowostiego/ á człowiekiem zstającego się w żywocie Pánienstkim. A iako w pierwszym zaraz momencie Poczęcia swego ofiarował się Bogu Dycu / y slubem obowiazał/ na wszystkie niewczaszy/ práce / kontempty/ meki/ y śmierć na ostatek Krzyżowa dła mnie. dla czego też/ chciał Ciáło przyiać cierpietliwe. O Momeńcie drogi! w którym zważona iest, y odważona cena dusze moiey: lecz o iako wyższa nad moię wszytkę istotę, iako skwapliwie stanęła! Dość było, y to z zbytkiem nieskonczonym, na iednym westchnieniu. Dość, Wcielona Miłości. wspomnieć było kiedyżkolwiek ná mię: nie w momeńcie ták poważ

O BRZE DOW.

poważnym, gdy się witało cztowieczenstwo Twoje z Bostwē Twym. Dayże mi wždy teraz, w tym momencie, choć tak późno, już całę odważyć samego siebie dla ciebie. Day mi pierwszą ząwzse myśl, przed inemi wszystkimi, o tobie. *Bzuczisz pod nogi Wielonemu Panu/ wczasę twe /fortuny/ honor/ y w tego odważyysz/ y oddasz dostonala dyspozycyę/ gotow bedacdlamilosci ie°/ wstapic tych rzeczy/ pod miateczka od niego naznaczona: a łaczac Rezygnacyę te twoię/ ziego naswistosa na wszytkie niedostatki/ hanby/ Krzyże Rezygnacya.*

Gdy Kapłan mówi Confiteor, a we Mszy Greckiey spiewaia Hymn. Jedynorodny Syn. *Dważ/ iako Syn Boży zciatem ludzkim/ przysiał oraz postac Grzesznika/ biorac nāsie nie tylko grzechy nāsę/ ale nieiało ynieślaws/ ktora dla grzechu zm azani iestesmy/ y bezecni przed Bogiem y w samych siebie. Aiało w żywoicie iesze Macierzynskim już słuchal tytułow/ ktorými go miał tytułowac swiat / a nāswolecie narod iego wybrany Żydowski: Grzesznikiem, Samarytanem, Klāmca/ Falszywý Prorokiem, Práv gwáltownikiem, Czt y Krolestwa chctwym, Buntownikiem, Zwodzicielem, Przeklętym, Zarłokiē, niegodnym żyć, śm'erci godny, Bluznierca, Heretykiem. &c. &c.* A Tobież należa te Tytuły, szczerą Niewinności, y Swiatobliwosci! Nie tak, do mnie niech przeniesione będa, bo są moie własne, y mnie należą. Vszytulę, gdy cię tak tytułują: nastawiam z chęcią, gdy mnie. &c. *Gotow badz dla Nilosci Chrystusowey / y przykladem iego / a wiednosci niexymowney pokory/ cichości/ y cierpliwosci iego/ cierpieć w niewinności. zwłafszaz/ że to iest własnies z Chrystusem cierpieć.*

Przy Introicie; Dważay przyscie Chrystusowe widome na swiat

na świat przy Narodzeniu. A iáto/przyszedł na świat cicho/y w
 milczeniu. to jest; w niemo wlectwie: y bez okazalosci sádney
 swieckiey. A iáto/gdy już y mowić począł/przez lat trzydzieści
 milczał do ludzi/nie dobywając do nich starbow Mądrości
 swoiey. tudzież/ia to będąc nie tylko Panem Chwały iáto Boga;
 ale y z prozienia według czlowieczestwa/ prawdziwy synem
 Dawidowym/ y Krolewiczem; prywatny jednal żywot pro-
 wádzil / y rzemieślnicy / pomagając rzemiosła Iozefowi.
 Btwore oboie milczenie wyraża Obrząd zamieniony Ewange-
 licyz ktora czyni *Introitu* Káplan v Grekow/iáto maś w Rus-
 bryce *Introitu* w Ecphonematach. Ta Pokora Twoia,
 Iezu nayspokornieyszy, y to Milczenie Twoie, depce Chępe,
 y swiegotliwość moię. Ty Mądrość nieskonczona, przez lat
 trzydzieści, mogąc niezmierne Swiátu zostawić Skárby Nauki
 twey milczył, y czekaś czasu zamierzonego od Boga Oyca: y aż
 przykońcu żywota otwierász ysta vczyc ludzi. Iá się pnę z
 tym, czego y sam nie vmieć ieszcze, vczyc: gđzieś y nie zawoła-
 ny. Ty Pán Maieštátu, zniżał się do podlego rzemiosła, y ru-
 lił się w v bogim domku Rzemieślnicznym, Iá nąd stán gđzieś y
 powołanie moie szukam byđż widziány, znány, poważány.
 &c. Wtąd mię tego od tąd dla ciebie. Vczyniś Bezygná-
 cya wshytkich talentow twoich Wolecy y dyspozycyey Boskiey
 przez Przelosone: áni áte sam będziesz nátracał na plauzy
 ludzkie. Będziesz też vchodzil wżierosci v ludzi ktora jest nad
 Stán y Wokácya twote: albo/iesli według Wokácycy, Zbys-
 tu.

W Wtorey Części; Gdy czyta *Epistolę* Káplan. Vważay/iá-
 to powołał Apostoły za soba Chrystus. á iáto ochoczo sli
 ganim

żaním porzuciłszy wszystko: Jako żnich wybrał dwanaście przednieyszych/ ktorých sam chciał. A to/ do wielkiej sprawy: aby Ewangelia toznosili/ y ogłasiali po całym świecie. wiec iako przy teyże Klekcyey Apostołów/ miał oraz przytomnych w myśli swey y wszystkich / ktorzy po Apostołach/ aż do tego czasu pracują/ y pracować beda w Ewangeliey: y tych/ ktorzy pomoca im są/ y beda w nawroceniu Narodow: iako Monarchy/ Pany/ Magistraty/ y ktorzy kolwiek władza iaka do tego przyłożyć się mogą: A iako zawszystkich/ cała noc przez się strawił na Modlitwie Bożey. Luc. 6. 12.

O Prawdo! która zstawszy się Ciałem, wydałaś Głos twoy, na wszystkie Świat, odbiiający się od Apostołów twoich do ich następcow, a przez nie od Narodu do Narodu. Oto brzmi złości twocy y w wszach moich. Niechże niestawa nam nic: ale pochop wziawszy, od tego to jestem, co mam. co mogę zdaru twego, idźcie do tych ktorzy błądzą od ciebie, &c. *Ucz sięznac/ to tak wielkie szczęście twe Powołania do Wiary S. Białholickiey/ które miało tak wielu inych/ ktorzy się porodziłi w Pogaństwie/ niewierności Żydowskiej/ Sekcie Mahometanickiej/ błędach Heretyckich/ Schizmie ic. y trwała w swych błędach. A wiedz/ iż teali nie Apostolem, namniey Poczta testes Nasuki Ewangeliey S. do twoich bliźnich/ dziątek/ czeladki/ poddanych/ y dołogo jedno/ y iako możesz/ lubo sam przez się/ lubo przez drugich/ nauka pomoca/ nakładem/ ic.*

Gdy Kapłan czyta Ewangelia; Uwajaz/ iako Chrystus sam przepowiadał Ewangelia: i iako nato całego siebie/ to jest/ Bosstwo oraz/ y człowieczeństwo wydał. Divina facies, Boskie dzieła/ y cuda czyniące/ & Humana patiens, a to/

S

czemu

HARMONIA

noenego pożywać. *ic.* O Huto Miłości! przydzie y on tak
 tobie pożądaný Mák y śmierci Krzyżowey czas: kiedy z żył
 wszystkich do kropelki Krew twoię wytoczysz dlanie wszyt-
 kę! ale to nie wgaśi żadz twoich! nie wgaśi million śmierci, gdy-
 by trzeba tak wiele rázy vmierać za mię; milliony lát, gdyby
 tak długo trzeba przybitym byđz na Krzyżu. Iedna rzecz ochto-
 da żadz twoich będzie, gdy ia się nawrocę do ciebie, y twoię
 Krew skuteczna uczynię wemnie. Dáżye to ty sam: á jako ty
 nieżaluiesz Krwie twey, gdy idzie omnie; tak aiech ia nie oszczę-
 dzam posoki mey, gdy będzie szło o ciebie, o obrázę twoię. &c.
 Przyuczaj się gotowe / y ochotne mieć Serce / na to wszytko
 co na cie Bog dopuści. y nie naidowanym byđz od Krzyżow /
 ale ich czekać / nesiadując wódy iakozłowiek Pana twego /
 dla cie goraiącego żadza Krzyżow.

Gdy Bápłan mowi / albo się spiewa Sanctus: Dważay w-
 iazd Chrystusow do Jeruzalem. A iako / z żadze wielkiey cietz-
 pienia / z tryumfem / y aplauzem chciał wiaćhać na pewna
 śmierć do niewdzięcznego Miasta. Cukrując tym przykładem
 łatorzenie / y śmierć Mszczennikom. Tobie też / y mnie serca
 dodając do odwag / gdzie idzie o Boga; by sło o zdrowie / y o-
 famy żywot.

Ożywoćie wszech rzeczy! gdy ty zapo-
 maiaćvśzy siebie, z tryumfem w przytomne y pewne vvdáiesz
 się niebezpieczeństwu! ia, gdy będzie trzeba stanąć przytobie,
 będę ochrániał, zdrowia, wczasovv, reputacyy, żyvvota me-
 go, który zvváżony z tobą szczerze jest nic przed tobą? **Pos-**
 czynay od małych rzeczy, a bądźcie ołazyia codzienna / nie vstę-
 pując prosbie / namowie *ic.* niesłusneý Przytaciela / Towar-
 zyha *ic.* z odwaga reputacyy / faworu przyiacielskiego *ic.*

P o d g a

OBRZEDOW

Podczas Konsekracyey; *Wraz* / iáko namilšy y nasłodšy Pan náš Jezus / odchodząc na *Mieś swoá* / *umilowáwšy swe*, *dokonáá le umilowáł*; wystawując na odeyściu *Wczta* / w ktorey nie wymowny / ynepoietym sposobem, siebie samego dáł za *Potatim* / *wwinawšy śis* / aby pożywany byđz mogli / w osoby *Chleba y Wina*. A iáko / aby sał w *Potarmie* zostawil siebie za *Upominek* wieczny *Bościolowi*; chciał aby ta *Wczta* trwała nie ná godzinie jedné ostatniego *Wieczora* tego tylko; ale przez *lat tát wiele* / *áż śis wroci z nieba sadzić swiat*. y już trwa ta *Wczta* przez *lat wlascey pułtora tysiąca*. *Wieczera* za *prawde Wielka*! ná ktorey tát wiele nošení tát wiele *Mšy*. 1c *Wraz* / co włożył w te *Wczta*? a naydzieš speš wlasney *krwie* tego *wylaney ná Krzyżu*. Co wniey zamknáł. *Ciało y Krew wlasna* / 3 *Duša* / *Bośtwé*. y *Osoba swoá Bośta*. 2. *Pamięć* *ta żywa Mieśi swoey*. 3. *Láśke* z *záługami swemi wšytkiemiz*. á to *lat* wiele sam *zaczepnáć zniey zechceš*. 4. *Żadatek* *przyśley chwály* / przez *godne pożywanie*. *Wraz* iáko máš przystąpić do *tey Wczty*? A trzeba aby trzy rzeczy miał / kto do *niey idzie*. 1. *Wiarę wynoszącą Rozum nad smysły* / y nad sam *Rozum*. abys widząc osoby *Chleba* ktore *tobie* / *ile z nich jest* / wstąpił do *przymomney istoty Chleba* / wterzył że tam *przymomny* już ná *mieyscu Chleba Chrystus* / á *Chleba niepytasz*. 2. *Szara godowna*; to jest *Laskę*. 3. *Apetyt zaostreszony* *Abstynencya* / *Mortyfikacya* / *oderwaniem Afektu od rzeczy stworzonych* 1c. *Niezatraz po Konsekracyey* przypuśczę do *tey Wczty Kościol* / aby dáł *mieysce zabawić sie około tey* *Łaśki* / iáko jest *Ofiara*; y *przygotowaniu śis do Komunii* / *iesli nie Sakramentalney* / *tedy Duchowney*.

HARMONIA.

Witam cię Wzto Boská, Ciało y Krwiá Pana mego zastawiona,
 słowy Oblubienice iego w których ona wszystkie w tobie zam-
 knione, krotko zawiązała dostatki: O *Święta Wzto! w kro-*
rey Chrystus pożywan bywa: *Jobchodzi się Pamiatka Męki ię-*
go: serce na pełnione bywa Láska: y przyszley Chwały ddaie się
nam Zadatek. O iáť bym rad zwołał wszystkie łádnienia/wszyst-
 kie apetyty/wszystkie chciwosci/ zebym mogli skosztować iáko
 jest słodki Pán moy Jezus/ w tobie mnie za Pokarm wystar-
 wiony. 2c.

Duszo Chrystusowa, poświęć mię:

Ciało Chrystusowe, zbaw mię:

Krwi Chrystusowa, vpoy mię:

Wodo Boku Chrystusowego, omyy mię:

Męko Chrystusowa, zmocni mię:

O Dobry I E Z V wysłuchay mię: w Rány Twe skryj mię:
 áni dopuszczay, ábym był odłączon od ciebie. Od nieprzyjaciele-
 la złośliwego broń mię, W godzinę Śmierci zawołay mię, ákáz
 mi przysć do siebie: ábym z Świętymi, y Wybranymi twemi
 chwalił cię, na wieki wiekow Amen.

Od Elewacyey; ktora Bápłan wyraża podwyższenie
 Chrystusowe / y Męke iego ná Krzyżu; *Vwázay Chrystusa*
ná Krzyżu gwozdami przybitego/ z bitego/ z czerniałego/ zra-
nionego/ rana na rana od stopy nogi do wierzchu głowy pos-
trajanego/ Strawionego/ y Krwi z Nog/ Kuku/ Vsi/ Gło-
wy/ wszystkich członkow / y całego Ciála/ plynacego: płacze-
cego: ze łzami y wołaniem wielkim Bogu Oycu modlaczego:
sis: umierającego: á po śmierci ostatel Krwie z Boku wło-
cznia otworzonego/ wylewającego: Á tym wszystkim ná Ofiá-

O BRZEDOW.

rs całopalone Miłości/ za cie Bogu Oycu ofiarującego się.
Dważ Przyczyna/ dla ktorey/ mogąc kropla iedna/ albo iedny
podniesieniem tylko oczu wniebo/ westchnieniem etc. chciał
cie całym odkupić Krwie swey Morzem. A przyczyna była/
Przykład tobie. Abyć na Ciele swoim/ podobnym twemu/ y
nadporównanie pieczęsznym/ pokazał/ co może wytrzymać
Ciało/ iasła Boska poratowane: aiako trzeba wprzody cier-
pieć, toż wnieść do Chwały: a iż chce cie mieć pomocnikiem
sobie do zbawienia twego. Dważ/ iako w Mece swey/
wszystkich sposobow zażył do dołazania zbawienia two^o. Za-
stuga, ziednal Lastę utraconą: Dosyc uczynieniem, wkonten-
tował/ wszystkie surowosc gniewu sprawiedliwego Boskie^o/
ktorysmi przez grzech byli zasłużyli: Ofiara samego siebie do-
browolna/ wblagał y przeprosił Boga Oycy: O kupem, wwo-
lnił od niewoley Grzechu y Czarta. Mocą swą Boską, łącząc
znia / iako instrument dzielności tego/ czlowieczęstwo swe/
wolał Lastę na duszę/ y zbawienie Mece swą ziednane/ w skut-
ku samym sprawił. S. Th. 3. p. p. 48. Co do sposobu Ofiary,
wdważ/ czworaki Rodzay Ofiar dawnych/ w iedney Msli Chry-
stusowej (aiz przy Mshey Msle Pansta wważamy/ przydáv/ y
Luchacysthey) zamkniony Ofierze: a iako jest oraz Ofia-
ra Pokłonna: Błagalna; Dziękczynna, y Wpraszalna. ktory
podział Ofiary/ maś krótko objaśniony wyżej/ w Punkcie
3. Paragrafu 3.

Porzuc że na Ostarzu Brzyża/ na ktorym Baránek nies-
 winny ofiaruje siebie samego Bogu Oycu za cie/ ty też sa-
 mego siebie/ y ofiaruy Bogu w iedności Ofiary tegoż Ba-
 ranka niewinnego/ czworakim wspomniany Ofiary sposobē:

O Ofiaro

HARMONIA.

O Ofiaro Pokłonna, Ciała y Krwie Pána mego, krwá-
 wie na Krzyżu, á tu ná Oltárzu bezkrwáwie Bogu Oycu ofiá-
 rowana! Ty jedna wykonána będąc nad Synem Iednorod zony
 Bożym, yiegoż samego, iako równego Bogu Oycu swe-
 mu, y teyże á iedney z nim istoty Boga; na vczczenie, vznánie,
 ywyznánie Naywyższego Maieřtátu Boskiego, yzwierzchnořci,
 włádzey, ápanowánia iego nád wszelkim Stworzeniem, ieřtes
 dostoynym. y dostoynie, od danym Bogu Pokłonem, y takim á
 tak wiele vvyňofzaym, iak wiele ieřt godźien czci, y Pokłonu
 Bog, y iak v wiele vvyćiągáć może nieskonczona godnořć iego
 Boská. Gasná przed tobá vřszytkie Pokłony, co ich kiedy vczyni-
 niřo, albo vczynic Bogu może, albo mogłoby, iákiežkolwiek, y
 najgodniaysze, ktore ieřt albo byď może na svyćicie, kaźde
 zosobná, yvřszelkie oráć Stworzenie: á coź niezgářt lichy Po-
 kłon moy, choć bymřię weni, iákom winien, vřzytek com ieřt,
 co mám, y co moģe, y áź namniayszy prořek lepiánki Ciała
 mego obroćit! Coź pocznę? moy Pokłon, zláczę z Toba: że
 moy od ciebie nabęďzie ceny; iáko bierze cenę cyfra od kreski li-
 czebney. Rzucám tedy řiebie obiáć pokłonna, przy Obiáćie nie-
 winnego Baranka, á iednorodzonego Syna Twego, Maieřćie
 Naywyższy, y Pánie vřszech rzeczy: á ziego przepadostoyniays-
 szym, ktorym ciebie vćáćit, Ofiárnym Pokłonem iednoczác
 moy naliźszy y nayniegodniayszy Pokłon; zamykám wniem,
 y Tobie Ofiaruic, daic, oddáć, poświęcam y zřekám řię wćá-
 řie y Wiecznořci, vřszytkiey istoty moiey, duřze y cíała mego,
 smyřtów, y řit moich, Rozumu, Woley y Serca mego, talentów,
 darów twoich, w ćařów, zdrowia, yřywota mego, &c. Ty
 Pánem tego badź odtáď vřszytkiego zmoiey tey niegodney
dobro

OBRZEDOW.

dobrowolney Odwagi, y Ofiary, który Pánem tego ieśteś sam z siebie. y z Natury twey Boskiey.

O Ofiáro Błagalna! na którą weyrzávvszy zapomina Bog wszystkich vraz svvoich, y odmowvić nie vmie Miłosierdzia swego nikomu, za kim ty staniem, y kto się, zastoni tobą: á my między tobą á Bogiem z zavvadą nie staniemy? Oto iá między mną á Bogiem stavviam ciebie: podnieś że Głos Krvvie Batańka vv tobie zabitego, do Boga Oyca iego zamna: á ziednay mi Miłosierdzie iego, y odpuszczenie grzechovv, y karaniá zanie. &c. Oto iá sczerze załuię &c. *Czytay co sie na písáło o skutkach Ofiary/ w Paragr. 3. iákie y iáto gład, i grzechy/ &c.* Oto y moje drobne Krzyżyki ktore znoszę, albo znosić będę, natymże z tobą kładę Oltárzu, á chętnie ie z rękú Boga mego przymuiąc, za iedno z tobą za grzechy me Ofiaruię &c. Stavviam cię y między wszystkiemi grzesznikami, á Bogiem &c. Wszystkim zebrzac miłosierdzia, y łaski iego, mianovvicie tym oktorych zbavvieniudos mnie staranie należy, y N. N. &c. Niechże nie odchodzę, nie otrzymavvszy Miłosierdzia twego. &c.

O Ofiáro Dziękczynna! O Eucharystye, álbo Dzięko! *Co iá oddam Bogu za wszystko co mi dobrze uczynił? : że mię stworzył, Syná swego á bysię człowiekiem dla mnie z stał, tudzieś na práce, Męki, Ofiarę Krzyżową, y tę Oltárzną wydał, do Wiaty Katholickiey powołał, zachował aż dotąd, od niebiespieczenstw dusze y ciała bronil, talentami y darámi natury y łaski ozdobił &c &c. Oto Kielich zbawienia przymę, á iáko drudzy czytáią; Kielich zbawienia podniosę; Ciebie przed Bogiem Oy-cem wystawiam: Tobą iemu dziękuię &c. A przytobie, y w iedności z tobą, y samego siebie, y wszystko co mám, ścielę przed*

Ⓒ

Maic-

HARMONIA.

Maiestątem iego, płacać Dobrodziejstwa, y Dobroczynności iego, tym samym, com wziął zdaru, y łaski iego. Aleć, dziękuję tobaż, y zawszystkie Dobrodziejstwa iego całemu Świātu, y każdemu z osobna Stworzeniu uczynione &c. Aniołom, Świętym, Patronom moim,, Kościołowi S. Oyczyźnie &c &c.

O Ofiáro Vpraszálna, a zawsze żywłaca, abysię wstawiała za námi! Ty mając w sobie zamkniętą nieskonczonych zasług Syna Bożego cenę, więccy wazysz, a niż wszystko to, oco prosić możemy Boga Oyca iego! Wkazána tedy iemu, tako nie porwieš Serca iego Boskiego; y czego nam odmowi przedarowany od nas Tobą? O Oycze litości, y Boże wszelkicy pociechy! oto otwieram przepaść niedostatkow moich, a nad nią vvystaviam Hostya, w ktorey vvpelnione są wszystkie gusty twoie. Weyrzyż dobrotliwy Oycze nanie: a pod cieniem zasług Iednorodzonego Syna twego, ktory się vnney ofiaruje tobie, przypuść przed oblicze twoie y mnie z memi niedostatkami. Schodzi mi na ty, a na tym &c, mianuy. Proszę oto a oto &c. a maistu miejsce/ potrzeby do dusze/ y ciała należace/ doczesne y wieczne/ byleby cieleśne/ y doczesne sciagałysie do Celu ostatnie°. Tęż Hostya vvystaviam przed Tobą za vszytkie potrzeby całego swiata. Kościoła twego, Pasterza iego naywyższe° N. Cesarza Chrześciańskiego N. Krola Pána od ciebie nam danego N. y innych Krolow y Pánow Chrześciańskich, Pasterza mego N. Przełożonych moich, Rodzicow, Krewnych, Przyjaciół, Dobrodzieiow, Nieprzyjaciół N. N. Tudziez, za Dusze zmarłych, mianowicie za N. N.

W Czwártey części: ktora zamyla Przygotowanie do Komunii, y Komunia. Naprzód bedzieš sie gotował do Komunii

OBRZĘDOW.

muniey/ jeśli nie Sakramentalney/ tedy Duchowney.

*Notey drugiey trzeba tu nie co pomowic/ aby wiedzieć/
 Co jest? y iako sie około niey zachować? Komunia
 tedy Duchowna, jest: *Zadza Sakramentu.* Ktora aby była
 skuteczna y doskonała; *Sześciu rzeczy* do niey potrzebuie
Wielki sluga Boży Vincentius Caraffa General Soc. I E S V, in
Itin. Cael. par. 4. c. 8. 9. 10. Ktorego zem znał/ y zdarzyło
 mi się mowić z nim/ y mam go w żywocie iego *Pisimem* na
Swiat wydany/ ile w swey swiatobliwosci doartyany od
 drugich bydz mogł/ opisane; powiniem p. Bogu/ zem
 Swietego widział oczema memi na ziemi; y usam że mis
 w pamieci swey zaniosł przed *Maiestat Boski*: Ktora te
 dną zdania mego cyfte przydana do zdania ludzi *Wielkich /*
sciele/ iakom winien/ y Poslusenstwa osobliwego ku De-
retowi Urbana VIII. Naywyzszego Pasterza Anni 1631.
die 5. Iunii, in Sac. Congr. S. R. & Vniu. Inqu. wydanemu/ pod
rozsadę/ y zdanie Kościoła S. Rzymskiego/ y Stolicy A-
postolskiej/ protestuiac się/ iż pońi ona pewnego czego otrym
niepostanowi/ toż zdanie moje nie na Boskiej Kościoła S.
Rzymskiego/ ale zasadzam na powódze/ y swiadectwie ludz-
kim. Naprzod tedy/ y naderwżytko/ chcec *Komunie*
bowac duchownie; abyś to pozytecznie wykonał/ powinie
 neś bydz *wstanie Laski Bożey.* Powtore; *Zdobudz*
się na skuteczną ile z ciebie jest/ *Komuniey/* gdyby to bydz
 mogło/ *Sakramentalney* żadze. *Iedna mię rzecz tylko nie-*
chay boli; vmknienie tego Stolu, mowi *Chryzostom S.*
Potrzećie; Pragnienie to má bydz *palające.* *Poczwar-*
*se; Vstawieczne y nieprzerwane; á co godzina/ co moment /**

VINOWYH

Ile pozwoła zabawy y inne ołoliczności/ odnowione. Po-
 piate; złączone z żądza / y pragnieniem zażywania Boga y
 Chrystusa w Chwałę/ tam bowiem zmierza Eucharystya.
 Pośoste náośtatek; złączone z pragnieniem Krzyża Chry-
 stusowego/ y cierpienia tego: aby/ iako sama Eucharystya
 jest Pamiątka y żywym wyrażeniem Męki y Krzyża Chry-
 stusowego w Tajemnicy: tak pożywana lub Sakramentalnie
 lub duchownie od ciebie/ ciebie przemienią w Chrystusa ciers-
 piącego y Ukrzyżowanego/ w twoim Krzyżow zrośnieniu.

Komunia ta/ była wezwyczaieu v Swietych. Brołowa
 Swietych / Mátka Boża/ prawie żyła nią/ nigdy od tey
 żądze nieprześtając/ chodząc/ pracując/ iedząc/ spiac nawet;
 gdyż Przywilej miała serca y wspięzki czuiącego/ to jest Ro-
 zumu/ y Wolej niezwiązanej/ związkiem/ ktorym sen wiąże
 że smysły.

Ignacy S. Biskup Antyocheński Mes-
 czennik/ nazwany Bogonosny. Ep. 12. ad Rom: Niepożadam
 pokármu skáżitelnego, ani roskoszy żywota tego. Chleba Bo-
 skiego chcemi się, Chleba niebieskiego, Chleba Żywota, to jest
 Ciała Chrystusa Syna Bożego, Wc. y napoju chcemi się Krwie
 iego, który jest Miłością, y żywotem wiecznym.

Ale już gotujemy się do Komunii S. Duchowney/
 według dányey dopiero Nauki. Stoiąc tedy przy Dważeniu
 Męki Pańskiej/ á nie spuszczać mysli z Chrystusa Ukrzyżo-
 wanego; gdy Káptan mówi Modlitwę Páńską: Zbliź się
 do Krzyża/ a stanawszy miedzy bolesną Mátką Chrystusową/
 Jánem/ y Magdalena/ pros ich o Naukę/ iako spadającą
 Braw Chrystusowe na Kalwaryę. Ostrąza godnie masz
 zebrać przez Komunię do serca twego; áżebyc zbierać tey
 pom o

OBRZĘDOW:

pomogli przypuszczając cie dopo społeczności Komunii nies
 gdy/ zaślug/ y modł swoich- A obrociwszy się do Chrystusa;
 znies Wważeniem *Siedmioraka* Modlitwy odniego podaney
Prosbę, z *Siedmiu* Słow ic^o wyreczonych na Krzyżu/ zdoby
 wając się zte^o wważenia na Afekty przysposabiając się do Ko
 munii: jednoczasc ie z słowy Chrystusowemi; y Modlitwa
 na Krzyżu/ iego: na przykład ták:

Oycze! Tym cię zniewolić vsiuię imieniem licha dziećie
 y Syn twoy, gdy łaknący przychodzę prosić o Chleb. *Nasz:*
 Catego Bóstwoła: Głowy iego, á Syna twego Iednorodzone
 go Pána naszego Iezusa Chrystusa, *przez naturę:* á nasz (iako
 członkow iego w iedno z nim: Ciało ciałem y Krwią iego przez
 Mękę, y Sakrament spoionych) *przez łaskę.* *Ktory ie-*
stes w niebie siech, w Chrystusie, w Mátce iego, w Anyołách,
 w Błogosławionych twych: karmiac ie, napełniając, nasycas
 iąc, ruczając, sobą samym, y szczerym, á żadną stworzoną przy
 prawą niezaczynionym, y żadnym pazyłmákiem stworzonym
 niepotrzeżanionym Chlebem odkrytey Istoty Twey.

Święc się Imię Twote. Ten Cel stworzonego od Cie
 bie Świata, y wśzytkich w nim rzeczy, y mnie: ten zawod był
 Wćielenia, prac, odwag, Krzyżow., Mák, y Smierci Krzyžo
 wey Chrystusa twego: ten cel najwyższy vstanowionej Eucha
 rystyey: dla tego *Spełniło się* na Krzyżu vśzytko, na co posła
 ny jest na Sviat Chrystus: to jest *Aby się Święciło Imię Twote.*

Święte jest, co tobie samemu odłożone jest, y co się dla
 ciebie samego dzieie, y ku tobie samemu isę má, beż vvybo
 czenia od ciebie nie dla ciebie, albo pomiiając ciebie, do tego
 co niestes ty: iako ty *Świętym* iestes, iż nikomu pvez istotę
 twą, ale samemu tylko sobie iestes ten, który iestes, y sobie sa

HARMONIA!

memu tylko rodzisz Syna twego, a z nim wespół techniesz Du-
 cha S. yłstora twoia, odłożyła cię tobie tylko samemu, iedne-
 mu y iedynemu Bogu. Iako tedy sam w sobie *Święty jesteś*;
 to co jesteś, y co operujesz vsobie, będąc, y operując samemu
 tylko sobie: tak abyś wyszedzły z siebie przez stvvorzenie, był
 Svviętym vnim też, y przez nie, obracając ie doskonale do
 siebie, yvracając się z nim vsiebie: aby y ono, tym czym jest
 od ciebie, y całym bytem svvym od ciebie vvziętym, było y
 żyło samemu tylko tobie, y dla ciebie, a nie sobie, ani dla in-
 teresu svvego, ani doczesnego, ani vviecznego. Yoto Chry-
 stus Syn tvvoy vv Náturze naszey która przyjął, dokazał tego
 sposobem wyfokim bárdzo, y od żadnego stvvorzenia niedo-
 siężonym: dokazał w Matce swey: dokazał w Svviętych: y oni
 sami, ile do nich należało, dokazali przez tegoż Pána nášzego
 Iezusa Chrystusa, y iuż *Święca* imię twoie doskonale w chwa-
 le, gdzie, iedno jest y iedne Svvięto Imienia Twego, przez
 całą Wieczność, wiecznie náto poświęcona, y odłożona tobie,
 y gdzie wszystkie ine imiona twoie zamykają się wtym iednym,
Święty, Święty, Święty, Wc. To mię pobudza, to wie-
 dzie, to pociągá, to przyciska, to żądze wemnie żarzy do po-
 żywania Ciála Syna twego w Sakramencie zakrytego: abym
 tym Ciátem poświęcony, y wono przemieniony, był y żył vszy-
 tek, nie sobie, ani bógostawienstvvu memu vviecznemu, ale
 samemu tobie samyżet żywotem bógostawionym: *ytak Świę-
 cił imię tвое, wespół z Chrystusem, Mátka iego, y Svvięte-
 mi tvvemi vv oney bógostawioney vvieczności.* Rzekniż *V-
 krzyżowana Miłosci mota*, zamną do Boga Oycy twego, *Speł-
 nilo się*: a iż vvypełniona dla mnie jest správa Postánia tvve-
 go na

OBRZĘDOW.

go na Szwiat, na Krzyżu: wypełniona miłość twoja przeciwko mnie w Sakramencie: y wypełnione jest wszystko co zstrony ciebie, co należało do dokazania, aby się przez mię *Święciło Imię* jego: A ia łącząc z Męką twoją, y Ofiarą ciebie samego za mię, wszystkie siły moje, wszystkie żądze, wszystkie sprawy y Krzyżyki moje: dokładam tym wszystkim, a osobliwie tą żądza przyięcia Ciąła twego w Sakramencie (ktory jest spądkiem na mię teyże Męki, y Ofiary twoiey.) co mi zostawiła, abym iey dokładał, samaż Męka twoia.

Przydź Krolestwo Twoie. Dozrzate w Oycyznie, y na Pokoju, a w Ciesze Mieczan (co jest Celem wizerkowego Panowania) zasadzone: gdzie wszyscy doskonale poddanemi tobie będąc, y nie sobie, ale tobie żyjąc, w pokoju y zgodzie wieczney swiatkuia wiecznie, y bankietuia viednego z tobą Stołu zasądzeni, pożywając, y nasycając się bez nasycenia, Bosstwą twego Dusz, a w wielbionego człowieczeństwa Chrystusa twego smysłami zewnętrznemi, oboyma iawnie y odkrycie, bez zasłony osób Sakramentalnych, y wszelkiey iney. Oktoż mi da z Bernardem twoim, ktory iuż swych żadz dostąpił, bez pleny Sakramentu, nasycac się samym ziarnem? Pragnie z twym Augustynem pielgrzymowanie moie, aby nasycone było przystosownościami twoimi. Albowiem, mówię z nimże; *on szęki nienasyciłbys mię, gdybys mi samego nie obiecał siebie.* O żadzo Pagorkow wiecznych Iezu, dla mnie na Krzyżu przybity! złacz że te żadza moie, z twym pragnieniem zbawienia mego, a przemow do mnie zpod zasłony przypadkow Chlebowych, pod ktoremi pragnę cię pożywać: *Dziś zemna będziesz w Raiu* przez żadze co raz gorętsze, aż dozrziej odkrytego oglądania

HARMONIA

dania ciebie &c.

Badź wola twoja, iako wniebie, tak y na ziemi. Ten Pokarm ktorego odkrycie pragnie pożywać Duszą moja, iest nagotowany w ziemi tey nalzey, przez wykonanie Woley twcy w nim, twoim Przykazaniem, á jego aż do do śmierci, a *Śmierci Krzyżowej Posłuszeństwem*: w żywocie Panieńskim zrodzony, żadzami niewymownemi cierpienia, y fatygami wysuszony, przeladowaniem y Męką zmłócony, zmełty, pześciány, rozczyniony, y na Krzyżu vpieczony, y w Paszcie Osob Chlebowych y Winnych tu nam Pielgrzymom, a w Oyczyźnie Obywatelom onym błogostawionym wsámym sobie, y odkrycie do pożywania posta wiony, Ták tedy wykonána *Wola twoja w Niebie Niebios* Synie twym Chrystusie, *badź y na ziemi*; we mnie, abym, tu się zstawszy mu podobný w Męce, zstał mu się podobnym w chwale. O Iezu vkryżowany! to twoie było *Pragnienie* na Krzyżu: Aby wykonána była we mnie wola Boga Oycy twego. Oto, żadza moię łącząc y iednocząc z twoją, *Pragnę* ztoba tegoż y ia. Oto *Pragnę* cię teraz przyiać w Sakramencie, żywym Abryście Męki twcy; abym przez pożywanie jego przemieniony tu w ciebie na podobienstwo Męki, zstał się godnym bydź przemienionym vv ciebie na podobienstwo Chwwały twcy w Oyczyźnie; pożywiając cię odkrycie.

Chleba naszego powszednego dáy nam dziś i.á. Aby się *święciło* y przez mié *Imie Święte twoje*, doskonale, y navwieki: abym był godzien zażyvvac cię, y Chrystusa twego przytcmnie vv Chwale twcy: abym do tego się przysposobił nasladowaniem tegoż Chrystusa Syna twego vv cierpieniu: Oto żebrzę *Chlebá*, pragnąc go całą Duszą y Ciałem, który y ten ma cel sobie zas
łożony

OBRZĘDOW.

łożony najwyższy, aby w Pożywaiących *Świętym* uczynił *Ja*
mię twoje: y jest *Zadatkem Chwały*: y *Pamiętką* Męki Chry-
 stusa Twego *żywa*, nietylko przypominająca ją nam, ale y
 wyrażająca w nas, przemieniając nas napodobieństwo icy w
 Chrystusa. *Powszedniego*; który co dzień poświęcan, y
 ofiarowan bywa na Ołtarzu, y co dzień chce być pożywany.
Day nam; Day mi go z skutkiem jego: *Pożywa*, bowiem, *ynie-*
pożywa, kto bierze Sakrament, a niebierze skutku. *S. Thom.*
Dziś, bo Pragnienie moje nie cierpi jutra, niecierpi godziny ie-
 dney, jedney minuty: Dziś tedy, to jest w tym momencie: a jeśli
 nietak prętko w Sakramencie, tedy w skutku Sakramentu. A
 nietylko *dziś*, ale y jutro, y zawsze, y co godzina, co moment,
 aż do ostatniego momentu żywota mego, bo jest *Powszedni*:
 bo jest *Zywotem*. *Day y Ty Mátko*, która ofiarując
 za nas Syna swego, wolej Boga Ojca, na Mękę y śmierć Krzy-
 żową, zrodziłaś nas w wielkich bolach pod Krzyżem: y w kto-
 rey przeto Ręku położył osobliwie ten *Chleb* Syn twoy, odda-
 iac, y ogłazając cię nam w *Iánie* za *Mátkę*; a nas tobie w tym-
 że *Iánie* za *Syn*y na Krzyżu. O *Mátko*: tu się pokaż *Mátka*:
Pułmatki jest, nie *wszyska Mátka*, która rodzi, *ante karmi*. tak
 się domawia y Syna twego, *Mátka* go czyniac, tegoż *Chleba*
Clem. Alex. Pedag. lib. 1. c. 6. Otwieram Usta Wiary; nassa-
 wiam iczyka Nadzieicy: wnętrności Miłości rozszerzam. Ale
 o Duszo moja, abyś tak otworzyła Pánu *twemu*; y aby *Chleb*
żywota wszedł do wnętrności twoich; patrz abyś ich niezam-
 ykała bratu, y bliźniemu *twemu*, odmawiając waim Chry-
 stusowi *Chleba twego*. *Skutek* bowiem *Sakramentu* tego, y
Zadatek Miłosierdzia na przyszłym Sądzie, nieprzeniknie
do Ser-

HARMONIA.

do Serca zamkniętego, albo kamieniem sielitości zawałonego
go bratu, bliźniemu, sierotom, wdowom, poddanym &c.
O Miłosierdzie Wcielone, ámnie ábyś mię w się obrocito, w
Pokármie nato ku pożywaniu wystawione: oto paagnac cię po-
żywać, otwieram Serce me tobie, otwierając ie, y otworem na
zawsze zostawiac bratu memu, bliźniemu &c. á osobliwie,
nieodmawiając mu ratunku w ostatniey potrzebie iego, áby mi
niebyło odmowione godne pożywanie *Cheba* tego, w ostat-
niey potrzebie ostatniego momentu żywota mego.

Aiż, Oycze, *Cheba* ten jest Synowski: á ja, iáko wšam
Syn twoy, wszakże niedáwno marnotrawny, y tylko co (śnadź)
do łaski przyięty: yieście długami winnego grzechom prze-
szłym karánia, y pęćmi nálogow pozostałych, obciążony: á
wciela tym, duchowi ieszcze nie ówŹeki podbitym, pod przy-
krą strážą niekarnych tmyšłow, więziń, y niewolny sobie:
więc y od teyże samey strážy nie pewien żywota: Tedy, áby
nie z zakráry patrzáł *Cheba* tego, z vblizeniem honoru twego
Oycowskiego, á zhańbá kondycyey moiey Synowskiey: ále
w swobodzie Synowskiey, pożywał go zasiadając z Synami
twemi wola twoię doskonale pełniacemi, v Stołu Oycowskie-
go twego; będąc bezpieczen siebie: Proszę naprzod; *Odpuść
nam nasze Winy.* *Odpuść mi Winy Karánia* Pozosta-
łego po zgładzoney *winie* grzebu. *Idko ymy odpuszcza-*
my naszym Winowáycem. Oto y kondycya do vproszeniá wy-
pełniam założoną od Chrystusa, z przywiązana do niey wypeł-
nionej pewnego odpuszczenia obietnica: y nauczony od niego
Przykładem iego, *Odpuszczam* chętnie, y z całego serca bratu, bli-
źniemu memu, cokolwiek mam przeciwko komu, niemiścić

się,

OBRZĘDOW.

się, niepamiętając, litując nieprzyjaciela, kochając go, dobrze
 mu czyniąc, modląc się zań, a to wszystko w jedność, Chrystusowey
 ku nieprzyjaciółom swym miłości, tobie Bogu Oycu ofiaru-
 iąc. *Odpuszczenie im Ojczy* &c. *Pomożcie do przytomnego*
zniesienia / albo umniejszenia tychże długów twych / zadać
sobie zwieczora wczorajszą Abstynencyę / Dyscyplinę, albo ina-
istną pokutę / mieć przyłbicy na sobie lancusę &c. dać iak mu-
żnę / choć duchowną &c. mieć Odpustę &c. Powtórę proszę;
Nie wwoźdź nas w pokusy: Nie szukam wolen być od pokusy,
 która jest cały żywot ten śmiertelny; ale aby mężczyzna wytrzymał
 pokusę, y nie był od niej zwyciężony: abym więcej niegrze-
 szył: y aby *Chleb żywota* przyięty odemnie, był mi odtąd Chle-
 bem żywota, nigdy nieutraconego. *Nie opuszczaj Ojczy* Syna
 twego na Krzyżu wiszącego w srogich Mękach jego, aby był
 znówu Krzyżowan, ponową odemnie zbrodni moich. Oto na
 wprośzenie Miłosierdzia sobie tego, y ja będę odwoził, kogo
 y jako będę mógł, od grzechu, ile tych których dusze mam po-
 wierzone sobie; nie oszczędzając nie tylko pracy, nakładu &c.
 ale y zdrowia, y żywota mego, gdzie tego byłaby potrzeba.
 Potrzebie proszę; *Ale nas zbaw odeszłego.* Acz w sam żeś mi od-
 puszcz grzechy Popelnione, a Zalem mym, y Sakramentem Po-
 kuty S. zgładzone: zostaje iednak boiazń, że m tego niepewien
 owszeki: że też grozi mi grzech przeszły, oręczęm swym we-
 mnie nad duszą mą zawieszonym, to jest nałogami od niego
 pozostałymi, skłonnością do złego. &c. Iesli tedy, czego ty
 sam nieday, lub zwiny mey, lub z iney iakiey zawady niedosta-
 piłem *Łaski* przez Pokutę, y widzi oko twe bystre skryty
 grzech we mnie; *Zbaw mię, y oczyść od niego.* Iesli też z miło-
 sierdzia

HARMONIA.

sierdza twego, dostąpiłem *Láski*; z**ba**w mię od boiazni *dw*o-
iakiy oney iego, *po*lamawszy *oręże* iego: a w sercu mym *Du-*
cha przywłaszczenia *Synowskiego* rozláwszy: któryby *po*swiad-
czał *duchowi* memu, *izem* *te*st *Synem* *Twoim*; á ia z wśnością
Synowską *w*ołał *do*ciebie; *Abba*, *Oycze*. *Syn* *twoy* *bowiem* *vmie-*
*ra*jąc za grzechy me; *nietylko* *duszę* *po*łożył za mię, *zba*wia-
jąc mię od grzechu *po*pełnionego; á *ey* *w*ręce *twe* *odd*ał *ia*,
á *zn*ia *w*espoł y *mo*ię, á *by* *ia* *be*spieczną *vc*zynił, &c. *z*ktorym y
ia *w*ystawniać *tobie* *za* *sob*ą *ś*mierć *iego*, *Oycze* *w* *Ręce* *two-*
je *po*lecam *ducha* *me*go. &c. *A*żeby *by* *sa*m *mi*łosierdzie *to* *na-*
*z*lał, *ze*brzę y *w*szym *grzesz*nym, *w* *grzechu* *le*żącym, *y* *ty*m
ktorzy *po*wstáli, á *l*bo *po*wstáia *ź*niego, y *ktorzy* *przed* *nim* *v-*
*cie*káia; *mi*łosierdzia, *láski*, *po*moocy &c.

To Przygotowanie, iz zamyla w sobie. *Z*adza *Sa*-
*k*ramentu *mo*żecie *si*e *przy*dać *przed* *Ko*munia *te*ż *Sa*kramental-
na. *A*co *ś*ie *tu* *prze*stronniey *tro*cha *da*ło/ *w*oľno *be*dzie/ *raz*
y *drugi* *prze*czytawszy *do*ma/ *z*wiazać *my*sła/ *ktora* *pr*etka *te*st/
we *tro*ciusienkie *A*spiracye.

*G*dy *B*apłan *L*ámie *H*osfy; *D*waż *C*hrystusa *od*
*ś*opy *N*ogi *a*ż *do*wierzchu *G*łowy *z*ranionego *na* *B*rzyżu/ á *ia*
to *dl*a *M*ilosć *two*icy/ *ż*adnego *nie*chciał *z*achować *sob*ie
*cz*łoneczka *w*oľnego *od* *z*bićia/ *od* *ra*n *ic*. *J*ako *um*arł: *B*a-
na *w*oľcznia *z*adána *w* *B*oku. *I*diacie *z* *B*rzyża. *P*ogrzeb.
*S*martwochwośtanie: *z*nośac *z* *O*brzędami *ktore* *B*apłan
*od*prawnie. *K*torych *patrz* *w* *Pa*ragr. *3*. *P*unkcie *4*. *C*o *zn*á-
czy *L*amanie *H*osfyey &c. *C*ukruy *sob*ie *M*ilosćia *ta* *kt*o *bie*
*C*hrystusowa/ y *P*rzykładem *iego* *K*rzyżel *tudzie*ś *C*hwáta
*prze*ysła *ci*áta *tu* *z* *C*hrystusem *v*trzyżowanego? *O*fiaruy *ś*e
cierpieć

OBRZEDOW

cierpieć / y w ten cel Pragni Sakramentu / żebyś przezeń przez
mienił się w Chrystusa tu cierpiącego / a potem chwalebne-
go w Oczyszczeniu. *Mow 3 Bonawentura S. Stim. c. 2.* O
kiedyż będzie raczył Pan mój Rany swemi zranić myśl mo-
ją! Wroć nam Pánie rany nasze, albowiem tyś niewinny: albo
wždy z sobą zrań serca nasze. Niechcę Pánie żyć bez rany,
gdyż cię widzę zranionym.

Gdy Komunikuje Kapłan; Wwaś Chrystusa wsta-
pującego do Nieba: wsiadającego na prawicy Boga Oycy:
Ducha S. posyłającego: Sądzącego Świat: przymierza-
jąc Tajemnice do Kapłana / według tego co się powie-
działo w Paragr. 3. Punkcie 4. objaśniając Obrząd Komu-
nii Kapłanskiej: a możesz y do siebie / zwłaszcza jeśli Ko-
munikujesz Sakramentalnie. *Rzeczysz; Świecki pod-
jedną Osoba Komunikując / nie wyraża Tajemnice Zmar-
twychwstania / które wyrażają obie osoby zmieszane / iako
się rzekło w Paragrafie / y Punkcie dopiero wspomnianym.*
*Odpow. 1. Dość / że y pod jedną Osoba bierze Chrystusa
całego / y Uwielbionego. 2. Wyraża y Tajemnice same iak-
by w samym sobie / w Kapłanie / gdy z nim przez Ko-
munię jednym duchownym zstajesz ciałem. 3. W Osob-
ie swej własnej / nie wyraża tego przez pożywanie oboich
Osob zmieszanych: bo jest w stanie niedoskonałym / iakż jest
Świecki przytwarzany do duchownego. Dla tegoż w Ko-
ściele dawnym insha bywała Komunia Kleryków / insha
Świeckich: tamta iako rozumiecia poważni Doktorowie /
pod obiema osobami; ta pod jedną.*

Jeśli tedy Komunikujesz Sakramentalnie; Biorąc w Usta
Dz
Hostya

HARMONIA

Hostya/ myślisiebydż niebē dła L. kłi; ale w bogi wozdoby nabyte,
 cnot/zasług re. zantedbany/ y pełnym śmieci/ wrost marnych y
 niepotrzebnych tego swietnich re. dla twey gnusności y nłczes-
 mności. Wpołorzysz sie głabofo: a wzbudź twoy ducha/ zawo-
 laś na przedniey sie sily duze twey/ Rozu/ y Wola/ aby otwo-
 rzyły przychodzącemu Pánu: Podnieście o Xiazęta brany wa-
 szo: Wiary. Nadzieisy. y Miłości krewnościście zamknali zobwa-
 rowali w zamku Duze mey/ przed błędami, trudnościami, y
 powabami obłudnego Swiata: y otworzcie się wy brany wie-
 czne, nieporużone/ ile zwas/ samym Piętkem: otworzcie sie
 Aktami wam własnymi: a wuidźcie Krol Chwały. Gdy
 pozyciesz Hostya, Władzay Chrystusa/ wespól z Bogiem Oycem/
 naprawoicy jego/ y Duchem S. na spólny sobie z obiema
 w Duzy twey zasiadaiace° Boskim Władstwie. Ducha wcie-
 swe° Swiate° wespól z Oycem rchnącego: Aleć/ y Sad zapo-
 wladaiacego/ lasławy jednal/ iesliś godnie go przyjal re. Tu
 masz pole rozmaity Aktom y Affektom: Adoracyey/ zdumie-
 wania sie/ Wesela/ Chwały/ Dzieł/ Skarg na sie/ Suplik.
 Tu przekożysz co ciś dolega/ naczjś schodźt/ ocoć idzie/ niebez-
 spleczenstwa twe re. Tu masz przytomne na wszystko lekar-
 stwo re. re

W piatę części: Gdy Kapłan Dzięki czyni po Ko-
 muniey; ty sie też wbytek wydasz na Dzięki. Dziekuiac Bo-
 gu Oycu/ za danego tobie w Ciele/ na Krzyżu/ w Lu-
 charystycey/ y teraz w Komuniey/ lubo Sakramentalnie, lubo
 duchownie, Syna: Synowi/ za Ciało, y Krew jego: Duchowi
 S. za Laski/ y Dary. Matce Chrystusowey/ za nazyczenie
 Krwie własney Synowi Bożemu/ przy Poczęciu jego w
żywoćie

OBRZĘDOW.

żywićie swoim/ za wychowanie iego/ o fiatorwanie Bogu
 Oycu dla nas na Krzyż/ pieczę osobliwa ktora ma otych
 ktorzy Komuniuia/ á osobliwie za te/ ktora połazala o kolo
 ciebie w tey twoiey Komuniey ic. Dołozysz oney Mo-
 dlitewofi polozoney wyzey przy Konsekracyey: Duszo Chrystu-
 sowa, poświęć mię &c.

Gdy Kapłan mowi; *Ite Missa est; Dwaś iáto Misa/*
 y pożywanie Chrystusa w Sakramencie/ wstanie z *Konicem*
Swiáta/ á nastapi Pożywanie iego odkryte. Odnowiś za-
dzá/ ktoras miał przed Komunie/ pożywania Chrystusa w
Chwale/ z Dyonizym S. Eccl. Hier. c. 3. p. 3. O Przeboski,
á Święty Sakramencie! o kładáłace cię w tajemnicy, odkrywšzy
zagadek zasłony, jasno nam pokáz, się, á wmysłowe nášze oczy,
osobnym sam nam, y odkrytym napelni swiatlem.

Gdy Kapłan dáie *Benedykcyá; Mysl/ żeć iá dáte na*
Brzyże/ ktore masz znosić po drodze do nieba/ y przez ktore/
na wzor Żetmána Chrystusa/ w hyscy Swieci weszli do nie-
ba. Pozdrowiś Krzyż z Jędrzeiem S. Apostolem: Witay
Krzyżu, ktory w ciele Chrystusowym posnigcony iestes, y perlami
członkow iego o zdobiony! Wiedza wterni, iákte w sobie zamy-
kasz wesele, iákte V pominki nagotowane! Bessieczny y wesoły idę
do ciebie: abyś yty zweselem przyiał mię. V czniá Mistrza tego
ktory wiaiał na tobie. O dobry Krzyżu, ktoryś ozdoby nabył od
członkow Chrystusowych, długo požadany, troskltwie kochany;
bez odpoczynku szukány, á teraz wždy kiedyz teyz prágnacee
mu sercu nagotowány; weź ze mię od ludzi, á wroc mię Mistrzo-
wi memu; aby przez cię mię przyiał, ktory przez cię odkupił mię.

Gdy się czyta *Evángelija S. Jána, ktora Tajemnicie*
Troyce

HARMONIA

Troycę Przenąs. y Wieleniá Chrystusowe zamyka; Dważ zabá
 wa wieczna Swietych wniebie/ ktora będzie; Chwali Bogá
 y Chrystusa na wieki wiekow. Wzdychay do tego Swiata. Aty
 czasem z Bernardem S. Ser. 62. in Cant. myśla obież Niec
 bo, idąc od Patryarchow do Prorokow/ od Prorokow do Apo-
 stołow/ od tych do Męczennikow, Pánten &c. mieszaiąc sie
 y między Chory Anyelskie: a ile przemoże słabość ludzka, pod-
 nosząc, y nadstawiając Słuchu serdecznego, na on miódopłyn-
 ny Nowey Pieśni Głos. Potym pokornie pościelesz serce przed
 Thronem Boskim, y Barankowym, do niego odnoścaj co sły-
 byśi y odblińcaj od siebie Głos Dzięk, Głos dziwowania się,
 y chwály, głos wzdychania, żadz y prosby &c. *Ps. 137.*

Zamykam te książkolwieś niedozrzała Práce moię, sło-
 wy Hieronima S. dokładając niemi/ czego tey niedostate
 do wzbudzenia pieśzonego w Czytelniku nabożenstwa ku
 Eucharystyce/ ktora była materya tey Książki; Tę nam
 mowi Hieronim S. Pan nasz ostatnia zostawił Pamiatkę:
 iako gdy kto wdaleka odieżdżając drogę, zostawił Wpominiek
 żaki temu, kogo kocha: aby, ile kroć nań spojrzy, przypomniał
 sobie y dobrodzieystwa, y przyjaźni tego: którego ieśli on całę ko-
 chał, bez wielkiej żadze, y płaczu, na on Wpominiek
 patrzeć nie może. S. Hieron. in 1. Cor. 2.

Chwála y czesć bądź Bogu w Sakrá-
 mencie zakrytemu/ we społ z Miáto
 ka Niepokalánaiego/
AMEN.

Carolus Kenedat S. Rufina 1690

ULTAS, & APPROBATIONES.

Kolenda, Dei & Apost. Sedis Gratiâ Archieppus Metro-
politanus totius Rhussiz. Ord. S. Basilij M. Protoarchi-
mandrita. &c. &c.

EPHONEMATA LITURGIE GRE-
cæ cum adiuncto Opusculo HARMONIE
COW, a Ven. & Adm. R. P. Pachomio Ohilewicz
Doctore, atq; Ordinis Nostri, Nostroq; quæ eiusdem
Protoarchimandritæ, Vicario Generali, scriptum: Typis
editi, postquam à Theologis lectus, approbatusq; fuerit.
us. In cuius rei fidem &c. Datum Vilmæ in Regno
Polonij. 1671.

Kolenda Archieppus
politanus totius Rhuf-
ord. S. Basily M. Proto-
mandrita. m. p.

Comite
Proto Archimandrita

LUCAS

Lucas Zaluski Societatis IESV, Sacrosanctæ Theolo-
logiæ Doctor.

Legi vtrumq; Opusculum, tam Eephonematum, quã Harmoniã,
cum additamento, de modo pio & vtili audiendæ Missæ; & legi
quidem cum magna mea voluptate: editum ab Adm. Rndo. Pa-
tre Pachomio Ohilewicz S. T. D. Ordinis D. Basilij Magni Vica-
rio Generali. Omniaque reperi conformia S. Fidei, SS. Patribus,
& Theologicis doctrinis, vtilia ad promouendã Sanctã Vnionem,
& inflammandã deuotionẽ, tam in audituris Missã, quã percepturis
Sacrosanctam Eucharistiam. Ita testor hoc meo scripto.

Vilnæ in Domo Professa S. I.

die 2. Augusti, 1671.

Idem qui sur-
manu propria.

Ego infrascriptus, perlegi singulati cum attentione Opusculum
cui Titulus, *ECPHONEMATA LITURGIË
GRECKIË*. cum subiecta *HARMONIA* Differenti-
arum Missæ Romanæ cum Liturgiã Græca, ab Adm. Rndo. P.
Pachomio Ohilewicz S. Theol. D. Ordia. S. Basil. M. Vicario
Generali, felicĩ partu editum: in quo nihil reperi Fidei Catholice
Romanæ, & sanæ Doctrinæ contrarium: sed plurima, tum ad
pietatem in fidelibus Christi excitandam, capiendamq; eruditio-
nem necessaria, tum ad Vnionem Sanctã Orientalis cum
Occidentali Ecclesia firmandam, fouendamq; per quam vtilia,
& profutura. Eum proinde, qui Typis excusus, lucem Publicam
aspiciat, suiq; lectione fideli populo contra hostes Ecclesiæ Ro-
manæ præsidio esse possit, iudico dignissimum. Dat. Vilnæ
4. Augusti. 1671.

Albertus Mekalski S. I. S. T. D. & Facultatis
Theologicæ in Almã Academia Vilnen.
pro tempore Decanus. m. p.

Legi

Guido Agidius

Aspodi pomituy

Aspodi pomituy

Aspodi pomituy

Archon Su

Agidius

Agidius

Agidius

Christiane
moy mester
Linné

Handwritten text, possibly a name or title, including the word "Linné".

Handwritten text, possibly a name or title, including the word "Linné".

Handwritten text, possibly a name or title, including the word "Linné".

Handwritten text, possibly a name or title, including the word "Linné".

